

T.C.

KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

**YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN SEVİYE
TESPİT SINAVLARININ SÖZ VARLIĞI YETERLİLİĞİNİN ÖLÇÜLMESİ:
KARsın YETERLİLİK PROGRAMI**

Hazırlayan

Sehel KARŞILAYAN

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Doç. Dr. Kemal GÖZ

KARAMAN-2023

T.C.

KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANA BİLİM DALI

**YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN SEVİYE
TESPİT SINAVLARININ SÖZ VARLIĞI YETERLİLİĞİNİN ÖLÇÜLMESİ:
KARsın YETERLİLİK PROGRAMI**

Hazırlayan

Sehel KARŞILAYAN

Yüksek Lisans Tezi

Danışman

Doç. Dr. Kemal GÖZ

KARAMAN-2023

	ENSTİTÜ TEZ ONAY FORMU	Doküman No	FR-285
		İlk Yayın Tarihi	05.02.2018
		Revizyon Tarihi	27.10.2020
		Revizyon No	01
		Sayfa No	1/1

**YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN SEVİYE TESPİT
SINAVLARININ SÖZ VARLIĞI YETERLİLİĞİNİN ÖLÇÜLMESİ: KARsın
YETERLİLİK PROGRAMI**

Tezin Kabul Ediliş Tarihi: 08/06/2023

Bu tez, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulunun 29/05/2023 tarih ve 14/849 sayılı oturumunda belirlenen jüri tarafından kabul edilmiştir.

Mühür

BİLİMSEL ETİĞE UYGUNLUK

Bu çalışmadaki tüm bilgilerin, akademik ve etik kurallara uygun bir şekilde elde edildiğini beyan ederim. Aynı zamanda bu kural ve davranışların gerektirdiği gibi, bu çalışmanın özünde olmayan tüm materyal ve sonuçları tam olarak aktardığımı ve referans gösterdiğimi belirtirim.

Sehel KARŞILAYAN

ÖN SÖZ

Türkiye'nin uluslararası konumundaki değişimle birlikte Türkçeyi öğrenmeye olan talep her geçen gün artmaktadır. Türkçenin nasıl öğretilceği ile ilgili birçok çalışma yapılmaktadır. Ancak öğretimin sonucunu yansıtan ölçme ile ilgili yeterli çalışma bulunmamaktadır. Bu çalışmada ölçmede kullanılan Seviye Tespit Sınavlarının söz varlığı yeterliliğini incelemek için KARSın Yeterlilik Programı oluşturulmuştur. KARSın'ın ve bu çalışmanın oluşumunda bir kişinin değil birçok kişinin emeği bulunmaktadır.

Öncelikli olarak hem lisans ve yüksek lisanstaki öğrenim hayatımda hem bu çalışmanın ortaya çıkması ve akademik hayatımın şekillenmesinde hem de bu çalışma için gerekli olan Ses Bilgisi ve Yabancılar Türkçe Öğretimi alanındaki bilgi birikimime sağladığı katkısıyla benim için bir hocadan çok daha fazlası olan kıymetli danışmanım Doç. Dr. Kemal GÖZ'e; yine öğrenim hayatımda Yeni Türk Dili konusunda öğrettiği bilgilerle bu çalışmayı hazırlamamda büyük emekleri olan Prof. Dr. İdris Nebi UYSAL'a ve Dr. Öğr. Üyesi Perihan KAYA TOKBUDAK'a; kapısını çaldığımda hiçbir zaman kıymetli bilgilerini ve desteğini esirgemeyen Doç. Dr. Onur AYKAÇ'a; analitik zekâsı ve yazılım alanındaki hatırı sayılır bilgi birikimiyle KARSın'ın yazılımını yapan, KARSın'ın oluşmasında gece gündüz büyük bir özveriyle çalışan ve bu zorlu süreçte kendisiyle çalışma fırsatı bulduğumun için kendimi şanslı hissettiğim Salih Bey'e; KARSın'ın yazılım aşamasında her zaman yanımda olan ve desteğini esirgemeyen Turgay Bey'e; son olarak her zaman ve her konuda yanımda olup bana destek olan, bana olan inançlarını hiçbir zaman kaybetmeyen anne ve babama; hayatımın her aşamasında olduğu gibi öğrenim ve tez aşamamda da her zaman arkamda olan ve beni her zaman destekleyen canım abilerime; tezimin veri tabanını oluştururken hem yardımlarını esirgemeyen hem de bu zorlu süreçte kahrımı çeken biricik ablama, can dostum Nuray'a ve abimin eşine sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Allah'ım herkesi her zaman ve her koşulda böyle güzel insanlarla karşılaştırsın. İsteyen ve çalışan herkese de nice güzel çalışmalar yapmayı nasip etsin. Âmin.

Sehel KARŞILAYAN

Haziran 2023

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖN SÖZ.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
KISALTMALAR	xiii
ÖZET.....	xvii
ABSTRACT	xviii
1. GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu	2
1.2 Tezin Önemi	3
1.3 Tezin Amacı	4
1.4 Tezin Yöntemi	4
1.5 Verilerin Toplanması.....	5
1.6 Tezin Sınırlılıkları	5
1.7 Varsayımlar	5
2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ	7
2.1 Söz Varlığının Dildeki Önemi.....	7
2.2 Eklemelerin Kelimeye Etkisi.....	8
2.3 Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Söz Varlığı.....	12
2.4 Ölçme Değerlendirme Özellikleri	15
2.4.1 Güvenilirlik.....	16
2.4.2 Doğruluk	16
2.4.3 Seçicilik	16
2.4.4 Kullanılabilirlik.....	16
2.4.5 Yeterlilik	17
2.5 Ölçme Değerlendirmede Kullanılan Soru Tipleri	17
2.5.1 Açık uçlu.....	18
2.5.2 Doğru/yanlış.....	18
2.5.3 Eşleştirme.....	19
2.5.4 Boşluk doldurma.....	19
2.5.5 Var/yok	19
2.5.6 Çoktan seçmeli.....	19
2.6 Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Ölçme Değerlendirme.....	20
2.7 Programlama ile İlgili Çalışmalar	22
3. KARsın YETERLİLİK PROGRAMI	25
3.1 Madde Başı Aramalarında Dikkat Edilen Hususlar	33

3.1.1 Sonu mastar ekiyle (mAk) biten isimler	33
3.1.2 Sonu -mA ekiyle bitenler	34
3.1.3 Tonlulaşmaya uğrayan kelimeler	43
3.1.4 Tonlulaşmaya uğramayan kelimeler	44
3.1.5 İç ses düşmesi	45
3.1.6 Sonu e/a ile biten fiiller	47
3.1.7 Sesteş kelimeler	62
3.1.7.1 Fiil-isim türünde olan sesteş kelimeler	64
3.1.7.2 Sadece isim türü olan sesteş kelimeler	68
3.1.7.3 Sadece fiil türü olan sesteş kelimeler	73
3.1.7.4 Özel isimler sebebiyle sesteş duruma düşenler	74
3.1.7.5 Ekler sonucunda sesteş duruma düşenler	82
3.1.8 İle/ise sorunu	83
3.2 Madde İç i Aramalarında Dikkat Edilen Hususlar	84
3.2.1 Mastarların silinmesi	84
3.2.2 İyelik ekleri	85
3.1.3 Vasıta eki	86
3.1.4 Çokluk eki	86
3.2.5 Şahıs ekleri	87
3.3 Noktalama İşaretleri	88
4. BULGULAR	89
4.1 Kitaplardaki Söz Varlıklarının Kurların İçinde Yer Alma Oranları	89
4.2 Yunus Emre Enstitüsü Örnek Sınav KARsın Yeterlilik Programı Sonuçları ..	91
4.2.1 C1 soruları (49-60) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları	91
4.2.1.1 Ak Başat verileri	93
4.2.1.2 Gazi verileri	96
4.2.1.3 Yedi İklim verileri	102
4.2.1.4 Kitaplarda olmayanlar	108
4.2.2 B2 soruları (37-48) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları	108
4.2.2.1 Ak Başat verileri	109
4.2.2.2 Gazi verileri	114
4.2.2.3 Yedi İklim verileri	119
4.2.2.4 Kitaplarda olmayanlar	125
4.2.3 B1 soruları (25-36) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları	125
4.2.3.1 Ak Başat verileri	126
4.2.3.2 Gazi verileri	133
4.2.3.3 Yedi İklim verileri	135

4.2.3.4 Kitaplarda olmayanlar	140
4.2.4 A2 soruları (13-24) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları	140
4.2.4.1 <i>Ak Başat</i> verileri	141
4.2.4.2 <i>Gazi</i> verileri	145
4.2.4.3 <i>Yedi İklim</i> verileri	150
4.2.4.4 Kitaplarda olmayanlar	154
4.2.5 A1 soruları (1-12) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları	155
4.2.5.1 <i>Ak Başat</i> verileri	156
4.2.5.2 <i>Gazi</i> verileri	160
4.2.5.3 <i>Yedi İklim</i> verileri	161
4.2.5.4 Kitaplarda olmayanlar	163
5. SONUÇ	165
KAYNAKÇA	169
EKLER	175
ÖZGEÇMİŞ	199

KISALTMALAR

KARsın	: KARsın Yeterlilik Programı
STS	: Seviye Tespit Sınavı
TDK	: Türk Dil Kurumu
TÖMER	: Türkçe Öğretim Merkezi
*txt	: Metin Dosyasının Uzantısı
UTF-8	: Unicode Transformation Format
vb.	: ve benzeri
YEE	: Yunus Emre Enstitüsü
YTÖ	: Yabancılarla Türkçe Öğretimi

ŞEKİL VE TABLO LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1: KARsın Yeterlilik Programı Arayüzü.	26
Şekil 2: Kelime Havuzu.	26
Şekil 3: Kelime Havuzu İçerik.	27
Şekil 4: Kitap Havuzu.	28
Şekil 5: Kitaplardan Madde Başı ve Madde İçi Verisi Çıktıktan Sonra.	29
Şekil 6: Robot Simgesi.	30
Şekil 7: Soru Havuzu.	31

Tablo 1: Kitaplardaki Söz Varlıklarının Kurların İçinde Yer Alma Oranları.	90
Tablo 2: C1 Soruları (49-60) Sonuçları.	91
Tablo 3: B2 Soruları (37-48) Sonuçları.	109
Tablo 4: B1 Soruları (25-36) Sonuçları.	125
Tablo 5: A2 Soruları (13-24) Sonuçları.	140
Tablo 6: A1 Soruları (1-12) Sonuçları.	155

ÖZET

Yüksek Lisans

YABANCILARA TÜRKÇE ÖĞRETİMİNDE KULLANILAN SEVİYE TESPİT SINAVLARININ SÖZ VARLIĞI YETERLİLİĞİNİN ÖLÇÜLMESİ: KARsın YETERLİLİK PROGRAMI

Sehel Karşılayan

Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Danışman: Doç. Dr. Kemal GÖZ

Haziran, 2023

Yabancılar Türkçe Öğretimi alanında birçok çalışma bulunmaktadır. Bu çalışmaların çoğu etkili ve doğru öğretimle ilgilidir. Öğretimin sonucunu yansıtan ölçme ve değerlendirme ile ilgili çalışmaların sayısı oldukça azdır. Öğrencinin dil yeterliliğini ölçen Seviye Tespit Sınavlarının ölçmedeki yeterliliği ile ilgili bir çalışma ise bulunmamaktadır. Sınavların söz varlığı yeterliliği incelenen bu çalışmada kaynak olarak *Ak Başat Türkçe A1-A2*; *Gazi A1, A2, B1, B2, C1*; *Yedi İklim A1, A2, B1, B2, C1* kitapları ve *Türkçe Sözlük* kullanılmıştır. Hızlı ve nesnel sonuç elde etmek için KARsın Yeterlilik Programı geliştirilmiştir. KARsın'a yüklenen bir sorunun kitaplardaki kurlarla benzerlik oranına, sorularda yer alan söz varlığının hangi kitabın hangi seviyesinde olduğuna ve hiçbir kitaptaki söz varlığı ile eşleşmeyen söz varlığı bilgilerine ulaşılabilir. KARsın'ın soru araması bölümünde herhangi bir soru tipi veya kelime sınırlılığı bulunmadığı için diğer kur sınavlarının yeterliliği de ölçülebilmektedir. Ayrıca KARsın'ın veri tabanını oluşturan bazı verilere de yer verilmiştir. Bu veriler ve KARsın'dan elde edilecek sonuçlar, dil öğretiminde öğreticilere ve dil alanında çalışma yapacak olan araştırmacılara kaynak niteliğindedir. Bununla birlikte Yunus Emre Enstitüsü'nün internet sitesinde yer alan bir Seviye Tespit Sınavının yeterlilik durumuna bakılmıştır. KARsın'ın sınavlardaki söz varlığı verilerinin bağlı olduğu kura ait olup olmadığını belirlemesi bakımından bu alana katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Ölçme ve Değerlendirme, Yeterlilik, Söz Varlığı, KARsın.

ABSTRACT

MsThesis

MEASUREMENT OF VOCABULARY PROFICIENCY OF THE LEVEL DETERMINATION EXAMS USED IN TEACHING TURKISH TO FOREIGNERS: KARsın PROFICIENCY PROGRAM

Sehel Karşıl原因

Karamanoğlu Mehmetbey University

Supervisor: Doç. Dr. Kemal GÖZ

June, 2023

There are many studies in the field of teaching Turkish to foreigners. Most of these studies are related to effective and accurate teaching. The number of studies related to measurement and evaluation that reflect the result of teaching is quite small. There is no research on the level of language proficiency exams that measure a student's level of language proficiency during the measurement process. The Turkish A1-A2 books *Ak Başat*; *Gazi* A1, A2, B1, B2, C1; *Yedi İklim* A1, A2, B1, B2, C1 and Turkish Dictionary were used as the sources in this study where the vocabulary proficiency of the exams was examined. In order to achieve fast and objective results, the KARsın Proficiency Program has been developed. It is possible to access the similarity ratio of a question uploaded to KARsın with the rates in books, which level of the vocabulary contained in the questions is at, and vocabulary information that does not match the vocabulary in any book. Since there are no question types or word limitations in the question search section of KARsın, the proficiency of other rate exams can also be measured. In addition, some of the data that make up the database of KARsın are also included. These data and the results to be obtained from KARsın are a source for teachers in language teaching and researchers who will work in the field of language. In addition, the proficiency status of a Level Determination Exam on the Yunus Emre Institute's website has been checked. It is thought that KARsın will contribute to this field in terms of determining whether the vocabulary data in the exams belong to the course to which it is connected.

Keywords: Measurement and Evaluation, Proficiency, Vocabulary, KARsın.

1. GİRİŞ

Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bir bireyin Türkçeyi ne kadar öğrendiği, öğrendiği bilgilerle kendisinden istenilen davranış ve tutumları hangi ölçüde gerçekleştirebileceği bilgisine ulaşmak için kurumlarca bazı sınavlar yapılmaktadır. Seviye Tespit Sınavı (STS) bu sınavlardan biridir. STS sınavı altmış sorudan oluşan, çoktan seçmeli soru tipine sahip bir sınavdır. Gerek üniversitelerde öğrenim gören öğrenciler gerek halk eğitim merkezlerindeki kursiyerler gerek farklı kurum ve kuruluşlarda dil öğrenimi gerçekleştiren öğrencilerin Türkçe öğrenim seviyesini gösteren A1, A2, B1, B2, C1 kurları bu sınavın içeriğinde de bulunmaktadır. İlk 12 soru A1 kuruna, 13-24 A2 kuruna, 25-36 B1 kuruna, 37-48 B2 kuruna, 49-60 C1 kuruna ait sorulardan oluşmaktadır.

Yapılan diğer sınavların doğruluğu, yeterliliği, seçiciliği, güvenilirliği vb. unsurlar gerek sınav öncesi gerek sınav sonrası incelenmekte ve sınav sonuçlarının doğruluğu ve güvenilebilirliği üzerinden bir karara varılmaktadır. Yabancılar Türkçe Öğretimi alanındaki sorular ana dilinde eğitim yapan bir bireyin sınav değerlendirmesiyle benzer olsa da farklılığı oluşturan bazı değişkenler bulunmaktadır. Türkçe öğrencisinin dili öğrenip öğrenmediğini ölçen bir STS sınavında kullanılan kelimelerin etkisi ana dilinde herhangi bir sınava giren öğrenciden fazladır. Bu sebeple STS sınavlarında kullanılan söz varlığı bu sınava giren öğrenci için ehemmiyetlidir. Sınavı hazırlayan kişiler sınavdaki kelimeleri kurlara göre değerlendirse dahi nesnel bir değerlendirme gereklidir. Bunun için öncelikle kurlar ve kurlara ait kelimelerin belirlenmiş olması gerekmektedir. Yabancılar Türkçe Öğretiminde hangi kelimenin hangi kura ait olduğunu belirlemek için birçok çalışma yapılmıştır. Ancak bu araştırmalar sonucunda ortak bir listeye ulaşılamamıştır. Bu sebeple STS sorularındaki kelimelerin bağlı olduğu kura uygun olup olmadığını ölçmek için bu alanda kaynak kitap olarak kullanılan *Gazi TÖMER*'in A1, A2, B1, B2, C1; *Yedi İklim*'in A1, A2, B1, B2, C1 ve *Ak Başat Türkçe A1-A2* kitaplarındaki söz varlıkları kaynak olarak kullanılmıştır. Bunun sebebi ise hem Türkçe bilmeyen ve Türkçeyi bu kitapların birinden öğrenecek olan öğrenci ile STS sınavları arasında bir uyum sağlamak hem de yapılan çalışmalar arasındaki olası farklılıklardır.

1.1 Problem Durumu

Günümüzde kişilerin belirli konudaki bilgi, davranış, yetenek, zekâ vb. alanlardaki yeterliliklerini ölçmek için çeşitli ölçme araçları bulunmaktadır. Türkiye’deki üniversitelerde okumak isteyen yurt dışındaki öğrencilerin de dil düzeylerini belirlemek için üniversiteler Seviye Tespit Sınavı yapmaktadır. Bu sınavın sonucuna göre dil seviyesi yeterli görülen öğrenciler hazırlık programına kayıt olmadan gerekli kurum ve kuruluşlara başvuru yapmaktadırlar. Sınav sonucu yeterli olmayan kişiler ise bir yıl hazırlık kursuna tabii tutulmaktadır. Bu sınav A1, A2, B1, B2, C1 kurlarından oluşmaktadır. STS’lerde her kurda 12 soru olmak üzere toplam 60 tane çoktan seçmeli soru bulunmaktadır. Değerlendirmede oluşabilecek öznelliği en aza indirmek ve değerlendirme aşamasını hızlı bir şekilde yürütmek için çoktan seçmeli sorular tercih edilmektedir. Bu soruları alanında uzman kişi(ler) sınavın hedeflenen davranış biçimleriyle uyum gösterip göstermeme durumuna ve Avrupa Dil Portfolyosundaki kazanımları sağlayıp sağlamadığına göre değerlendirmektedir. Ancak bu değerlendirmelerde öznelliğin görülmesi muhtemeldir. İnsan, duygularından bağımsız olmadığı için insanın duyguları belirli ölçüde düşüncelerini etkiler. Bu durumun önüne geçmek için sınavlar birden çok kişi tarafından değerlendirilebilir. Ancak bu durumda da değerlendirme aşaması uzun bir zaman alacaktır. Bu çalışma bu sınavlarda yer alan söz varlığı yeterliliğini nesnel sonuçlarla ve daha hızlı bir şekilde belirlemek için yapılmıştır. Sınavın öğrenci ile buluşmadan önce nesnel bir değerlendirmeden geçmesi hem sınav güvenilirliği hem de geçerliliği bakımından önemlidir. STS sınavlarının test sorularından oluşması, öğrencilerin ortak bir sınava tabii tutulmaması, dili öğreten kişilerin dahi sınav sorularının dil yeterliliğini ölçme konusunda yetersiz olduğunu düşünmesi vb. konular STS sınavlarının tartışılan konuları arasındadır. Sınavın hazırlanma ve uygulanma aşamasına yönelik tartışmaya açık birçok konu bulunurken Boylu (2019) STS sınavlarından alınan aynı sonuçların TÖMER’ler tarafından farklı kurlara dâhil edildiğini ortaya koymuştur. Yani aynı sınav sonucuna sahip iki öğrenci sınava girdiği TÖMER’e göre farklı dil seviyesinde olabilmektedir. Yine Özdemir (2020: 282) üniversitelerin internet sitelerindeki verileri esas alarak öğrencilerin kur düzeylerinin belirlenmesinde kurumların rolünü incelemiştir. Bulgularında kurumların ders saatlerinin değişiklik gösterdiği, kur puanlarının birbiriyle uyumlu olmadığı, öğrencinin lisans veya ön lisansa başlaması için gerekli kur düzeyinin B1-C1 arasında değişiklik gösterebildiğini tespit etmiştir.

STS sınavlarındaki ortak amaç öğrencinin dil seviyesini doğru ve güvenilir şekilde belirlemekken sınavın hazırlamasından sonucuna kadar farklı çelişkiler görülmektedir. Bu çalışmada STS sınavın hazırlanma sürecindeki özneliliğin ortadan kaldırılması ve sınavın göreceli değerlendirilmesini en aza indirmek için uğraşılmıştır. Ölçme aracının güvenilirliğinin artırılması sınava ve sınav sonucuna duyulan güveni artıracaktır. Üstelik sınavların TÖMER'lere göre değişmesi durumu da göz önüne alınmıştır. Öğrencideki dil yeterliliğini doğru şekilde ölçen her sınav gerek farklı TÖMER'lerde olsun gerekse tek bir merkez üzerinden yapılsın sonucu etkilemeyeceği için öncelikle sınavın ölçümdeki yeterliliği tespit edilmelidir. Nesnel veriler üzerinden yeterliliğini ispat eden her sınav, sonucu bakımından akıllarda daha az şüphe bırakacaktır.

1.2 Tezin Önemi

Hâlihazırda YTÖ'de kullanılan sınavların öğrencinin dil düzeyini ölçmede yeterli olup olmadığını incelemek ve bir sonuca varmak; öznel bir değerlendirme ve uzun zaman dilimi arasında bir tercih yapmayı gerektirmektedir. İçinde bulunduğumuz çağ teknoloji çağıdır. Bilgisayarlardan insanların işlerini kolaylaştırmak için yardım alındığı gibi YTÖ'deki STS'lerin özelliklerini belirlemek için nesnel ve hızlı sonuçlar alınabilir.

Bu çalışmada STS'lerin söz varlığı yeterliliğinin ölçümü KARsın Yeterlilik Programı ile gerçekleştirilmiş olup öznellik ve verileri elde etmede kullanılan zaman en aza indirilmiştir. Sınavların ölçümdeki söz varlığı yeterliliğini incelemek dışında YTÖ'de kullanılan farklı kaynakların YTÖ'de kullanılan kitaplarla uyumuna bakılabilir ve YTÖ alanında kullanılabilecek okuma kitapları ve metinler seçilebilir. Böylelikle YTÖ'de kullanılan kitaplarla benzer söz varlığı yapılarına sahip hikâye kitapları, romanlar ve çeşitli metinler öğrencilere ikinci bir kaynak olarak sunulabilir. Mesela YTÖ'de kullanılan *Yedi İklim A1* kitabındaki atasözleri, deyim, sıfat, isim, fiil vb. veriler ile X bir hikâyenin atasözleri, deyim, sıfat, isim, fiil vb. verileri karşılaştırılarak *Yedi İklim A1* kitabını bitiren bir öğrencinin bu hikâyeyi anlayıp anlamayacağı verisine söz varlığı özelinde ulaşılabilir. Bu durumda öğretici bu hikâyenin öğrencide bulacağı karşılığı önceden tespit edebilir.

Çalışmayı önemli kılan bir diğer husus ise veri tabanını TDK'nin 11. baskısı olan *Türkçe Sözlük*'ün oluşturmastır. Yapılan çalışmalarda bu alanda kullanılan birçok kitabın söz varlığı verisi çıkarılmış ve bu veriler üzerinden çıkarımlar

yapılmıştır. Bu veriler gerek araştırmacının kendisinin bulduğu gerekse dizin programlarıyla elde edilmiştir. Bu çalışmalardaki veriler birbirinden farklılık göstermektedir. Araştırmacının bulduğu verilerin öznellik içerebildiği ve farklı programlar ile bulunan verilerin veri tabanının bilinmemesi sebebiyle bu çalışmada araştırmacıların ve dile ait doğru bilginin kaynağı olarak gösterilen TDK'nin hazırladığı ve hâlihazırdaki son baskı olan *Türkçe Sözlük*'ün 11. baskısı kaynak olarak seçilmiştir.

1.3 Tezin Amacı

Türkçe yeterlilik sınavları temel bir merkez esasına dayalı olmayıp üniversitelerin kendi bünyelerinde yaptığı bir sınavdır. Bu sınavların hazırlanışı tek bir kaynak üzerinden yapılmadığı için gerek kelime düzeyleri gerek gramer yapıları gerekse içerdiği anlam bakımından farklılık göstermektedir. Çalışmanın amacı YTÖ'de kullanılan STS'lerin bu alanda kullanılan kitaplardaki söz varlığı temelinde incelemek ve sınavın okutulan kitaplar çerçevesinde belirlenen seviyede ve özelliklerde olup olmadığını hızlı bir şekilde tespit etmektir. Sınav yapılmadan önce sınavın yeterliliğinin nesnel olacak şekilde belirlenmesi ve bu sürecin hızlı ve güvenilir bir şekilde sürdürülmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca YTÖ'de kullanılan kitapların sadece birine bağımlı kalınmadığı için bir sınavın iki veya daha fazla kitap verisiyle karşılaştırılması mümkün kılınmıştır. Bu sebeple öğretimde kullanılan kitabın Türkçe öğrenen bir öğrencinin sınav sonucunda doğurabileceği farklılıkların görülmesini sağlayacaktır.

1.4 Tezin Yöntemi

Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi ve veri analizi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi yöntemi; “araştırılması hedeflenen olgu ya da olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsamaktadır.” (Yıldırım ve Şimşek, 2013: 217). Ayrıca KARsın Yeterlilik Programının hazırlanmasıyla AR-GE çalışması yürütülmüştür. “Ar-Ge çalışmaları, bilgi birikimini sağlama ve oluşan bilginin yeni uygulamalar geliştirmek üzere kullanılmasını sağlamak amacıyla sistematik bir şekilde yürütülen yaratıcı çalışmalar” (Tiftik, 2021: 99) olarak açıklanmaktadır.

1.5 Verilerin Toplanması

Yabancı Dil Olarak Türkçe öğrenen öğrencilerin Türkçe öğrenim seviyelerini belirlemek için yapılan STS’lerdeki kelime yeterliğinin belirlenmesi için yapılan çalışmada öncelikli olarak *Türkçe Sözlük*’ün 11. baskısı; Yabancılar Türkçe Öğretiminde yaygın kullanılan öğretim setlerinden *Gazi A1, A2, B1, B2, C1* ve *Yedi İklim A1, A2, B1, B2, C1* kitapları; öğretim yöntem ve teknikleri sebebiyle farklılık gösteren *Ak Başat Türkçe A1-A2* kitabı ve örnek olarak kullanılacak STS temin edilmiştir. *Türkçe Sözlük*, madde içi ve madde başı olmak üzere bilgisayar ortamına aktarılmıştır. *Gazi A1, A2, B1, B2, C1; Yedi İklim A1, A2, B1, B2, C1; Ak Başat Türkçe A1-A2* kitapları da ayrı ayrı bilgisayar ortamına aktarılarak gerekli metin düzenlemeleri yapılmıştır. Sözlük ile kitapların aktarılma ve düzenleme aşamasında programlama için gerekli ön veriler toplanmıştır. Programı hazırlayacak kişi(ler) ile görüşülmüş; programın detayları ve işleyişi anlatılmıştır. Karşılıklı geri dönüşlerle programın veri girişi, işleyişi ve veri çıkışı konusunda fikir birliği sağlanmıştır. *Türkçe Sözlük* içerisindeki madde başı ve madde içi verilerinin varyantları eklenmiş ve kontrolleri sağlanmıştır. Aktarımdan sonra düzenlenen veriler programa yüklenmiş ve sonuçlar elde edilmiştir.

1.6 Tezin Sınırlılıkları

Yabancılar Türkçe Öğretiminde birçok kitap kullanılmaktadır. Bu çalışmada kaynak olarak *Gazi TÖMER*’in *A1, A2, B1, B2, C1* kitapları, *Yedi İklim*’in *A1, A2, B1, B2, C1* kitapları ve *Ak Başat Türkçe A1-A2* kitabı kullanılmıştır. Örnek sınav olarak 2019 yılında Yunus Emre Enstitüsü’nün sitesinde yer alan bir STS kullanılmıştır. TDK’nin 2011 yılında yayınladığı *Türkçe Sözlük*’teki madde başı ve madde içi verileri kullanarak kitaplardaki kelime ve kelime grupları belirlenmiştir. Ayrıca süre göz önüne alınarak araştırma sadece söz varlığı üzerinden yapılmıştır. Söz varlığı herhangi bir tür sınıflandırması yapılmadan sadece TDK’nin madde başı ve madde içi olarak ayrılmıştır. Bu sınıflandırma dışında farklı bir sınıflandırmaya tabii tutulmamıştır.

1.7 Varsayımlar

Tezin kaynağını oluşturan *Gazi, Yedi İklim* ve *Ak Başat Türkçe A1-A2* kitaplarındaki kelimelerin kitabın hazırlık aşamasında kur seviyelerine uygun olarak

seçildiği varsayılmıştır. Ayrıca çalışmada kullanılan kitapların basım tarihinin 2011'den sonra olması sebebiyle kitaplarda kullanılan kelime ve kelime gruplarının TDK'nin 2011 yılında yayımlanan *Türkçe Sözlük*'ünde olduğu ve doğru yazıldığı düşünölmüştür. Aynı şekilde örnek olarak kullanılan sınavda bulunan kelimelerin TDK'nin sözlüğündeki şekliyle yazıldığı ve yazımda hata yapılmadığı varsayılmıştır.

2. ARAŞTIRMANIN KURAMSAL ÇERÇEVESİ

2.1 Söz Varlığının Dildeki Önemi

İletinin en küçük ögesi olan sesler heceleri, heceler kelimeleri, kelimeler cümleleri oluşturmaktadır. Karahan (2015: 9)'ın "Bir düşüncüyü, bir duyguyu, bir olayı yargı bildirerek anlatan kelime veya kelime dizisine cümle denir." şeklindeki cümle tanımlamasında bir cümleyi oluşturmak için kelimenin gerekliliği açıkça vurgulanmaktadır. Yine kelimelerin cümleyi ve cümleyi oluşturan parçaları oluşturmadaki önemini "Yan yana dizilen kelimeler, ya yargı bildirerek cümleyi, ya da varlık, kavram ve hareketleri karşılayarak kelime gruplarını meydana getirir." (Karahan, 2015: 9) şeklinde açıklamıştır. Karahan'ın cümle tanımına ayrıntılı şekilde bakıldığında kelime veya kelime gruplarının iletinin kendisi olduğu görülmektedir. İletinin –Karahan'ın ifade ettiği şekliyle bir düşüncenin, bir duygunun, bir olayın- "yargı bildirerek anlatılması" iletinin doğru ve açık bir şekilde aktarılmasına olanak sağlar. Ancak kelimelerin cümle şeklinde olmadan bir anlam ifade etmeyeceği söylenemez. Özel adlar ve anlamsız sözcükler dışında her kelime bir anlam barındırmaktadır (Locke, 2013: 41). Kelime ve kelimenin anlamı arasındaki çağrışım oranı artıp azalabildiği gibi kelime başka benzer nesneler ile anlam bağı kurarak anlamını çeşitlendirebilmektedir (Vygotsky, 1998: 173). Yani kelimelerin bir varlık, duygu, düşünce, olay, durum vb. olguya işaret ettiği bir veya daha fazla anlamı bulunmaktadır. Örneğin cümleyi oluşturan kelimeler karışık şekilde sıralansa veya anlamın doğru şekilde iletilmesini sağlayan çekim ekleri olmasa dahi kişinin zihninde bir anlam oluşacaktır. Bu anlamın azalması veya artması kelime sayısı ile ilişkilidir. Ateşman (1997: 73) okunabilirlik formülü için yaptığı çalışma sonucunda Türkçedeki ortalama cümle uzunluğunu 9-10 sözcük olarak ifade etmiştir. Bu veri doğrultusunda verilen kelimelerde Türkçe cümlelerdeki ortalama kelime sayısının altına indikçe kelimelerden cümle boyutunda bir anlam ortaya çıkarmak kolaylaşacak, üstüne çıktıkça cümle boyutlu anlamdan kelime boyutlu anlama geçilecektir.

Dil kelimelerden bağımsız olmadığı gibi kelime dilin en önemli unsurudur. Kelime olmadan dilin varlığından bahsedilemez. "Tarihsel bakımdan, söz olguları dil olgularından daha önce ortaya çıkar her zaman (dil evrimini söz sağlar)." (Barthes, 1979: 6). Sassure'ye göre de "Sözün dilden önce incelenmesi gerekip gerekmediğini

araştırmak boşunadır. Çünkü, bunun tersi olanaksızdır: Dilsel özellikleri bakımından ilk elde yalnızca sözü inceleyebiliriz” (Barthes, 1979: 7).

Söz varlığı ise “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler.” (*Türkçe Sözlük*, 2011: 2158)’dir. Dili anlamak için söz varlığını bilmek gereklidir. Ancak söz varlığı sadece yüzey yapıdan yani göstergeden oluşmamaktadır. Aksan (1996: 7)’ın da belirttiği gibi “Sözvarlığı, sadece bir dilde bir takım seslerin bir araya gelmesiyle kurulmuş simgeler, kodlar –ya da dilbilimdeki terimiyle göstergeler- olarak değil, aynı zamanda o dili konuşan toplumun kavramlar dünyası, maddi ve manevi kültürünün yansıtıcısı, dünya görüşünün bir kesiti olarak düşünülmelidir”. Her göstergenin bir gönderisi bulunmaktadır. Bu bakımdan göstergenin alıcıya ulaştırmak istediği gönderi bir kenara bırakılamaz. Üstelik dilin temelini kültürün oluşturduğu bilinmektedir (Kaplan, 2019: 154). Yüzey yapıda var olan söz varlığının temelde kültürel bir gönderisi bulunmaktadır. Bu sebeple bir dil incelemesinin tam anlamıyla yapılması için gösterge, gönderi ve alıcı durumu göz önüne alınmalı ve bu bağlamda bir inceleme yapılmalıdır. Ancak dilin belirli kısımlarını inceleyen araştırmalar için dil bütünlüğü durumu geçerli değildir.

2.2 Eklemelerin Kelimeye Etkisi

Eker (2016: 259-261)’e göre “kök/basit sözcük, yalnız bir bağımsız biçim birimin bulunduğu sözcük”; gövde “kendisine bir yapım eki eklenen sözcük”; ek “bir ünlüden bir ya da birkaç heceden oluşan, sözcükler arasında çeşitli anlam ilişkileri kuran ya da yeni sözcükler oluşturan dilin anlamlı en küçük birimidir”.

Vural ve Böler (2015: 141-142)’e göre kök “kelimelerde yer alan bütün yapım ve çekim ekleri çıkarıldıktan sonra, daha küçük parçalara ayrılamayan ve kelimenin temel anlamını taşıyan bölüm” (2015: 139); gövde “isim ve fiil köklerine yapım eklerinin eklenmesiyle oluşturulan ve anlamca bağlandıkları kökle ilişkili bulunan türemiş kelime”; ekler “cümle içinde kelimeler arasında geçici anlam ilişkileri kurmak veya yeni bir kelime türetmek üzere kök ve gövdelerin sonuna eklenen ses veya seslerden oluşan görevli şekillerdir”.

Türkçede ekler yapım eki ve çekim eki olarak ikiye ayrılmaktadır. Yapım eklerinin kök veya gövdeye eklenmesi durumunda kök veya gövdede kalıcı

değişiklikler meydana gelirken çekim ekleri kök veya gövdede geçici bir değişime yol açmaktadır. Ekler eklendiği kelimenin yüzey ve derin yapısında değişikliğe sebep olmaktadır. Türkçe sondan eklemeli bir dildir. Yazı dilinde ekleme kök veya gövdenin sonunda gerçekleştiği için sözcüklerin sonunda yer alan ses birimler ekin hangi varyantının ekleneceği konusunda önem kazanmaktadır. Kök/gövde+ek birleşiminde etkilenen yapı sadece ek olmamaktadır. Bazı eklerin kelimeye eklenmesi sırasında kökte/gövdede de değişim yaşanmaktadır.

Kelimenin yüzey yapısında ve kelimeyi doğrudan doğruya etkileyen değişimlerin KARsın'ın sonuçlarına olumsuz şekilde yansımaması veya bu yansımanın etkilerini en aza indirmek için öncelikle bu kelimeler ve eklemelerin tespit edilmesinin zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Ekleme sonucunda yazılı dilde geçici değişimlere sebep olan sözcüklerin değişime uğramış hâlleri de veri tabanına eklenerek yaşanabilecek olumsuz sonuçların önüne geçilmeye çalışılmıştır. Bu değişimler şu şekildedir:

Türkçeye farklı dillerden giren beyt, devr, ömr vb. gibi kelimeler Türkçenin yapısına uygun hâle getirilerek beyit, devir, ömür şeklinde kullanılmaktadır. Fakat bu kelimeler ünlü ile başlayan bir ek aldığında eski şekillerine evrildiği söylenebilir. Bu olay kelimenin aslı esas alınıp Türkçeye uydurulduğu şekline bakıldığında iç seste ünlü türemesi, Türkçenin yapısına uygun hâle getirilmiş şekline ünlü ile başlayan bir ek getirilmesi durumuna bakıldığında ise ünlü düşmesi şeklinde adlandırılmaktadır. Türkçeye uygun hâle getirilen yapı *Türkçe Sözlük*'te madde başı olarak yer aldığı için bu şekli KARsın'ın işleyişini etkilememektedir. Ancak eklenme sonucunda kelimenin iç sesinde bir değişim meydana gelmektedir. Bu değişimin sonuca etki etmemesi için bu bilgi göz ardı edilmemiş ve bu kelimelerin iç ses düşmesine uğradığı hâli kelimeye varyant olarak eklenmiştir.

Türkçeye Arapçadan giren kimi sözcüklerin özgün şekillerinde iki ünsüz yan yana bulunmaktadır. Bu kelimeler Türkçede tek ünsüz ile kullanılmaktadır. Ancak sesli harf ile başlayan bir ek aldıklarında son seslerindeki ünsüz ikizleşmekte veya özgün biçimine geri dönmektedir. Bu kelimelere hakk> hak, hadd> had, zıdd> zıd, hiss> his, zamm> zam, redd> red, hall> hal, sırr>sır gibi kelimeler örnek verilebilir (Eker, 2016: 237). Bu kelimelerin ikizleşmemiş hâlleriyle yapılan arama herhangi bir

olumsuz sonuç ortaya çıkarmadığı için ikizleşmemiş hâlleri veri tabanında yer almamaktadır.

Türkçedeki ekleme sadece sondan eklemeli şeklinde görülmesine rağmen başka dillerden giren kelimelerde ön ve iç ekleme bulunmaktadır. Anormal, deşarj gibi kelimeler ön eklemeye örnek verilebilir (Eker, 2016: 258). İç değişim ise sözcükte farklılıklara sebep olmaktadır. Eker (2016: 258)’e göre iç değişimde sözcük ek almaz ancak sözcük içerisinde bir kısım başka bir parçayla değişir. İngilizcedeki sing, sang, sung kelimeleri bu durumun örneklerindendir. Türkçede iç değişim olmamasına rağmen ben, sen, o zamirlerinin yönelme (-A) durum eki almasıyla ortaya çıkan bana, sana, ona şekilleri iç değişime benzemektedir. *Türkçe Sözlük*’te bu kelimelerin “bana, sana, ona” şeklinde madde başı verileri bulunduğu için bu zamirler “ben, sen, o” kelimelerine varyant olarak değil ayrı bir kelime olarak KARsın’ın veri tabanına eklenmiştir.

Türkçede kelime sonu değişimi denildiğinde akıllara gelen değişimlerden biri de tonlulaşmadır. Tonlulaşma, “tonsuz ünsüzlerin iki ünlü arasında kalınca veya kendilerinden sonra ünlüyle başlayan bir ek gelince tonlu bir nitelik kazanması” (Vural ve Böler, 2015: 116) durumudur. Kök veya gövdenin sonunda yer alan ç, k, p, t ses birimlerinin ardından yönelme, belirtme, iyelik gibi ünlü ile başlayan bir ek aldığında bu kök veya gövdenin sonundaki ses birimler ç>c; k>ğ, g; p>b, t>d; değişimlerine uğramaktadır. Tonlulaşma sebebiyle yaşanan bu değişimler KARsın veri tabanında varyant olarak yer almaktadır.

Ekleme dolayısıyla yaşanan bir diğer ses olayı da ünlü daralmasıdır. Daralma, geniş ünlülerin dar ünlüye gelişme göstermesidir (Eker, 2016: 230). Sonu -e/a ses birimleriyle biten fiillere şimdiki zaman eki olan -yor ekinin eklenmesi sonucu e>i,ü; a>ı,u seslerine gelişim göstermekte ve daralma meydana gelmektedir. Diğer ses değişimlerinde kelimenin değişmiş hâli KARsın’ın veri tabanına eklenirken bu fiiller sadece değişmiş şekilleriyle veri tabanına eklenmemiştir. Örneğin “başla” fiilinin daralmaya uğramış şekli “başı”, “gözle” fiilinin daralmaya uğramış şekli “gözlü” şeklindedir. Bu şekilde veri tabanına eklenmesi durumunda diğer kelimelerle -özellikle sıfat yapısında olan kelimelerle- benzerlikler ortaya çıkmaktadır. Hem bu benzerliklerin önüne geçebilmek hem de bu fiillerin daralmaya uğramış şekillerini göz ardı etmemek için bu fiiller yalın hâl ve şimdiki zaman eki almış hâli olmak üzere iki

şekliyle ele alınmıştır. Yani bu fiiller “başla-, başla, başlıyor” şekillerinde veri tabanına eklenmiştir. Kısa çizgili hâli kullanıcının gördüğü ve aramaya dâhil olmayan orijinal varyant, “başla” ve “başlıyor” şekli ise aramaya tabii tutulan varyantlardır.

Kelimeye -cık/cuk ekinin eklenmesi sonucunda kelimenin kökünde bazı değişimler oluşmaktadır. Ufak+cık> ufacık, bir+cık> biricik, az+cık> azıcık kelimeleri bu duruma örnek verilebilir. *Türkçe Sözlük*’te bu ekin eklemiş olduğu madde başlarının olduğu (azıcık, bebecik, cisimcik, çabucacık, biricik, damlacık, dapdaracık, incecik, hemencecik vb.) göz önüne alınarak bu kelimeler ile ilgili farklı bir çalışma yürütülmemiştir.

Türkçede söz varlığı üzerinde bir çalışma yürüten kişilerin ele alınması gereken bir diğer yapı da ikilemelerdir. İkilemeler anlatımda çeşitlilik sağlamak ve anlatımın daha etkili bir şekilde gerçekleşmesine katkıda bulunmaktadır. İkilemeler kendi içinde çeşitli şekillerde kurulabilir. Bunlar;

“1) Eşanlamlı sayılabilecek olan ad, sıfat, belirteç gibi sözcük türlerinin hemen hepsinden alınma öğelerle kurulmuş, yerli ve yabancı kökenli sözcüklerle oluşturulmuş ikilemeler; yinelemelerle kurulanlar:

2) Karşıt anlamlı öğelerden kurulan ikilemeler:

3) Yansımalı ikilemeler:

a) Yalnızca belli bir eylem, bir oluş, bir durum için kullanılanlar:

b) Birden çok eylemi betimleyen yansımalı ikilemeler:

c) Dereceleme gösteren yansımalı ikilemeler:

ç) Yansımalı ikilemelere dayanan üçlü biçimler:” (Aksan, 2019: 65-69).

İkilemelerin yapım şekilleri Aksan’ın da listelediği gibi kapsamlıdır. Dilin sınırlarının bulunmaması gibi ikilemeler de farklı şekillerde ortaya çıkabilmektedir. *Türkçe Sözlük*’e bakıldığında farklı yapılarla (gide gide, fokur fokur, bugünlük yarınlık, çalgılı çağanaklı, dayamsız döşemsiz, katmerli katmerli, aşağılı yukarılı, belirli belirsiz, evelme develeme, karman çormanlık, süklüm püklümlük, yalvarış yakarış, vakitli vakitsiz, zamanlı zamansız, adıyla sanıyla, afal afal, afralı tafralı, münasebetli münasebetsiz, alacalı bulacalı, gönüllü gönülsüz, ispatlı şahitli, şartsız şurtsuz vb.) ikilemelerle karşılaşmaktadır. *Türkçe Sözlük* temelli bir çalışma yürütülmesi ve

ikilemelerin kapsamı göz önüne alınarak sözlük dışında bir ekleme yapılmamıştır. *Türkçe Sözlük*'te madde başında yer alan bu yapılar diğer kelimelerle birlikte ele alınmış ve aramada madde başı kelimelere uygulanan işlemin dışında farklı bir işlem uygulanmamıştır.

2.3 Yabancılar Türkçe Öğretiminde Söz Varlığı

Sözcükler dili anlamada en önemli göstergelerden biridir. Dilin anlam çerçevesi sözcüklere yüklenen anlamlar üzerinden açıklanmaya çalışılmıştır. Bu sebeple bir dili anlamak için o dildeki simgeleri (alfabeyi) öğrenmek ve bu simgelerin birleşimiyle oluşan sözcükleri öğrenmek gerekmektedir. Dil öğrenimi sürecinin sonunda öğrenciden belirli davranış biçimlerini yapması beklenmektedir. Türkçe öğretiminde dört temel beceri üzerinden kur sonunda öğrenciden beklenen dil becerileri belirlenmiştir (Türkiye Maarif Vakfı, 2020: 41-74). Bu dil becerilerini öğrencinin ortaya çıkarabilmesi için kendinden istenilen davranış ve tutumlara yönelik bir kelime hazinesi olması gerekmektedir. Dil öğretiminde yapılan birçok çalışmada sözcük öğretimi, sözcüğün hangi kur sisteminde yer alması gerektiği, bir dil öğretim kitabında kaç farklı sözcük, deyim atasözü, kalıp söz vb. kullanıldığı incelenmiş hatta bu incelemelerin bir kısmında kitaplardaki bu veriler karşılaştırılarak bir sonuca ulaşmak hedeflenmiştir. Ayrıca sözcük öğretiminin dil öğretim kitaplarını hazırlayanlar için de önemli olduğunu söylemek mümkündür. Örneğin Yunus Emre Enstitüsünün *Yedi İklim Türkçe* setinde kitabın sonunda kelimeler dizini bulunmaktadır. Bu dizinde kitapta geçen kelimeler ünite ünite ayrılmıştır. Bu da gerek öğrenciler için sözlük gerek araştırmacılar için kaynak niteliğindedir. Bunun dışında *Ak Başat Türkçe A1-A2* kitabında da alfabe çalışmasının yer aldığı bölümde geniş bir kelime kadrosu bulunmaktadır. *Yabancılar için Türkçe Dilbilgisi* kitabının sonunda kitabın içeriğinde yer alan kelimeleri içeren bir sözlük bulunmaktadır. Bu sözlükteki kelimelerin İngilizce, Farsça ve Arapça karşılıkları da bulunmaktadır. Bunun dışında fiiller listesi bulunmaktadır (Zülfikar, 1980).

Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Türkçedeki kelime ve söz varlıklarının hangi kura ait olduğunu tespit etmek öğretimin sağlıklı bir şekilde yapılmasında gerekli ve önemlidir. Çünkü kişi ne kadar kelime bilgisine sahipse o kadar kolay iletişim kurabilmektedir (Kara Özkan, 2020: 129). İletişim için kendisine ihtiyacı olan kelime bilgisine sahip olmak dil bilgisi öğrenimini etkileyeceği gibi

öğrencinin motivasyonuna doğrudan etki edeceği için öğrenim sürecinin olumlu geçmesini sağlayacaktır. Ancak Yabancılar Türkçe Öğretiminde temel söz varlığı üzerine birçok çalışma bulunmasına rağmen çoğunluk tarafından kabul edilen kaynak niteliğinde bir çalışma bulunmamaktadır. Dilin temeli olan kelimeler üzerinde ortak bir kaynağın belirlenememesi öğrenimde, bununla birlikte ölçme konusunda çeşitli problemlerin ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Hatta dil öğretiminin temel sorunu dildeki temel söz varlığının henüz tam olarak belirlenememiş olmasıdır denilebilir (Karatay, 2020: 261'den aktaran Göçen ve Aydın, 2021: 98). Bu soruna çözüm olarak ise sıklık çalışmalarının yapılması gösterilmiştir (Göçen ve Aydın, 2021: 98). Barın (2003: 313) ise temel söz varlığını belirlemede kelime sıklığının yanı sıra Türk halkının kelimeye yüklediği anlama da bakılması gerektiğini vurgulamaktadır. Yabancılar Türkçe Öğretiminde yazılı veya sözlü kaynaklar kullanılarak söz varlığı sayıları üzerinde birçok çalışma yapılmıştır. Ancak yapılan çalışmaların bir kısmında ikileme, kalıp sözler, atasözü, deyimler bir bütün olarak değerlendirilmeyip ayrı ayrı ele alınmıştır (Göçen, 2016 :7). Bu yapıların bir bütün olarak değerlendirilmeyip ayrı ayrı alınması bu kelimelerin birleşmesine zemin hazırlayan olguya ve bu yapının oluşturduğu anlamsal bütünlüğe aykırı bir tutum olsa dahi ileride bu alanda yapılacak olan çalışmalara öncülük etmesi bakımından önemlidir. Bu konuda yapılan çalışmalara şunlar örnek verilebilir:

Arslan (2014) yaptığı çalışmada *Yeni Hitit Yabancılar İçin Türkçe* kitabının A1-A2, B1, B2-C1 kitaplarını “Cibakaya Dizin Programı” ile incelemiştir. Bu incelemenin veri toplama sürecinde kelimelerden çekim ekleri silinmiş, fiilimsiler yapım eki olarak kabul edilmiştir. Atasözleri, deyimler, kalıp sözler, birleşik fiiller ve özel isimler de bir bütün olarak ele alınmıştır. A1- A2'deki incelemede kullanılan 42 metinde 5524, B1'deki incelemede kullanılan 52 metinde 13412, B2- C1'deki incelemede kullanılan 41 metinde 12885 sözcük sayısı tespit edilmiştir. İnceleme sonucunda B1 kitabındaki söz varlığı olarak diğer kitaplardan daha zengin olduğu tespit edilmiştir.

Tüfekçioğlu (2018) tarafından hazırlanan “Yabancı Dil Olarak Akademik Türkçe: Sosyal Bilimlerde Akademik ve Teknik Söz Varlığı” adlı çalışmada 2005-2016 yılları arasında yayımlanan ve ULAKBİM'le taranan sosyal bilimler alanındaki 385 makale esas alınmıştır. Bu makalelerin içerik kısımları Yalçinkaya, S. ve Tahiroğlu, B. T. (2016) tarafından yapılan yazılım ile Çukurova Üniversitesi Türkoloji

Araştırmaları Merkezinin sağladığı sunucuya yüklenerek sözcük varlığı verilerine ulaşılmıştır. Araştırmada 1854157 sözlükbirim verisi elde edilmiştir.

Yahşi (2020) yaptığı çalışmada *İstanbul Yabancılar için Türkçe*, *Gazi Yabancılar için Türkçe*, *Yeni Hitit Yabancılar için Türkçe* ve *İzmir Yabancılar için Türkçe* ders kitaplarının A1-A2 setlerini ve Sakarya Üniversitesi TÖMER'de A1-A2 düzeyinde öğrenim görmüş 147 öğrencinin yazılı ve sözlü uygulamalardaki sözcük varlığıyla karşılaştırmış ve incelemesini yapmıştır. En sık kullanılan iki yüz elli sözcük bu alanda yapılan diğer çalışmalarla karşılaştırılmıştır. Çalışmada elde edilen verilerle A1-A2 söz varlığından oluşan bir derlem havuzu oluşturulmuştur.

Göçen (2016)'in “Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı Anlatımlarındaki Söz Varlığı” adlı çalışması da bu alanda hazırlanan önemli çalışmalardan biridir. Çalışma kapsamında *Gazi*, *Yeni Hitit* ve *İstanbul Yabancılar İçin Türkçe* kitaplarının A1, A2, B1, B2, C1 seviyesindeki kitapları kullanılmıştır. Verilerin betimsel analizi için Cibakaya programına başvurulmuştur. Yapılan çalışma sonucunda kitaplarda en sık kullanılan kelimeler arasında farklılık olduğu, deyim ve atasözleri bakımından ortak bir anlayışın olmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca incelemede aynı seviyedeki kitapların söz varlıklarının birbirinden farklı olduğu ve bu kitaplar arasında ortak bir söz varlığı anlayışı bulunmadığı bulgusuna ulaşılmıştır.

Bulundu (2022), Türkçenin Yabancı Dil Öğretimi alanında kullanılan dokuz setin kitapları üzerinden bir derleme yapmış ve kitaplardaki kurlar ve bu kurlardaki söz varlığı üzerinden liste oluşturmuştur. Yapılan derlemde TS Corpus yazılım altyapısı kullanılmıştır. Kitap temelli bir derlem olması bakımından günümüzde yaygın kullanılan kitapların kurlarındaki söz varlığını belirlemek öğretimde olan eksik veya yanlış unsurları düzeltmek için kullanılmalıdır.

Türkçe öğretimi kitaplarında tespit edilen söz varlığı, öğretimde kullanılabileceği gibi öğretimin yeterli olup olmadığını veya istenilen seviyelere ulaşarak ulaşılamadığını tespit etmekte de kullanılmaktadır. Göz (2022: 44-61) yaptığı inceleme sonucunda C1 öğrencisinin C1 kurunun getirdiği dil yetileriyle konuşamadığı, temel Türkçe batağına saplanarak dil yetilerini ileriye taşıyamadıklarını tespit etmiştir. Bu soruna çözüm olarak ise KARDİL yöntemini ve bu yöntemle hazırlanan -aynı zamanda bu çalışmaya da kaynaklık eden- *Ak Başat Türkçe A1-A2*

kitabını önermiştir. Yapılan çalışmada bu yöntemle ve kitapla eğitim gören öğrencilerin başarılı olduğu bulgusuna ulaşmıştır.

Söz varlığı ve metinler birbirinden ayrılmaz bir bütündür. Yabancılar Türkçe Öğretiminde söz varlığı ile ilgili çalışmalar olduğu gibi metin üretimi ve bu alanda kullanılacak metinleri seçmek de önemlidir. Güler (2022), bu alanda kullanmak için orta ve ileri düzeyde hikâyeler yazmıştır. Hikâyeler, eş ve zıt anlam, doğru-yanlış, var-yok, klasik soru tipi, deyim ve kelime anlam sorularını içermektedir. Bu hikâyeler gerek söz varlığı öğretimi gerek anlamın kavratılması ve yorumlatılması aşamasında önemli bir çalışma durumundadır.

Hazırlanan tezlerin yanı sıra Sarıgül (2021)'ün Türkçe Öğretiminde kullanılmak üzere A1 söz varlığından oluşan bir eseri bulunmaktadır. A1 kelime ve söz varlıklarını içeren kitap fiiller, isimler, sıfatlar, zarflar, kalıp sözler gibi yirmi sekiz başlık altında sınıflandırılmıştır. *Türkçe A1 Söz Varlığı* kitabı gerek öğrencinin gerek öğreticinin öğrenim aşamasında yararlanabileceği kullanışlı bir kaynak niteliğindedir.

2.4 Ölçme Değerlendirme Özellikleri

Ölçme; birey veya nesnelerin belirli bir özelliğe sahip olup olmadığını veya sahip olduğu niteliklerin mevcudiyet derecesini tespit ederek bir veriye ulaşmak için yapılan ölçümdür. Değerlendirme ise ölçüm sonunda elde edilen verileri kullanmak suretiyle ortaya konulan karardır.

İnsanın varlığından itibaren var olan veya sonradan edinilen bazı unsurların yeterliliğini ya da mevcudiyetini belirlemek için birçok ölçüm yapılmıştır. Bu ölçümler gerek fiziksel özellikler gerek psikolojik gerekse akli özellikleri içerebilmektedir. Bir insanın gücü, güzelliği/yakışıklılığı, boyu, kilosu gibi özellikleri fiziki ölçümlere örnek verilebilirken kişinin duygu ve düşüncelerini, kişilik özelliklerini, davranışlarını ölçen ölçüm araçları psikolojik ölçmeye örnek verilebilir. Yine ölçümler bireye yönelik olabildiği gibi bir gruba yönelik de olabilir.

Ölçmenin güvenilir ve doğru şekilde yapılabilmesi için ölçme aracına da bazı ölçümler yapılmalıdır. Ölçmenin hangi özelliği ölçtüğü ve ölçüm grubunun nasıl oluştuğu bu ölçümlerin yapılmasında/yapılmamasına etkili değildir. Ölçüm sonucunda doğru verilere ulaşmak için ölçme aracının ölçmedeki yeterliliği kontrol edilmelidir.

Bu ölçümlerde de tıpkı ölçme aracındaki gibi öznellik değil nesnellik ön planda olmalıdır.

Her ölçümde olması gerektiği gibi Yabancılar Türkçe Öğretiminde kullanılacak ölçmelerde de belirli kural ve ilkelere uyması beklenir. Bunlara ölçüm aracının güvenilirliği, doğruluğu, hedeflenen davranışı seçebilirliği, kullanılabilirliği ve yeterliliği örnek verilebilir.

2.4.1 Güvenilirlik

Güvenilirlik bir ölçümün arka arkaya yapılması durumunda ilk ölçüm ve ikinci ölçüm arasında benzer sonuçların ortaya çıkması, iki ölçüm arasında aşırı bir farkın görülmemesidir. Burada testin tesadüfi sonuçlar ortaya çıkarmasının önüne geçilmeye çalışılmaktadır. Bir ölçme aracının sonuçlarındaki kararlı tutum ölçme aracının güvenilirliğini artırdığı gibi sonuçlardaki istikrarsızlık güvenilirliği düşürmektedir.

2.4.2 Doğruluk

Doğruluk, bir sınavın ölçmek istenilen durum veya davranışı ölçmesinden çok ölçmede kullanılan aracın niteliğini belirtmektedir. Bu niteliğe yazım yanlışları, noktalama işaretleri gibi unsurların kullanımı, soru maddesinde veya varsa şıklarda ölçümü etkileyecek bir yanlışlığın olmaması örnek gösterilebilir. Doğruluğuna güvenilmeyen bir ölçme aracından çıkan sonuçların doğru olduğunu belirtmek mümkün değildir. Bu sebeple ölçme aracının doğruluğu ölçme sonucunun doğruluğunu etkilemektedir.

2.4.3 Seçicilik

Seçicilik ölçmenin istenilen ölçümü doğru şekilde yapabilmesidir. Ölçülmek istenen davranışta farklı seviyelere ait olduğu bilinen öğrencilerden benzer puanların alması ölçüm aracının seçiciliğinin düşük olduğunu göstermektedir. Ölçüme tabii tutulan bireylerin ölçümü yapılmak istenen davranışa sahip olup olmadığının belirlenmesi ölçümün seçiciliği ile ilişkilidir.

2.4.4 Kullanılabilirlik

Bir ölçek sahip olması gereken diğer özelliklere sahip olsa dahi ölçeğin kullanımı aşamasında çeşitli sebepler veya tercihler nedeniyle kullanılmayabilir. Uygulaması zor, maliyetli, ölçme aracı olarak hazırlama aşaması güç veya uzun zaman gerektirecek

bir ölçek, ölçeği kullanacak kişi(ler) veya kurum(lar) tarafından tercih edilmeyebilir. Bu durum ölçeğin kullanılabilirliği ile yakından ilgilidir. Kullanılmayan bir ölçek de ne kadar az hatalı sonuç verirse versin bir önem arz etmemektedir. Bu sebeple ölçeklerin hazırlama, uygulama ve geri dönüt aşamalarının tercih edilebilecek bir sürede olması, ölçeğin uygulanacağı gruba kolay şekilde ulaştırılması ve bu aşamadaki maliyetinin az olması ve objektif olması gerekmektedir. Ancak bu şekilde bir ölçek kullanılabilir olarak ele alınabilir.

2.4.5 Yeterlilik

Yeterlilik “1. Yeterli olma durumu, yeterlik. 2. Bir işi yapma gücünü sağlayan özel bilgi, ehliyet, yeterlik. 3. Görevini yerine getirme gücü, kifayet, yeterlik” (*Türkçe Sözlük*, 2011: 2584) şeklinde tanımlanmaktadır. Ölçmede yeterlilik ölçüm aracının görevini yerine getirme durumunu ortaya koymaktadır. Dil sınavları da öğrencilerin dille ilgili bilgisinin yeterli olup olmadığını ölçmektedir. Bir özelliğin veya bilginin yeterliliğinin ölçüldüğü durumda ölçüm aracının yeterli seviyede de nitelikte bir ölçüm yapması beklenmektedir. Yani ölçme görevini istenilen şekilde yerine getirmelidir. Bir konu hakkında bilgisi olmayan bir kişinin o konuyu öğretmesinin mantık ile bağdaşmaması gibi dil yeterliliğini ölçen ölçüm aracının da bu konudaki bilgileri ölçülmelidir. Ancak buradaki ölçüm direkt olarak sınavı hazırlayan kişi/kişilere değil ortaya çıkan sonuca yani sınava yönelik olmalıdır. Çünkü bir bilginin kişide mevcut olması o kişinin yaptığı eylemlerin doğru olduğunu göstermez. Yalan söylemek, hırsızlık yapmak gibi bazı davranışların yapılması hemen herkes tarafından bilinmektedir. Ancak birçok insan bunu bilmesine rağmen bu eylemleri yapmaktadır. Yani sorun bilmekten veya bilmemekten kaynaklanmamaktadır. Bu sebeple bu çalışmada sınavı hazırlayanların yeterliliğini değil hazırlanan sınavın yeterli olup olmadığını yani ortaya çıkan sonucun yeterliliği ele alınmalıdır.

2.5 Ölçme Değerlendirmede Kullanılan Soru Tipleri

Eğitim-öğretimde ölçme ve değerlendirme birçok yer ve zamanda kullanılmaktadır. Eğitim-öğretimin devam ettiği bir dönemde yapılan ölçümlerle öğrencideki gelişim ortaya çıkarılmakta ve bu sürece kadar öğrenciye kazandırılmak istenen davranışın kazandırılıp kazandırılmadığı kolaylıkla belirlenmektedir. Elde edilen veri sonucunda istenilen hedeflere ulaşılmadığı tespit edildiğinde nedeni incelenmekte ve sorunların

çözümü için uğraşılmaktadır. Ders kitaplarındaki gerek metin altı soruları gerek ünite sonunda yer alan ölçme değerlendirme soruları, öğretmen tarafından yapılan ara sınavlar, sözlü sınavlar, öğretmenin sınıf içerisinde sorduğu sorular, Yabancılar Türkçe Öğretiminde yapılan kur sınavları bu ölçme değerlendirmelere örnek verilebilir. Eğitim-öğretim sürecinin bitiminde yapılan ölçme değerlendirmelerde ise öğrenciye kazandırılmak istenen davranışın hangi seviyede olduğu tespit edilmektedir ve bunun sonucunda bir karara varılmaktadır. Eğitimde kullanılan ölçme değerlendirme soru tipi şunlardır:

2.5.1 Açık uçlu

Açık uçlu soru tipi sadece soru kökünden oluşan bir ölçme türüdür. Cevabın dışı vurum şekli kişiden kişiye değişebilmektedir. Cevaba ilişkin bilgi içermemesi bakımından ölçümde oluşabilecek tesadüfi doğru cevap verme olasılığı düşüktür. Açık uçlu sorular ölçüme tabii tutulan kişinin kendini ifade yeteneğini, dilbilgisi kullanımını, mevcut kelime haznesini kullanarak istenilen temaya ait bir anlatım ortaya koyabilme yetisini ölçmek için önemli bir ölçüm aracıdır (Nuhoğlu, Başoğlu ve Kayganacıoğlu, 2008: 195). Açık uçlu soru tipinden oluşan bir sınavı hazırlamak soru tipi sadece soru kökünden oluştuğu için kolaydır. Ancak sorulara verilen cevabın ölçme değerlendirmeye tabii tutulan kişi sayısı kadar anlatım biçimi olması sebebiyle değerlendirme aşaması diğer soru türlerinden daha fazla zaman almaktadır. Ayrıca değerlendirme aşamasında değerlendirmeyi yapan kişinin ruhsal durumu değerlendirmeyi etkileyebilmektedir. Açık uçlu soru tipiyle ölçme aşamasında tesadüfi doğrunun önüne geçilip ölçmenin güvenilirliği artırılsa dahi değerlendirmedeki puanlama aşamasında kesin bir ölçütün olmaması değerlendirmenin güvenilirliğini etkilemektedir. Yani açık uçlu soru tipinde ölçmenin güvenilirliği artarken değerlendirmenin güvenilirliği aynı oranda azalmaktadır.

2.5.2 Doğru/yanlış

Doğru-yanlış soruları; kaynak olarak gösterilen bir metne, düşünceye, olguya bağlı olarak hazırlanan; genellikle bir, bazen birkaç cümleden oluşan; kaynak olarak gösterilen metin, düşünce veya olguya göre cümle(ler)deki anlamın doğru olup olmadığının cevabı istenilen bir ölçme sorusudur. Bir doğru cevap ve bir yanlış cevaptan oluştuğu için öğrencinin tesadüfi doğru cevap verme oranı artmaktadır.

Hatta tamamen şansa dayalı bir soru tipi olduğu söylenebilir (Nuhoğlu, Başoğlu ve Kayganacıoğlu, 2008: 195).

2.5.3 Eşleştirme

Eşleştirme sorularında iki farklı bölümde yer alan ve birbiriyle bağlantısı bulunan kelime, kavram, önerme gibi unsurların ölçüme tabii tutulan kişi(ler) tarafından aralarındaki bağlantıyı kullanarak eşleştirilmesi istenmektedir. Bu eşleştirmeler oklarla yapılabildiği gibi iki farklı bölümde yer alan unsurların başında yer alan sayı veya harflerin diğer unsurun başındaki parantez içerisinde boş bırakılan alana yazılmasıyla da yapılabilir.

2.5.4 Boşluk doldurma

Boşluk doldurma soruları, bir cümle veya paragrafın içerisinden kelime veya kelime grubunun çıkarılması ve boşluğun ölçüme tabii tutulan kişi tarafından doldurulması istenen bir soru tipidir. Cümle veya paragrafın içerisinde birden fazla doldurulması gereken alan bulunabilir. Boşluk doldurma sorularında boşluğa doldurulması gereken cevap ölçme aracının herhangi bir yerinde verilmeyerek öğrenciden istenilebildiği gibi çoktan seçmeli soru tipindeki seçenek sistemi de kullanılabilir. Yani boşluğa/boşluklara getirilmesi gereken cevap sorunun altında yer alan seçeneklerde verilebilir ve öğrenciden boşluğa getirilmesi gereken uygun seçeneği işaretlemesi istenebilir.

2.5.5 Var/yok

Var-yok soru tipi işlev ve ölçme bakımından doğru-yanlış soru tipiyle benzerlik göstermektedir. Var-yok soru tipinde belirli bir metin veya olguya bağlı olarak istenilen verilerin metinde olup olmadığı bilgisi istenmektedir. Bu soru tipinde yöneltilen ifadeler genellikle cümle şeklinde değil eksilteli yapı şeklindedir. Sorulan verinin metinde var olması veya olmaması durumunda yapının sonunda yer alan var veya yok kutucuklarının işaretlenmesi istenmektedir. Bu soru tipinde de doğru-yanlış soru tipinde olduğu gibi öğrencinin tesadüfi doğru cevap verme ihtimali yüksektir.

2.5.6 Çoktan seçmeli

Çoktan seçmeli soru, bir doğru cevabın bulunduğu seçenek sayısı değişiklik gösteren soru tipidir. Teste tabii tutulan grubun niteliklerine göre şık sayısı 3, 4, 5 şeklinde

değişebilmektedir. Öğrencinin kendisine sorulan soruya uygun veya en uygun seçeneği bulup işaretlemesinden oluşan bir ölçme aracıdır. Bir doğru cevabın dışında bir de doğru cevaba yakın olan bir çeldirici cevap bulunmaktadır. Seçenekler arasında tek bir doğru cevabın olması ölçme sonrasındaki süreci hızlandırmakta bunun yanında nesnel bir değerlendirme yapmaya olanak sağlamaktadır. Ancak Turgut ve Baykul (2015: 202-213)'un da belirttiği gibi çoktan seçmeli soru hazırlamak için bazı unsurlara dikkat edilmelidir. Hazırlama aşaması klasik soru tipinden oluşan bir ölçmeye göre daha zor olsa da değerlendirme aşaması hızlı ve sonucun olumlu/olumsuz etkilenme oranı düşük olduğu için çoktan seçmeli soru tipi günümüz eğitim sisteminde yaygın olarak kullanılmaktadır. Yabancılar Türkçe Öğretimi de kullanıldığı alanlardan biridir. Ancak Türkçe öğretiminin diğer öğretim sistemlerinden farklı olan bazı gereksinimleri sebebiyle çoktan seçmeli soru tipinin Yabancılar Türkçe Öğretiminde kullanılmasının uygun olmadığı söylenebilir (Üstüner & Şengül, 2004).

2.6 Yabancılar Türkçe Öğretiminde Ölçme Değerlendirme

Yabancılar Türkçe Öğretiminde, öğretim yöntem ve teknikleri ile ilgili birçok araştırma yapılmasına rağmen ölçme değerlendirme konusunda yapılan araştırmalar sınırlıdır. Neyin nasıl öğretileceği önemli olsa dahi öğretimin sonuçlarının ortaya çıktığı ölçme de geri plana atılamayacak kadar önemlidir. Çeşitli yöntem ve tekniklerle öğretilen konunun öğrencide olduğu karşılığı görmek, kullanılan teknik ve yöntemlerin olumlu veya olumsuz olduğunu ortaya koymak için gereklidir. Bu sebeple ölçme ve değerlendirme üzerinde daha fazla çalışma yapma zorunluluğu ortaya çıkmaktadır.

Altınırdört (2010) yaptığı çalışmada yabancı dil öğretiminde kullanılan ölçme değerlendirmenin ne şekilde olması gerektiğini ele almıştır. Bu doğrultuda bu alanda eğitim veren 21 öğretim elemanının görüşlerine başvurmuştur. Ölçme değerlendirmede testin genel özellikleri ve dört temel becerinin ölçme değerlendirmedeki ölçütlerini belirleyerek bir ölçek hazırlamıştır. Öğretim elemanlarına sunduğu bu ölçeğe göre yaptığı testin geçerliliğini, uygulanabilirliğini, güvenilirliğini yeterli kabul etmiştir.

Işıkoğlu (2015) “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Yeterlik Sınavlarının Madde Yazımı Bakımından İncelenmesi (Mersin ve Sakarya Üniversiteleri Örneği)” adlı çalışmasında Sakarya Üniversitesi Türkçe Yeterlik Sınavı ve Mersin Üniversitesi İnternet Tabanlı Türkçe Yeterlik Sınavını ele almıştır. Bu sınavlar madde yazımı bakımından incelenmiştir. İnceleme aşamasında soru kökü ve seçenek arasındaki bağımsızlık, doğru cevaba işaret eden bir ipucu olup olmaması, sorunun anlaşılır ve açık olma durumu, doğru cevap olmaması veya birden fazla doğru içerip içermemesi ve anlama etki eden bir hatanın varlığı göz önüne alınmıştır. Mersin Üniversitesinin sınavında toplamda 89, Sakarya Üniversitesinin sınavından 47 hata olduğu tespit edilmiştir.

Gedik (2017) dil öğretiminde ölçme ve değerlendirmenin ne şekilde yapılması gerektiği konusunda bir çalışma yapmıştır. Çalışmasında dil öğretiminde uygulanan ölçmede kullanılabilecek altı soru tipinin özelliklerine, dinleme, yazma ve konuşma becerilerini ölçmede dikkat edilecek unsurlara, değerlendirme türleri ve ölçütlerine yer vermiştir. Ölçmede kullanılan soru türlerine ait eksikliklerin olması sebebiyle ölçmede yanlışlıkların oluştuğunu öne sürmektedir.

Boylu (2019) Yabancılar Türkçe Öğretiminde yapılan ölçme değerlendirme uygulamalarının tutarsız olduğunu, birçok eksikliklerin bulunduğunu ve ölçmede bir standart olmadığını vurgulamaktadır. Yaptığı çalışmada TÖMER'lerde dört temel beceri esas alınarak yapılan ölçme değerlendirmelerin karşılaştırması yer almaktadır. Kullanılan beş farklı ölçekle öğretmenlerin ölçmedeki yeterliliği ölçülmüştür. Sonuç olarak TÖMER'lerin standart bir ölçüm yapmadığını tespit etmiştir.

Köse (2008) sınavlarda kullanılacak metin seçimlerinin söz varlığı açısından sınav sorusunun bulunduğu kur ile doğru orantılı olması gerektiğini belirtmiştir. Sınavların hazırlanma sürecinin oluşturulan bir komisyon tarafından yürütülmesi ve bu süreçte ölçme değerlendirme konusunda bir uzmandan görüş alınmasının daha uygun olacağı kanısındadır.

Yansıtıcı düşünme becerilerinin ölçme ve değerlendirme üzerindeki etkisini inceleyen Mete Yusuf Ustabulut ve Mehmet Kara (2019) öğretmenlere haftalık çizelgeler vermiştir. Öğreticilerden sınıf içerisindeki ölçme ve değerlendirme çalışmalarına yönelik sorular içeren bu çizelgeleri doldurması istenmiştir. Bu çizelgelerde yer alan sorulara verilen cevaplar sayesinde öğretmenler ölçme ve

değerlendirme çalışmalarına önem vermiş ve öğrencilerde bu çalışma olumlu sonuçlara yol açmıştır.

Altıntaş (2022) Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde görev yapan öğretmenlerin kendilerini ölçme ve değerlendirme konusunda yeterli görüp görmediğini incelemiştir. Bunun için bir ölçek geliştirerek çevrimiçi olarak öğretmenlere ulaştırmış ve dönütler almıştır. Dönütler sonucunda öğretmenlerin sınav hazırlama ve ölçme değerlendirme konusunda “yeterli” olduğu yargısına varmıştır.

2.7 Programlama ile İlgili Çalışmalar

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte insanların bilgiye ulaşması daha kolay hâle gelmiştir. Teknoloji birçok konuda olduğu gibi dilin sınırlarını belirlemede araştırmacılara hem kaynaklık hem de kolaylık sağlamaktadır. Böylelikle dile ait sorunların çözümü daha hızlı ve güvenilir şekilde yapılabilmektedir. Araştırmacılar bilgisayar teknolojisini kullanarak dile ait unsurları tespit etmekte ve bazı verilere ulaşmaktadır. Yabancılar Türkçe Öğretimi alanında da öğretim, araştırma, değerlendirme vb. gibi konularda teknolojinin insana sağladığı kolaylıklardan faydalanılmaktadır. Dizin ile ilgili yapılan programlamalar gerek dil çalışmalarında gerekse dil öğretiminin sorunlarından olan kelime sayımı ve kelime sıklığının belirlenmesinde önemli rol oynamaktadır. Araştırmacıların yaptığı söz varlığı çalışmalarına bakıldığında kelime sayımı ve kelime sıklığının belirlenmesinde iki dizin kullanımının yaygın olduğu görülmüştür. Bu dizinlemeler Cıbakaya 2.3 ve TS Corpus’tur.

Cıbakaya 2.3 Türkçe metinlerde kelimelerin dizinini çıkarmak için oluşturulmuştur. Ayrıca programın girişinde kullanıcıya madde başının kaç defa geçtiği bilgisini isteyip istemediği sorulmaktadır. İstenildiği takdirde kelimenin sıklık verisine ulaşılabilir. Ancak transkriptli metin üzerinde çalışma yapmak isteyen araştırmacılar programın transkrip harflerini tanımlayamaması sebebiyle problem yaşayabilmektedir. Programın 2.2 sürümüne ek olarak bu sürümde Orta Türkçe metinlerinde görülen ğ işareti yerine D, ı yerine N harfleri kullanılmak suretiyle kısmi çözümler sunulmuştur. Yine bu sürümde q ve x de eklenmiştir. Bu program kullanıcılarına ücretsiz hizmet vermektedir. Dizinleme ve benzeri konularda çalışma

yapmak isteyen araştırmacılar Ceval Kaya'nın internet sayfası üzerinden (<https://cevalkaya.com/indir/>) programı indirilerek metin dizinlemesi yapabilir.

TS Corpus, Türkçe derlem oluşturmak için CWB/CQP web altyapısıyla Taner Sezer ve Türker Sezer tarafından oluşturulmuştur. TS Corpus geniş bir veri tabanına sahiptir. TS Corpus'un iki farklı arama şekli bulunmaktadır. Bunlardan ilki basit arama (Simple Query)dır. Basit aramada isteğe bağlı olarak büyük küçük harf ayrımı yapılabilir. İkinci söz dizimi aramasıdır. TS Corpus, Cibakaya'nın aksine çevrimiçi bir kullanım sunmaktadır. Programı kullanmak için internet sitesi üzerinden (<https://tscorpus.com/>) hesap oluşturmak ve giriş yapmak yeterlidir. Bu program da ücretsiz şekilde kullanım sağlanmaktadır. Bu dizinlerin dışında derlem için kullanılan farklı oluşumlar da bulunmaktadır (Yahşi, 2020: 29).

3. KARsın YETERLİLİK PROGRAMI

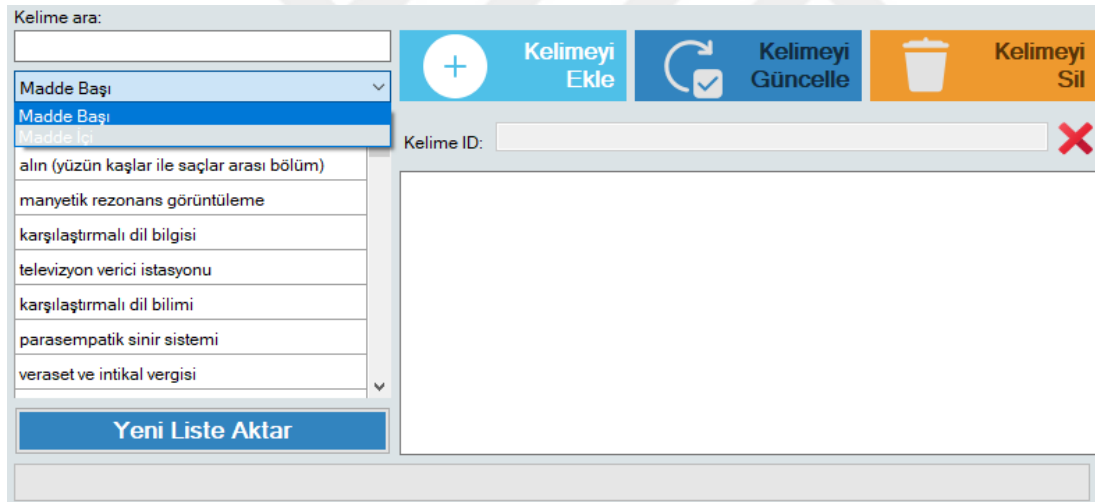
TDK tarafından 2011 yılında yayımlanan *Türkçe Sözlük*'te “77.005 madde başı, 15.287 madde içi olmak üzere toplamda ise 92.292 söz bulunmaktadır. Bu sözlerin 53.451'i isim, 12.666'sı sıfat, 3.312'si zarf, 88'i zamir, 40'ı edat, 299'u ünlem, 50'si bağlaç, 9.912'si ise fiildir.” (*Türkçe Sözlük*, 2011: 21). Bu çalışmada kelime türleri ayrılmamış sadece madde içi ve madde başı ayrımı kullanılmıştır. Bu ayrımın sebebi madde içinde deyim, atasözü, kalıp ifadeler gibi yapılar içermesidir. Madde başı verilerinde tonlulaşma, ünlü düşmesi gibi kelimelerin yüzey yapısında değişime sebep olan durumların bulunması, madde içi verilerinde iyelik, şahıs eki, ile isenin ek ve kelime şeklinde kullanılabilmesi gibi durumlar bu verilere varyant ekleme zorunluluğunu ortaya çıkarmıştır.

KARsın'ın veri tabanında toplamda 219 binin üzerinde veri bulunmaktadır. Bunların bir kısmı kullanıcının sonuç kısmında gördüğü orijinal kelime verileridir. Madde başı ve madde içi verilerinin varyantları olması madde içi ve madde başı verilerinin orijinal şekillerinin olmasını zorunlu kılmıştır. Kitap ve soru aramalarında madde başı ve madde içi olmak üzere 140 binin üzerinde arama yapılmaktadır. Kitap ve soru taramalarının süresi yüklenilen sorunun veya kitabın uzunluğu, bilgisayarın işlemci hızı gibi unsurlara bağlı olarak değişmekle beraber yüz sayfalık bir kitabın tarama sonucu ortalama iki üç saati bulmaktadır. Soru taramalarında da sorunun veya yüklenen metnin uzunluğuna bağlı olarak süre değişebilmektedir. Kitap taramaları her soru yüklemesinden önce yapılmadığı, sadece güncelleme ve değişimlerden sonra yapılması gerektiğinden dolayı kitap taramalarındaki süre soru taramalarını olumsuz etkilememektedir. Ortalama uzunluktaki çoktan seçmeli bir sorunun taraması ortalama üç beş dakika sürmektedir. Taramanın 140 bin civarında kelime üzerinden yapıldığı ve sonrasında kitap verileriyle karşılaştırıldığı düşünüldüğünde süre ideal uzunluktadır. Sorunun yüklendiği kısım sadece çoktan seçmeli sorunun yüklenebileceği formatta değil, herhangi bir metnin veya kur sınavlarının da yüklenebileceği bir şekilde tasarlanmıştır.

Şekil 1: KARsın Yeterlilik Programı Arayüzü.

Kullanıcı dostu bir arayüzü bulunan KARsın Yeterlilik Programı dört kısımdan oluşmaktadır. İlk kısım veri tabanının bulunduğu “Kelime Havuzu”, ikinci kısım kaynak kitap verileri yüklenen ve sonuçları alınan “Kitap Havuzu”, üçüncü kısım kitapların içerisindeki diğer kurlara ait kelimeleri bulmaya yarayan sol üst köşede yer alan robot resmi, son olarak soruların kitaplarla uyumunun görüldüğü “Soru Havuzu” kısmıdır.

Şekil 2: Kelime Havuzu.

“Kelime Havuzu” kısmına tıklandığında kullanıcının karşısına Şekil 2’deki arayüz çıkmaktadır. “Kelime ara” kısmı istenilen kelimeyi veri tabanında arama kolaylığı sağlamaktadır. Bulunan veri “Kelime ID” bölümünün altında yer alan metin kutusunda varyantları ile birlikte görülmektedir. Bu bölümü kullanarak kelime üzerinde değişiklik yapmak mümkündür. Değişiklikten sonra yukarıda yer alan “Kelimeyi Güncelle” butonuna tıklayarak yapılan değişiklik veri tabanına kaydedilebilmektedir. Yine “Kelime Sil” bölümüne tıklanarak metin kutusu içindeki veri, veri tabanından kalıcı olarak silinebilmektedir. “Kelime ara” kısmının altında yer

alan açılır listede madde içi ve madde başı seçenekleri bulunmaktadır. Kelimeyi ararken, güncellemek isterken, silerken veya eklerken bu kısmın doğru olduğu kontrol edilmelidir. Veri tabanına kelime eklemesi yapılmak istendiğinde öncelikle kelimenin madde başı mı yoksa madde içi verisi olduğuna karar verilmelidir. Ardından açılır listeden ilgili bölüm seçilmeli ve “Kelime ID”si bölümünün altındaki metin kutusuna kelime eklenmeli ve “Kelime Ekle” butonuna basılmalıdır.

Şekil 3: Kelime Havuzu İçerik.

Madde başı seçili iken kelime ara kısmına “alın” kelimesi yazıldığında madde başı verilerinde içeriğinde alın geçen tüm veriler listelenmektedir. “Kelime ID”si kısmının altında yer alan metin kutusunda bu kelimenin varyantları görülmektedir. “Alın” kelimesine bakıldığında üç tane veri görülmektedir. Bunlardan ilki yani orijinal varyant aramaya dâhil değildir, orijinal varyant kullanıcının sonuçta gördüğü veridir. Veri tabanı araması ikinci veriden başlamaktadır. Bunun sebebi kelimelerin sonuç kısmında karışmasını önlemek ve kullanıcının sonuçları daha doğru analiz etmesini sağlamaktır. Örneğin kullanıcıya sadece “alın” kelimesi yansıtıldığı düşünüldüğünde kullanıcı bu kelimenin isim anlamında olan kelime mi yoksa fiil anlamında olan kelime mi olduğu bilgisine ulaşamamaktadır. Orijinal varyant sistemiyle bu karışıklığın önüne geçilmek istenmiştir. Yine “Alın” örneğinde de görüldüğü gibi veriler arasında virgül bulunmaktadır. Ekleme ve düzenleme yaparken bu hususa dikkat edilmesi gerekmektedir. Dikkat edilmesi gereken bir diğer husus da kesme işareti bulunan bir veriyi eklerken veya düzenlerken “kısmet ise gelir Hint\’ten Yemen\’den kısmet değilse ne gelir elden” örneğinde olduğu gibi kesme işaretinden önce “\” işaretinin kullanılmasıdır. Bu düzenleme kodlamadan kaynaklıdır. Ekleme ve düzenlemeler tek

tek KARsın'ın arayüzünden yapılabileceği gibi yeni liste aktar kısmından toplu bir veri tabanı eklemesi yapılabilir.

Bulunan Bütün Kelimeler	Tekerrürsüz Kelimeler	Sadece V1
List to TXT	List to TXT	List to TXT
Kitap Seç ve Bul		Hepsi Madde Başı Madde İçi

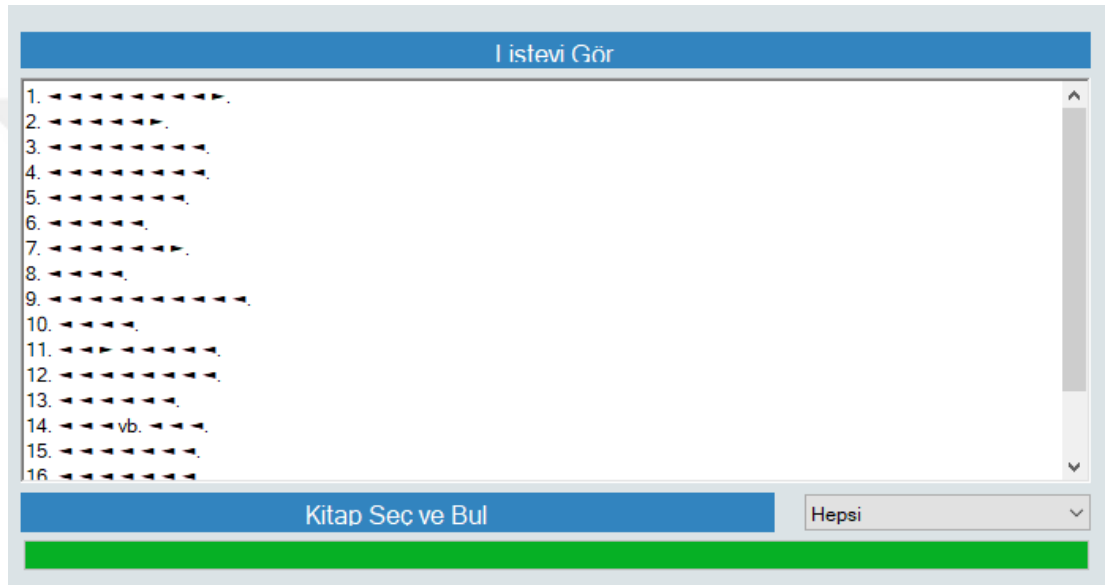
Şekil 4: Kitap Havuzu.

Şekil 4'te “Kitap Havuzu” kısmının arayüzü yer almaktadır. Buradan kaynak kitapların söz varlığı verisine ulaşılmaktadır. Bu kısımda öncelikli olarak yapılması gereken sağ alt kısımdaki açılır kutudan hangi veriye ulaşmak isteniyorsa o seçenek işaretlenmelidir. Hepsi seçeneği kitabın içindeki madde içi ve madde başı verilerini aramakta ve bulmaktadır. Madde içi verisi sadece madde içi verilerini bulmaktadır. Madde başı ise sadece madde başı verilerini bulmaktadır. Burada dikkat edilmesi gereken madde başı verisi seçilmesi durumunda madde içi verilerinin aramaya dâhil edilmemesi ve madde içi verilerinde yer alan atasözü, deyim, kalıp söz gibi ifadelerin kelime kelime alınmasıdır. Yani madde başı verisi seçildiğinde “Damlaya damlaya göl olur” atasözünün sonucu “damla, göl, ol” şeklinde sonuca yansıtılmaktadır.

Açılır kutudan istenilen veri seçildiğinde ekrana “Veriler alınıyor, bu işlem biraz uzun sürebilir!” yazısı gelmektedir. Kitap yüklemesine başlamak için bu uyarının ekrandan gitmesi beklenmelidir. Aksi hâlde program hata vermektedir. Bu uyarı yazısı gittiğinde “Kitap Seç ve Bul” kısmına tıklayarak istenilen kaynak kitabın txt uzantılı ve UTF-8 kodlamalı dosyası seçilmektedir. Seçme işleminden sonra KARsın kitap taramasına başlamaktadır. Bu işlem biraz uzun sürmektedir.

KARsın kaynak kitaptaki verilerin aramasını bitirdiğinde verileri dört farklı şekilde kullanıcıya sunmaktadır. İlki “Bulunan Bütün Kelimeler” kısmında yer alan kitaptaki bütün kelime verileridir. İkincisi kitaptaki “Bulunan Bütün Kelimeler”

verisinden tekrar eden verilerin kaldırıldığı “Tekerrürsüz Kelimeler” kısmıdır. Üçüncüsü “Sadece V1” kısmıdır. “Sadece V1” kısmı veri tabanında orijinal varyant olarak görülen kısımdır. Diğer iki kısımda varyantların diğer varyantları yer alırken “Sadece V1” kısmında varyantların sadece orijinal şekli bulunmakta, tekrar eden veri yer almamaktadır. Dördüncü kısım ise arama tamamlandıktan sonra en üst kısımda çıkan “Kitabı Gör” kısmıdır. Bu kısımda yüklenen kitabın sağlaması yapılabilmektedir. Yani yüklenen metindeki kelime veya kelime grubunun programın madde içi verisine mi yoksa madde başı verisine mi kaydettiği görülebilmektedir.

Şekil 5: Kitaplardan Madde Başı ve Madde İçi Verisi Çıktıktan Sonra.

Şekil 5’te görüldüğü gibi kitabın madde içi ve madde başı verileri çıktıktan sonraki iskelet kısmı görülmektedir. Kitaptaki söz varlığı da madde içi ve madde başı olarak ayrıldığı için bu iki veri ayrı ayrı görülmektedir. “►” simgesi madde içi verisini temsil ederken “◄” simgesi madde başı verisini temsil etmektedir. Örneğin “1. ◄ ◄ ◄ ◄ ◄ ◄ ◄ ◄ ►.” şeklinde ortaya çıkan sonuç “1. Aday şehrin hedefleri ve amaçları açık bir şekilde ifade edilmiş.” cümlesinin sağlamasıdır. Taranan bütün kitaplarda bu sonucu görmek mümkündür. Böylelikle gerek TDK’de olmayan gerekse yanlış yazımdan dolayı veri tabanına eklenmeyen veriler burada kolaylıkla görülebilmektedir. Üst kısımda yer alan “Listeyi Gör” kısmına tıklanarak Şekil 4’te bulunan verilere dönmek mümkündür.

A1	A2	B1	B2	C1
TXT Aktar	TXT Aktar	TXT Aktar	TXT Aktar	TXT Aktar
Kitap Sec ve Bul				

Şekil 6: Robot Simgesi.

Kitapların içeriğindeki kur verilerinin bulunduğu Şekil 6’da görülen arayüz KARsın’ın üçüncü kısmını oluşturmaktadır. Aynı zamanda söz varlığının kurlara ayrıldığı ve sorularla karşılaştırılan kitap verilerinin elde edildiği kısımdır. Kitap Havuzu kısmından elde edilen Sadece V1 verileri buradaki uygun yere yerleştirilir. Örneğin *Ak Başat* A1’in “Sadece V1” verisi buradaki A1 kısmına, *Ak Başat* A2’nin “Sadece V1” verisi buradaki A2 kısmı tıklanarak eklenmektedir. Kitapların Sadece V1 verileri yüklendikten sonra “Kitap Seç ve Bul” kısmına tıklanır. Bu şekilde KARsın programı *Ak Başat* A2 içindeki A1 verilerini bulur. En üstte yer alan metin kutusunda A2 içindeki A1 söz varlığının oranı verilmektedir. İkinci metin kutusunda A2 içinde yer alan A1 kelimelerinin listesi yer almaktadır. “Txt Aktar” kısımlarının üzerindeki metin kutularında ise kurların kendi kelimeleri yer almaktadır. Örneğin C1 butonunun altındaki metin kutusunun içinde sadece C1’e ait kelimeler bulunmaktadır. C1’in içindeki diğer kurların kelimeleri silinmiştir. Bu veriler kitapların kur verisini

oluşturmaktadır. Bu sebeple bu veriler alınarak KARsın'ın program dosyalarına kaydedilmelidir.

Buraya kadar olan kısım verilerde değişiklik yapılması durumunda geçerlidir. Sadece sorulara ait veri elde etmek istenmesi durumunda bu kısımların kullanılmasına gerek yoktur. Soru taraması yapmak isteyen kullanıcı “Soru Havuzu” bölümünden istediği verilere kolaylıkla ulaşabilmektedir.

Şekil 7: Soru Havuzu.

“Soru Havuzu” kısmı kullanıcılara geniş bir bilgi havuzu sunmaktadır. Soru ekleme kısmı metin kutusu şeklinde tasarlandığı için çoktan seçmeli dâhil bütün soru tipi ve metinler için uygun kullanımdadır. Kullanıcı sınavlardaki söz varlığı aramasını ister soru soru ister kur kur isterse sınavın tamamı şeklinde yapabilir. Burada

kullanıcının isteği ön plandadır. Bu çalışmada kullanılan örnek STS sınavında arama kur kur yapılmıştır. KARsın'a yüklenecek metin/soru(lar) txt dosyası şeklinde ve UTF-8 uzantısıyla kaydedilmelidir. Txt dosyası içindeki istenilen veriler seçilip programın “Soruyu Giriniz:” yazısının altındaki metin belgesi kısmına yapıştırılmalı ve “Soruyu Sorgula” butonuna tıklanmalıdır. Bu işlemten sonra yüklenen metnin/sorunun taraması başlamaktadır. Bu aşamadan sonra programın aramayı bitirmesi beklenmelidir. Şekil 7’de “Soru Havuzu”nun arayüzü görülmektedir. Sol üst bölümde yer alan “Hafıza” bölümünde gerekli bütün bilgiler toplu hâlde verilmektedir. Verileri ayrı ayrı almak isteyen kullanıcılar için veriler arayüzde ayrı ayrı verilmektedir. “TXT Al” butonuna tıklanarak metin kutusu içindeki veriler txt dosyası şeklinde istenilen yere kaydedilebilmektedir.

“Kitap Havuzu” kısmında kitapların madde içi ve madde başı verileri çıktıktan sonraki hâli görülebildiği gibi sorularda da aynı bilgiye ulaşmak mümkündür. Soruların araması bittikten sonra soruların eklendiği metin kutusu içerisinde soruların sağlamasına/iskeletine yer verilmektedir.

Kitap ve soru taramalarında öncelikle madde içi araması daha sonra madde başı araması yapılmaktadır. Bunun sebebi madde içi yapılarının madde başı yapılardan daha uzun olmasıdır ve bütünün içindeki yapıların ayrı ayrı alınmasını önlemek amacıyla yapılmıştır. Madde içinde kelime grupları, atasözleri, deyim, kalıp ifadeler gibi yapılar bulunmaktadır ve bu yapılar bir bütün teşkil etmektedir. Örneğin; damlaya damlaya göl olur yapısı en son aratıldığında program damla, göl ve olmak kelimelerini bulacak ve bu kelimeleri listeye ekleyecektir. Ancak bu ve bunun gibi yapılarda kelimelerin ayrı ayrı alınmasından çok bu kelimelerin bir araya gelmesiyle oluşan bütün ön plandadır.

Yapı içindeki kelime sayısının bütünlüğü doğru veriye ulaşmak için önemlidir. KARsın’da arama yapılırken gerek madde içi gerekse madde başı yapılarındaki kelime sayıları büyükten küçüğe doğru sıralanmıştır. Aynı kelime sayısına sahip olan yapılar da kendi içinde uzundan kısaya sıralanarak arama verisine eklenmiştir. Veri tabanında yapılacak olan herhangi bir düzenleme sonucunda KARsın Yeterlilik Programı arka planda gerekli uzunluk düzeltmesini yapmaktadır.

3.1 Madde Başı Aramalarında Dikkat Edilen Hususlar

3.1.1 Sonu mastar ekiyle (-mAk) biten isimler

Türkçe Sözlük'te birçok türden kelimeye yer verilmiştir. Bunlardan biri de fiillerdir. Fiiller sözlükte sonuna mastar eki eklenmiş şekilde bulunmaktadır. Mastar eki fiilin bir parçası olmayıp söylemde kelimenin türünü belirtmek için eklenen yapılardır. İsim-fiil eki olan -mAk eki dışında cümlelerde mastar eki almamak suretiyle bulunduğu düşünüldüğünde bu ekin arama esnasında yer almaması gerekmektedir. Bu sebeple madde içi ve madde başı kelimelerinde yer alan fiillerin mastar ekleri silinmiş ve veri tabanına bu şekilde eklenmiştir. Silme sırasında sonu -mAk ile biten isimlere dikkat edilmiştir. Bu bağlamda madde başında tespit edilen ve madde içinde de olup olmadığı kontrol edilen 80 madde başı bulunmuştur. Bunlardan dördü özel isimden oluşmaktadır. Türkçede sonu mastar eki ile biten isimler şunlardır:

adsız parmak	çomak	oymak
ahmak	damak	oymak
alaminüt yemek	deli ırmak	ön damak
altıparmak	ekmek	parmak
ana yemek	elmek	parmak parmak
art damak	emek	ramak
artık emek	etli ekmek	seçmeli yemek
badem parmak	hamak	seçmesiz yemek
basamak	hazır yemek	serçe parmak
basamak basamak	ırmak	sert damak
başmak	ilmek	soğan ekmek
başparmak	inhimak	somak
başıyemek	kaymak	sulu yemek
beşparmak	koçmak	sumak
bir parmak	kuru ekmek	sümek
boğmak	kuymak	tahinli ekmek
çakmak	küçük parmak	tam ekmek
çakmak çakmak	mercimek	taş ekmek
çelik çomak	madımak	temek
çimek	orta parmak	tokmak

tokmak tokmak	yaşmak	zengin ekmek
tomak	yemek	kaçamak
uçmak	yumak	kaçamak
vişneli ekmek	yumak yumak	tutamak
yamak	yumuşak damak	

Özel isimler:

Kızılırmak

Mamak

Güroymak

Pomak

3.1.2 Sonu -mA ekiyle bitenler

Türkçe Sözlük'te fiillerin sonuna mastar eki getirilerek yazılmasının yanı sıra isim-fiil eki olan -mA eki getirilmiş şekli de bulunmaktadır. Fiillerin sonuna -mA isim-fiil ekinin getirilmesi beraberinde bazı problemlere sebep olmaktadır. Buna fiillerin olumsuzluk eki almış şekilleriyle karışması örnek verilebilir. *Türkçe Sözlük*'teki bu kelimelerin fiil+olumsuzluk eki durumuyla karışmaması için bu sözcükler KARSın'ın veri tabanından kaldırılmıştır. Bu kelimeler kaldırılırken -mA isim-fiilinin eklenmesi sonucunda kalıcı isim meydana getiren kelimeler göz ardı edilmemiş ve bu kelimeler silinmemiştir. Bu kelimelerin verileri saptanırken Savran'ın (2009) ve Bayraktar Erten'in (2017) çalışmalarından da yararlanılmıştır. Bu kelimeler şu şekildedir:

acı elma	açısız ivme	ağarma
açık artırma	açısız sapma	ağırlama
açık duruşma	açma	ağıtlama
açık eksiltme	ad çekme	ağızdan dolma
açık işletme	adam adama	ağızdan kapma
açık önerme	adam adama savunma	ahitname
açılama	afarozma	akasma
açılı kaplama	ağaç kaplama	akbasma
açımlama	ağaç oyma	akçakesme

akçöpleme	arama	barsama
akıtma	arama tarama	basınçlanma
akma	araştırma geliştirme	basit kelime
akşamdan akşama	arınma	basma
aktarma	arma	baştan savma
aktif taşıma	aroma	bayramdan bayrama
aktutma	arpalama	bazlama
alaimisema	asma	bazlaşma
alarma	astar kaplama	behime
albasma	aşama	belirtili tamlama
albümin işeme	aşınma	belirtisiz tamlama
alçak kabartma	aşırı doyma	belirtme
alfabetik sıralama	aşırı erime	belleme
algoritma	aşırma	benimseme
alıştırma	atama	benzetme
allame	atışma	besleme
altın kaplama	ayaklı koşma	beşik kertme
amanname	ayazma	beşme
ambarda kurutma	aydınlanma	beton soğutma
amma	aydınlatıverme	betonarme
amme	aykırı katmanlaşma	beyanname
ana sözleşme	ayırışma	bildirme
anabolizma	azarlama	bileşik önerme
anadan doğma	azma	bilgi çarpıtma
anadan görme	babadan kalma	bilmezlikten gelme
anahtar kelime	badema	bir bakıma
anevrizma	bağdaşma	bir küme
anime	bağlaçlı tamlama	bir lokma
anlaşma	bağlama	bire bir eşleme
antagonizma	bahname	bireyleşme
antlaşma	bakır kaplama	birleşik kelime
aptallaşabilme	balama	birlikte yaşama
ara bulma	balıklama	bitişik kelime
ara nağme	bandırma	bodoslama

boğma	çatal flama	dededen kalma
boş küme	çekiç atma	deforme
boşluklu serpmeye	çekirdekten yetişme	değer artırma
boyama	çekme	değer düşürme
bozma	çene yarıştırmaya	değer katma
bölgesel aşındırma	çerağ dinlendirme	değme
bölme	çerağ uyandırma	deldirtme
bölütlenme	çerçeve anlaşıma	deneme
brahma	çevirme	deneştirme
buharlaşıma	çıkarma	dengeli beslenme
buharlı ısıtma	çıkarsama	dengesiz beslenme
bulma	çıkma	denk küme
burma	çıkmalı tamlama	derin soğutma
bükme	çıma	derleme
büyük önerme	çırakma	derme çatma
büzme	çift dalma	desenli kaplama
büzüşme	çift küme	devamlı otlatma
celpname	çivileme	devşirme
cereme	çizme	dış beslenme
cicimama	çobanlama	dış borçlanma
ciğer sarma	çöpleme	dış pazarlama
cihannüma	çözme	dış plazma
cima	çürük elma	dışarıdan evlenme
cimcime	dağdan inme	dik biçme
cirit atma	dâhilî nizamname	dikme
cuma	dâhilî talimatname	dilemma
çakma	daima	dilme
çalışma	dalay lama	diploma
çapraz sorgulama	daldırma	disk atma
çaputlama	dam aktarma	dişleme
çarpanlara ayırma	damar aktarma	diyatome
çarpık kentleşme	damar görüntüleme	dogma
çarpışma	damarlandırma	doğal ayıklanma
çarpma	davetname	doğma büyüme

doğrama	elektrostatik serpmeye	genel görüşme
dokuma	elleme	geneleme
dolama	elma	genizsilleşme
dolaylama	emirname	gerdirtme
doldurma	emprime	geri beslenme
dolma	erkek Fatma	geri çekilme
dolu serpmeye	erken boşalma	geri ödeme
donanma	erken bunama	geri tepme
dondurma	esame	gerileyici benzeşme
dökme	esastan bozma	germe
döllenmesiz üreme	eseme	gezeleme
dönme	esma	gıcırı bükme
dördüzleme	esterleşme	gıyabi tutuklama
dörtleme	eş koşma	girişik bezeme
döşeme	eşeyli üreme	girişik tamlama
dövme	eşaysız üreme	girişim ölçme
drahoma	eveleme develeme	gizli duruşma
drama	eylemenden türeme	gizli sıtma
dudaksıllaşma	ezme	gizli yama
duruşma	falname	göçüşme
duygusal düşünme	fantasma	gömme
düğme	ferahnüma	gönderme
dürme	ferma	görsel etkileme
düzeçleme	fetihname	görümsetme
düzentileme	firma	gözleme
egzama	flama	granitleşme
eğik biçme	forma	gurme
eğretileme	frize kaplama	gülle atma
ehliyetname	full-time	güme
ekşi elma	füme	gümüş kaplama
elden düşme	galsame	günlük konuşma
eleğimsağma	gama	güzelleme
elektrokaplama	geleme	hademe
elektromanyetizma	gemi bozma	halat çekme

half-time	ikame	kantarma
hamsi buğulama	ikileme	kanun hükmünde
haram lokma	ikizleşme	kararname
hartama	iklimleme	kanunname
haşlama	ilerleyici benzeşme	kapalı duruşma
hatalı yürüme	imame	kapama
hatime	ince donanma	kapatma
hava indirme	inme	kaplama
havale name	ismiyle müsemma	kara humma
hazır mama	ispritizma	karaasma
helme	istemseme	karafatma
hengâme	istidaname	karakeme
hırızma	istifaname	karalama
hızma	işleme	kararname
hipnotizma	ithafname	karbürleme
humma	ithamname	karizma
hurma	itimatname	karma
hükümferma	iyelikli tamlama	karma tamlama
hümanizma	iyonlanma	katabolizma
hüzme	iyonlaşma	katma
ışıklama	iyotlama	kavrama
ibraname	izinname	kavurma
icazetname	izomerleşme	kaydırma
icma	jandarma	kayıtımla usamlama
iç borçlanma	jeotropizma	kayma
iç plazma	kabuk değiştirme	kaymaklı dondurma
iç sürme	kademe	kayme
iç türeme	kademe kademe	kaynaşma
içme	kaime	kazıklı humma
içtima	kalanlı bölme	kazma
idame	kaloma	kefaletname
iddianame	kama	kekeme
ihbarname	kame	keleme
ihtarname	kanama	kelime

kemane çekme	konfirme	lekeli humma
keme	konsome	lenfoma
kemer bağlama	kopolimerleşme	lime lime
kendiliğinden üreme	koruma	logaritma
kerime	koruyucu kaplama	lokma
kerteleme	koşma	madama
kesik kelime	kök kaplama	magma
kesik prizma	kökleme	mahkeme
kesme	kökten sürme	mahrama
kestirme	köprüleme	makrama
keşikleme	közlleme	makrome
keşışleme	krema	malama
kıblenüma	krome	malgama
kılıç kuşanma	kudema	malzeme
kırkma	kulaktan dolma	mantolama
kırkyama	kuma	manyetik rezonans
kırma	kumkuma	görüntüleme
kırtlama	kurbağalama	manyetizma
kısaltmalı kelime	kuru çeşme	manzume
kıstırma	kuru temizleme	masume
kıyafetname	kuşak bağlama	mekanizma
kıyma	kuzu kapama	meme
kızartma	küçük önerme	menakıpname
kızdırma	külleme	merhume
kilit sarma	kültüre alma	merkezî ısıtma
kireçsizlenme	küme	merkezî yıkama
kirizma	kümeye çıkma	merkezkaçlama
klima	küplleme	mesame
kllinik araştırma	küresel ısınma	meşime
koçaklama	kütinleşme	metabolizma
kola çıkma	laforizma	mıhlama
koltuğa girme	lama	mikroklima
komprime	lame	mikroorganizma
kondenseleşme	lazıme	mikrosinema

millî savunma	okume	öz itme
misilleme	olaylama	panama
miyasma	olumlama	panorama
motor yenileme	onluk bozma	para basma
mozaik döşeme	opalleşme	paradigma
muahedename	opsiyonlu sözleşme	parankima
muahezename	optik kaydırma	part-time
muallime	oranlama	pasif korunma
muamma	organizma	pastırma
muhabbetname	orkestralama	peleme
muhakeme	orta dikme	pendname
mukaddema	ortak yaşama	pepeme
mukaddime	ortalama	pereme
mukavelename	orunlama	perma
muvafakatname	oturma	petek dokuma
müdafaaname	oturtma	pigme
mükâleme	oyma	pijama
mülemma	oyulgama	planlı büyüme
müsademe	ödeme	plazma
müsemma	öğütme	prime time
müvellidülma	ölü yıkama	prizma
nağme	ön buharlaşma	protonema
name	ön çalışma	protoplazma
nasihatname	ön eleme	puanlatma
nedime	ön izleme	puma
nema	ön ödeme	radioaktifleştirme
neoplazma	ön sevişme	renk ölçme
neşvünema	ön soruşturma	renkli işitme
nickname	ön sözleşme	ritmik sayma
nikel kaplama	öncel belirleme	romatizma
nitratlaşma	örme	ruhsal çözümleme
nizamname	örtme	ruhsatname
okuma	öz beslenme	ruzname
okuma yazma	öz indüklenme	saçma

sadme	sırma	şamama
sağ çıkarma	sıtma	şartname
sağlama	silindir kalıplama	şecerename
sağlıklama	silkme	şehadetname
sahil koruma	silme	şehname
saldırma	silsilename	şekerleme
salma	sima	şekil değiştirme
salname	sinema	şema
saplama	sinerama	şeytan taşlama
sapma	sitoplazma	şifreleme
sarartma	sivil savunma	şikâyetname
sarıasma	siyasetname	şişirme
sarığiburma	soğrumsama	taahhütname
sarıhumma	soğuklama	taban basma
sarma	sonradan görme	tabirname
satsuma	sonradan olma	takdirname
savı kanıtsama	sosyal değişme	taklidî kelime
savunma	sosyal gelişme	takma
seçme	söğürme	talepname
sedef kakma	sözel öğrenme	talimatname
sema	sperma	talimname
sentagma	suç yükleme	tandırname
serme	susma	tanıtma
serpme	süblime	tarama
sesli okuma	sülfatlama	tarifname
sessiz okuma	sülfatlanma	tartarak yenme
seyahatname	sülfatlaşma	tasdikname
seyrek otlatma	sülfitleme	tasma
sıcak çekme	süreletme	taş döşeme
sık otlatma	sürme	taşlama
sıkma	sürünceme	tavsiyename
sıktırma	sürütme	taziyetname
sırıkla atlama	süzme	tebeşirleşme
sırıkla yüksek atlama	şama	tekerleme

teklifsiz konuşma	tuzlama	yağ aldırma
tekme	tüm başkalaşma	yağ ekletme
teknik şartname	tümel önerme	yağlama
tel dokuma	türemiş kelime	yakalama
teleme	uçurtma	yakın benzeşme
telesinema	ulama	yakın göçüşme
telgrafname	ulaştırma	yakın koruma
tema	ulema	yalama
temel önerme	ulusal savunma	yalancı dolma
temlikname	umumi vekâletname	yalın kelime
tepeden inme	ur kaplama	yan ödeme
tepeleme	usa vurma	yanaşma
tepme	ussallaştırma	yanılsama
tercüme	usulden bozma	yankılı konuşma
ters evirme	uygun katmanlaşma	yanma
tespikli silme	uzak benzeşme	yansıma
teşekkürname	uzak göçüşme	yapay dölleme
tikel önerme	uzatma	yapay dölleme
tonlulaşma	uzman jandarma	yapıştırma
tonsuzlaşma	uzun atlama	yapma
top sürme	üç adım atlama	yarı başkalaşma
toplama	üçgen prizma	yarı sanayileşme
toplu çalışma	üçleme	yarma
toplu sözleşme	üçüzleme	yasama
toplu tartışma	üniforma	yayındırma
toplu taşıma	üst küme	yayınma
toplumsal bütünleşme	ütme	yayma
toplumsal çözülme	vakayiname	yazılı yoklama
toplumsal dayanışma	vakıfname	yazma
toplumsal değişme	vasiyetname	yedirme
toplumsal farklılaşma	vekâletname	yeldirme
toplumsal gelişme	velayetname	yeleme
toplumsal küme	veri toplama	yeme içme
travma	yadımlama	yemleme

yeni yetme	yıllık ortalama	yüze soğurma
yeniden düzenleme	yiğitleme	zabıtname
yeniden kurma	yolma	zamme
yeniden tasararlama	yosma	zeyilname
yeniden yapılanma	yönseme	zeytinyağı dolma
yer değıştirme	yuvalama	zeytinyağı sarma
yerden bitme	yükleme boşaltma	zincirleme tepkime
yerden yapma	yüksek atlama	zirai işletme
yeterli beslenme	yürütme	zorlama
yığma	yürütmeyi durdurma	
yıkama yağlama	yüz kaplama	

3.1.3 Tonlulaşmaya uğrayan kelimeler

Türkçe sondan eklemeli bir dildir. Ekler, kök veya gövdelere eklenirken son seste yer alan ses birimin özelliğı göz önüne alınmalıdır. Kök veya gövde, eklenecek ekin varyantı varsa ekin hangi varyantının ekleneceğini belirler. Ancak kök veya gövdeye ek getirildiğinde her zaman ek etkilenmez. Kök ve gövdede de değışim yaşanabilir. Buna ilk olarak tonlulaşma örnek verilebilir. Sonu ç, k, p, t ses birimleriyle biten kelimelere ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde bu ses birimler c, ğ/g, b, d ses birimlerine dönüşmektedir. KARsın yüzey yapıda söz varlığını taradığı için bu kelimelerin dönüşüme uğramış şekillerine de aramada yer verilmiştir. Madde başı verilerinde sonu ç, k, p, t ses birimleriyle biten kelimelerin c, ğ/g, b, d varyantları da otomatik olarak eklenmiştir.

k> g değışimine uğrayan kelimeler:

Sonu ç, k, p, t ile biten ünsüzlerin tonlulaşmasında /k/ ses birimin iki farklı varyantı bulunmaktadır. /g/ ses birimine değışim gösteren sınırlı sayıda kelime olması sebebiyle bu kelimeler belirlenmiştir. Türkçedeki tek heceli ve sonu “ünlü harf + n + k” yapısıyla biten kelimeler sesli harf ile başlayan bir ek aldığında sonundaki /k/ ses biriminin /g/ ses birimine dönüştüğü görülmektedir. Bu sebeple *Türkçe Sözlük*’te yer alan sonu “ünlü harf + n + k” ile biten kelimelerin varyantı son ses birimi /g/ şeklinde eklenmiştir. Bu kelimeler 49 tanedir ve şunlardır:

aheng	bang	basit reng
-------	------	------------

ceng	krang	pezeveng
cöng	külüng	pöhreng
çeleng	küng	radyoling
çeng	ling	rengâreng
dang	metalik reng	reng
deng	miheng	sağır reng
ding	ming	sking
fileng	mühreseng	şekerreng
fing	mürdeseng	tang
fiyong	nardeng	think-tang
frang	ornitoreng	tıring
gong	ölü reng	tiring
gülbang	pastel reng	zing
heveng	peleng	zong
hing	peleseng	
kepeng	perseng	

3.1.4 Tonlulaşmaya uğramayan kelimeler

Türkçedeki bazı kelimelerin sonu ç, k, p, t ile bitmesine; belirtme, iyelik ve yönelme gibi ünlü ile başlayan bir ek almasına rağmen tonlulaşmayan kelimeler bulunmaktadır. Tek heceli kelimelerin sonundaki tonsuz ünsüzler genellikle değişime uğramamaktadır. Değişime uğrayan tek heceli kelimelerin değişime uğrama sebebi genellikle kelimelerin asıllarında uzun ünlü bulunmasından kaynaklanmaktadır (Boz, 2002: 454). Tonlulaşmaya uğramayan tek heceli kelimelere at, çit, dik, ek, göç, iç, ip, kaç, kat, ok, sap, sık, top, üç, üst (Vural ve Böler, 2015: 116- 117); aç, ak, et, it, ot, alp, ark, ast, bet, bit, bok, geç, göt, ket, kış, kip, koç, kök, pek, rap, saç, suç, süt, tek, tıp, tok, yük, berk, cılk, dinç, kırk, kürk, salt, sarp, sırt, yont (Boz, 2002: 449-451); bank, çöp, dut, dük, haç, hap, hat, kart, kot, maç, park, set, tank, tüp, yat kelimeleri örnek verilebilir. Birden fazla heceli olup tonlulaşmaya uğramayan kelimelere ise ancak, anıt, aygıt, barut, bayat, boyut, bulut, eşit, evet, kanıt, kesit, komut, konut, ölçüt, örgüt, özet, somut, soyut, taşıt, yakıt, özerk (Boz, 2002: 451); sepet, bisiklet, paket, market, saat, bilet, ceket, millet, ahlak, cumhuriyet, evrak, hukuk, sanat kelimeleri örnek gösterilebilir. Örnek verilen kelimeler içerisinde tonlulaşması durumunda anlam

değişikliğine uğrayan bazı kelimeler bulunmaktadır. Sonu ç, k, p, t ile biten kelimelerin tonlu hâlleri otomatik olarak eklendiği için at, ot, kot, hat gibi tonlulaşmaya uğramayan, uğraması hâlinde farklı kelimelerle (ad, od, kod, hadd) sesteş duruma düşmektedir. Bu sebeple bu ve benzeri kelimelerin tonlu hâlleri ve ikinci kelimesi bu kelimelerden biriyle oluşturulan yapılar silinmiştir. Bu kelimeler ve bu kelimelerle biten yapılar şunlardır:

at	sırma saç	haç
banko at	takma saç	dük
çıplak at	hat	dek
ot	ana hat	bet
sütlü ot	faturasız hat	ek
acı ot	faturalı hat	işlek ek
sütlü ot	demir hat	son ek
kot	havai hat	iç ek
taşlanmış kot	dar hat	ön ek
rap	dış hat	yat
rap rap	kör hat	sık
saç	iç hat	sık sık

3.1.5 İç ses düşmesi

Eklemeler sonucunda bazı kelimeler iç ses düşmesine uğramaktadır. Kelimenin yüzey yapıdaki şeklinin değişmesi sebebiyle iç ses düşmesine uğrayan kelimelerin düşmeye uğramış şekilleri de varyant olarak aramaya tabii tutulmuştur. Aramaya dâhil olan, iç sesinde düşme meydana gelen 67 kelime şunlardır:

ağız > ağz	bahis > bahs	devir > devr
akıl > akl	beniz > benz	emir > emr
akis > aks	beyin > beyn	fasıl > fasl
alın > aln	beyit > beyt	feyiz > feyz
asıl > asl	boyun > boyn	fikir > fikr
avuç > avc	böğür > böğr	geniz > genz
azim > azm	burun > burn	göğüs > göğs
bağır > bağr	defin > defn	haciz > hacz

hapis > haps	kibir > kibr	resim > resm
hayır > hayr	kutup > kutb	sabır > sabr
hışım > hışm	küfür > küfr	satır > satr
hüküm > hükm	meyil > meyl	seyir > seyr
ilim > ilm	nabız > nabz	şehir > şeh
isim > ism	nakil > nakl	şekil > şekl
izin > izn	nehir > nehr	şükür > şükr
kadir > kadr	nesil > nesl	vakıf > vakf
kahr > kahr	neşir > neşr	vakit > vakt
karın > karn	nevir > nevr	vasıl > vasl
kayın > kayn	nutuk > nutk	vezin > vezn
keşif > keşf	oğul > oğl	vitir > vitr
keyif > keyf	omuz > omz	zehir > zehr
kısım > kism	ömür > ömr	zihin > zihn

İç ses düşmesine uğrayan “koyun, hayır, ağız” kelimelerinin sesteşi bulunmaktadır. “koyun” kelimesinin birinci anlamı “hayvan” anlamına, ikinci anlamı ise “kollar arası-kucak” anlamına gelmektedir. “hayır” ve “ağız” kelimelerinin de iki anlamı vardır. Bu üç kelimenin ikinci sesteşleri de isim türündedir. Yinelemelerde diğer anlamları silinmiş ve aramada koyun, hayır ve ağız kelimeleri tek şekilde yer almıştır. Ancak “hayvan” anlamına gelen “koyun” kelimesine, “yok öyle değil” anlamına gelen “hayır” kelimesine ve “süt” anlamına gelen “ağız” kelimelerine ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde iç seste herhangi bir düşme meydana gelmediği için düşme “kollar arası-kucak”, “iyilik” ve “organ” anlamındaki kelimelere ait bir özellik olarak görülmüştür. Bu özellikler sesteş kelimelerin iki kelimesini de kapsayan bir düşme olmadığı için bu kelimelerin ses düşmesine uğramış hâli aramada farklı bir kelime olarak verilmiştir. Aramada “koyun”, “hayır” veya “ağız” kelimelerinin bulunması durumunda sonuca bu kelimeleri açıklamak için kelimelerin yanına parantez içinde “hayvan”, “yok öyle değil” ve “süt” şeklinde yazılmıştır. “hayr”, “koyun” veya “ağz” şeklinde bulunması durumunda ise sonuçta “hayır (iyilik)”, “koyun (kollar arası-kucak)” ve “ağız (organ)” şeklinde yansıtılmaktadır.

İç ses düşmesine uğrayan ve sesteşi olan “alın, bağır, böğür, devir” kelimelerin diğer şekilleri fiil olduğu için aramada zaman ekleri eklenerek yer almış ve sonuç

kısımında fiil olduklarını belirtmek için kısa çizgi kullanılmıştır. İsim hâlleri olan yani iç ses düşmesine uğramış hâllerinin bulunması durumunda “alın, bağır, böğür, devir” şekilleriyle sonuca yansıtılmıştır. Ancak “kar ismi + II. Tekil şahıs iyelik eki veya kar ismi + tamlayan eki> karın ile “insan ve hayvanlarda gövdenin kaburga kenarından kasıklara kadar olan ön bölgesi” anlamındaki karın; kay fiili + II. Çoğul şahıs emir kipi> kayın ile “kadın veya kocaya göre birbirinin erkek kardeşi” veya “bir orman ağacı” anlamındaki kayın, karın vb. kelimeler istisna tutulmuştur. “Karın” ve “kayın” gibi kelimeler büyük yapıda isim görünümünde olduğu için bu yapıların ses düşmesine uğramış ve uğramamış şekli “karın ve kayın” şeklinde sonuca yansıtılmıştır.

3.1.6 Sonu e/a ile biten fiiller

Ekin kök veya gövdeye getirilmesiyle kök veya gövdede meydana gelen değişim sadece ç>c; k>ğ, g; p>b; t>d değişimleri değildir. Bu değişimlerden bir diğeri ise fiile şimdiki zaman ekinin eklenmesiyle meydana gelen ses daralmasıdır. Eğer bir fiilin sonu -e/a ile bitiyorsa ve ardından şimdiki zaman eki alıyorsa bu fiilin sonundaki -e/a sesbirimleri daralmaya uğrayarak e> i, ü veya a> ı, i’ye dönüşmektedir. Ancak çoğu fiilin sonu -la fiilden fiil yapım ekiyle oluşturulduğu için değişim sırasında bu ekin +II/U isimden isim yapım eki gibi görüldüğü ve “sarımsakla- > sarımsaklı-” şeklinde oluşan yapıdan dolayı sonu -e/a ile biten fiillere şimdiki zaman eki eklenerek anlatılmıştır. Bu varyantların bulunması hâlinde sonuçta fiil+ kısa çizgi yani “abra-” şekli yansıtılmıştır. Sonu e/a ile biten fiil toplamda 1491 tanedir. Bu fiiller şunlardır:

abra-	aforozla-	ahırla-
abukla-	afsunla-	ahla-
açıkla-	afyonla-	akaçla-
açıktan ata-	agula-	akçala-
açımıla-	ağaçla-	akla-
açınsa-	ağıla-	akortla-
açkıla-	ağırla-	aksa-
adakla-	ağırsa-	akşamla-
ada-	ağızla-	alacala-
adımla-	ağla-	alala-
afalla-	ağna-	alaşımıla-
affeyle-	aharla-	alazla-

alçıla-
algıla-
alımla-
alıntıla-
alkışla-
alkolle-
alla-
altla-
amaçla-
ambalajla-
ambarla-
amonyakla-
anaforla-
anıkla-
anımsa-
anla-
apazla-
aprele-
arakla-
arala-
ara-
argaçla-
arıkla-
arıla-
arkala-
arşınla-
arşivle-
artıkla-
arzula-
asaleten ata-
asfaltla-
astarla-
aşağıla-
aşağısa-

aşıla-
ata-
ateşle-
atkıla-
atla-
avla-
avuçla-
avurtla-
ayakla-
ayarla-
ayazla-
ayıkla-
ayıpla-
aykırıla-
ayla-
ayrım la-
ayrımsa-
azarla-
azımsa-
azotla-
badanala-
badikle-
bağdala-
bağda-
bağım la-
bağışla-
bağıtla-
bağla-
balla-
baltala-
balyala-
balyozla-
bandajla-
bangırda-

banla-
bantla-
barikatla-
basınçla-
baskıla-
başakla-
başla-
bayatla-
bekle-
bele-
belgeçle-
belgegeçerle-
belgele-
belgile-
belikle-
belinle-
belirle-
belitle-
belle-
benilde-
benimse-
benze-
benzinle-
berele-
besle-
beste le-
beşle-
betimle-
bezekle-
bezele-
beze-
bezirle-
bezle-
bıçakla-

bıngılda-
biberle-
biçemle-
biçimle-
bile-
bileyle-
bilmezle-
birle-
bitümle-
bizle-
bocala-
bodosla-
boğasa-
boğazla-
boğumla-
bohçala-
bokla-
bombala-
bordala-
boşa-
boşla-
boyala-
boya-
boyla-
boynuzla-
boyutla-
bozla-
bölgele-
bölümle-
börtle-
briketle-
buda-
buğula-
bukağıla-

bula-
bulgula-
bulgurla-
bumla-
buna-
burgula-
burunla-
buzağıla-
büge-
bütçe-
bütünle-
büyükse-
büyüle-
büyümse-
büzgüle-
camla-
carla-
cavla-
cayırda-
cazırda-
ceple-
cevapla-
cımbarla-
cımbızla-
cırıl-da-
cır-la-
cırmala-
cırnakla-
cirtla-
cıvatala-
cıvılda-
cıyakla-
cıyırda-
cızıl-da-

cızırda-
cızla-
cicozla-
cilala-
ciltle-
ciyakla-
contala-
copla-
cumbala-
cumbulda-
cumburda-
çabala-
çağılda-
çağla-
çakıl-da-
çakmakla-
çakozla-
çalımla-
çalkala-
çalka-
çamurla-
çangırda-
çapala-
çapla-
çaprazla-
çapulla-
çarşaf-la-
çaşı-tla-
çatıl-da-
çatırda-
çatla-
çayır-la-
çekele-
çekeme-

çekiçle-
çekimle-
çelikle-
çelmele-
çemberle-
çemenle-
çemre-
çengelle-
çenile-
çentikle-
çepelle-
çerçevele-
çeşitle-
çeşnile-
çevrele-
çevrile-
çeyrekle-
çıkıla-
çıkınla-
çingırda-
çınla-
çıpala-
çırçırda-
çitçitla-
çıtırda-
çıtla-
çiçekle-
çiftele-
çiftle-
çiğne-
çile-
çimdikle-
çimentola-
çimle-

çirişle-
çirkinse-
çisele-
çise-
çitile-
çitle-
çivile-
çivitle-
çiyle-
çizgile-
çocukla-
çoğulla-
çoğumsa-
çoksa-
çomakla-
çözümle-
çubukla-
çulla-
çuvalla-
dağla-
dala-
dalla-
damgala-
damla-
dangırda-
darbele-
dayakla-
daya-
dazla-
defle-
değerle-
değirmile-
değnekle-
dehle-

de-
demetle-
demirle-
demle-
dene-
denetle-
deneyle-
dengele-
denkle-
depola-
derecele-
derle-
desenle-
destekle-
destele-
deşle-
dışkıla-
dışla-
dızla-
didikle-
dikizle-
dile-
dilimle-
dinamitle-
dingilde-
dinle-
dipçikle-
diple-
dire-
direnle-
dirgenle-
dirsekle-
dişegile-
dişe-

dişle-	dürümle-	esinle-
dizele-	düşle-	esirge-
dizginle-	düze-	esle-
dizile-	düzenle-	esne-
dizinle-	düzle-	eşle-
dizle-	ebele-	eş güdümle-
doğaçla-	ebrula-	eşitle-
doğra-	efilde-	eşle-
doğrula-	efile-	etekle-
dola-	efsunla-	eterle-
dona-	eğle-	etiketle-
dopingle-	eğle-	etkile-
dorukla-	eğretile-	evele- devele-
dosyala-	ekle-	evele- gevele-
dökümle-	eklemle-	evetle-
dölle-	elekle-	evlekle-
dönele-	elektrikle-	evse-
dörtle-	ele-	eyerle-
döşe-	elle-	eyle-
duldala-	emayla-	ezberle-
dumanla-	emekle-	faksla-
durakla-	emle-	faturala-
duraksa-	emreyle-	felfelle-
durala-	endazele-	ferahla-
durula-	endeksle-	fıçıla-
duşakla-	ene-	fıkırda-
duvakla-	engelle-	fıkra-
duyumsa-	enikle-	fırçala-
düdükle-	ensele-	fırınla-
düğmele-	erginle-	fırıla-
düğümle-	erse-	fısfısla-
dürtele-	ertele-	fısılda-
dürtükle-	esele- besele-	fısla-
dürtüşle-	esenle-	fıstıkla-

fişıl-da-	garipse-	gözlemle-
fişır-da-	gazla-	gucur-da-
fişkıla-	gebrele-	gurkla-
fişla-	gecele-	gurla-
fiştıkla-	geçerle-	gurul-da-
fidele-	geçgeçle-	gübrele-
fihristle-	gemle-	gücümse-
filarizle-	genelle-	güdele-
filizle-	genişle-	güderile-
fingirde-	gerçekle-	güdüle-
firketele-	gerekse-	güdümle-
fiskele-	gerile-	gülümse-
fişle-	gevele-	gümbürde-
fiştekle-	gevre-	gümle-
fitille-	gevşe-	gümrükle-
fitle-	gezele-	gümüşle-
fitnele-	gezle-	güncelle-
flitle-	gıcıkla-	güneşle-
fokurda-	gıcırda-	günle-
fokusla-	gıdakla-	günüle-
formatla-	gıdıkla-	gürle-
fosfatla-	gırgırla-	gürölde-
fosla-	gırtlakla-	güzle-
fosurda-	girenle-	hacamatla-
foşurda-	gizle-	haçla-
fotoğrafla-	göğüsle-	haddele-
frenle-	gölgele-	hafızla-
frezele-	gölle-	hafifle-
gacırda-	gömüle-	hafifse-
gagala-	gönyele-	hakla-
gakla-	görüntüle-	halkala-
galvanizle-	göze-	hamla-
gammazla-	gözetle-	hamurla-
garantile-	gözle-	hançerle-

hapazla-	hizala-	ilgile-
harca-	hohla-	ilikle-
harekele-	hopla-	ilintile-
harfle-	horla-	ilmekle-
harılda-	hortla-	ilmikle-
harla-	hortumla-	imgele-
harmanla-	horulda-	imle-
hasırda-	hüngürde-	imzala-
haşılla-	ıhla-	incele-
haşırdı-	ıkla-	indirge-
haşla-	ılga-	indükle-
hatılla-	ılgarla-	inekle-
hatırla-	ıraksa-	inilde-
havla-	ırala-	inle-
havuzla-	ıra-	ipilde-
hayalle-	ırgala-	ipile-
haydala-	ırga-	iple-
hayda-	ırla-	ipotekle-
hayla-	ıskala-	irdele-
hazırla-	ısla-	isle-
hecele-	ıslıkla-	ispatla-
hedefle-	ısmarla-	ispiyonla-
herekle-	ıstampala-	iste-
hesapla-	ışıla-	istifle-
hırılđı-	ışılđı-	işaretle-
hırla-	ışınla-	işe-
hırpala-	içerle-	işle-
hırsızla-	ifilde-	itekle-
hışılđı-	iğnele-	itele-
hışırđı-	ihbarla-	izle-
hışla-	ihtiyarla-	jelatinle-
hiçle-	ikile-	jiletle-
hidrojenle-	ilaçla-	jurnalle-
hikâyele-	ilerle-	kabakla-

kaballa-	kargıla-	kekle-
kaçımsa-	kargışla-	kelepçele-
kadastrola-	karıkla-	keleple-
kademele-	karınla-	kementle-
kafesle-	karışla-	kemerle-
kâğıtla-	karla-	kemrele-
kağşa-	karşıla-	kenetle-
kahreyle-	karşıtla-	kepçele-
kakala-	kartonla-	kerterizle-
kakırda-	kasala-	kertikle-
kalafatla-	kaskola-	kesele-
kalayla-	kasnakla-	kesinle-
kalburla-	kastarla-	keşle-
kalıpla-	kaşağıla-	kığıla-
kamala-	kaşele-	kıkırda-
kañçıla-	kaşıkla-	kılağıla-
kana-	kaşla-	kılavuzla-
kancala-	katalogla-	kılıçla-
kangalla-	katarla-	kılıfla-
kanıksa-	katıkla-	kımılda-
kanıtla-	katla-	kınala-
kanıtsa-	katranla-	kına-
kanla-	kavla-	kınla-
kantarla-	kavra-	kıpırda-
kapa-	kavza-	kıpra-
kaparozla-	kayarla-	kırbaçla-
kapla-	kayıtla-	kırıkla-
kapsa-	kayna-	kırkla-
karala-	kayşa-	kısımla-
kara-	kazıkla-	kısıtla-
kararla-	keçele-	kıskaçla-
karbonatla-	kefele-	kışkışla-
karbonla-	kefenle-	kışla-
karele-	kekele-	kıtıkla-

kıtırdı-

kıtlı-

kıvrı-

kıyasla-

kıyıla-

kızakla-

kilitle-

kille-

kırala-

kireçle-

kireçsile-

kirişle-

kirizmala-

kişne-

klikle-

klonla-

klorla-

koca-

koçsa-

kodla-

kokla-

kolala-

kolayla-

kolla-

kolonyala-

koltukla-

konakla-

konukla-

konumla-

kopçala-

kopyala-

korkala-

koşamla-

koşulla-

kotla-

kovala-

kovla-

köhne-

kökle-

köpekle-

köpüle-

körükle-

köstekle-

köşekle-

köşele-

kötüle-

kötümse-

közle-

kredile-

kremle-

kucakla-

kulaçla-

kulunla-

kumla-

kundakla-

kurcala-

kurgula-

kurşunla-

kurula-

kuşakla-

kutla-

kutlula-

kutsa-

kutula-

kuzula-

küçükse-

küçümse-

kükre-

kükürtle-

külle-

kümele-

künde-

kürele-

küre-

kürne-

kütle-

kütürde-

lafla-

lakla-

lambala-

lanetle-

lehimle-

lekele-

lğla-

lıkırda-

lifle-

limanla-

limonla-

listele-

lodosla-

loğla-

lökle-

lütfeyle-

macunla-

maddele-

madikle-

mahmuzla-

makadamlı-

makasla-

makyajla-

malakla-

malala-

mandalla-
mantarla-
marizle-
markala-
marnla-
masajla-
maskele-
maşala-
mayala-
mayınla-
mazotla-
mele-
melezle-
menevişle-
merdanele-
merhemle-
merkezle-
mihla-
mıknatısla-
mıncıkla-
mırıl-da-
mırla-
mışıl-da-
mimle-
minele-
miyavla-
montajla-
mortla-
morukla-
mumla-
mumyala-
muştala-
muştula-
mühimse-

mührele-
mühürle-
müjdele-
mürekkeple-
müzevirle-
naftalinle-
nakışla-
nalla-
nanikle-
nazla-
nefesle-
neşterle-
nicele-
nikâhla-
nikelle-
nişanla-
nitele-
nodulla-
noktala-
notala-
nötrle-
numarala-
odakla-
ofla-
oğlakla-
ohla-
okkala-
okla-
okra-
oksijenle-
oksitle-
okşa-
omuzla-
ona-

onayla-
oranla-
orantıla-
orsala-
ortala-
otala-
ota-
otla-
ovala-
oyala-
oyla-
oylumla-
oyna-
oyulgala-
oyulga-
oyumla-
ozonla-
öde-
ödünçle-
ödünle-
öğürtle-
öğütle-
öksele-
ökse-
ölçülüle-
ölçümle-
öncele-
önemse-
önle-
örgüle-
örgütle-
örkle-
örnekle-
örnekse-

örsele-	pehpehle-	pusula-
ötele-	pençele-	püfle-
öyküle-	pepele-	pürüzle-
özdeşle-	perçinle-	rahatla-
öze-	perdahla-	rakamla-
özetle-	perdele-	rampala-
özgüle-	peydahla-	raporla-
özle-	peyle-	raptiyele-
özümle-	pırıl-da-	raspala-
özümse-	pır-la-	rastla-
pahla-	pırpır-la-	reddeyle-
paketle-	pırtla-	rende-le-
pakla-	pışpışla-	renkle-
palamutla-	pıtırda-	resimle-
palazla-	pinekle-	rezele-
panikle-	pisle-	rimelle-
parafele-	piyazla-	röntgenle-
parafla-	planla-	rötuşla-
parala-	planyala-	rujla-
parametrele-	plasele-	rüzgâr-la-
parçala-	pofurda-	sabahla-
parıl-da-	pohpohla-	sabitle-
parkele-	pompala-	sabreyle-
parla-	ponzala-	sabukla-
parmakla-	postala-	sabunla-
parselle-	poşetle-	saçala-
paspasla-	poyrazla-	saçmala-
patakla-	pörtle-	sağla-
patırda-	presle-	sağlamla-
patla-	programla-	sahnele-
payandala-	puanla-	sahtele-
payla-	pudrala-	sakatla-
pazarla-	puf-la-	sakırda-
peçele-	pulla-	sakinle-

sakla-	sentezle-	silkele-
salçala-	sepele-	silola-
salgıla-	sepetle-	simgele-
salla-	sepile-	sinirle-
sandıkla-	serbestle-	sistirele-
sangıla-	sergile-	siyanürle-
sanrıla-	serinle-	sobele-
sansürle-	serpele-	soğanla-
sapla-	sersemle-	soğukla-
sapta-	sesle-	solla-
sargıla-	seyreyle-	solukla-
sarhoşla-	sezinle-	sondala-
sarımsakla-	sıcakla-	sonla-
sarkaçla-	sıçra-	sonuçla-
sarmala-	sıfırla-	sopala-
sarsala-	sıkıla-	sorgula-
savakla-	sına-	sotele-
savatla-	sınıfla-	soyutla-
savla-	sınırla-	söğüşle-
savsakla-	sırala-	sönümle-
savsa-	sırıkla-	söyle-
sayfala-	sırla-	söylemse-
sayıkla-	sırtla-	sözle-
sayıla-	sıvala-	stokla-
sayımla-	sıva-	suçla-
saykalla-	sıvazla-	sula-
sayla-	sızla-	sumsukla-
sayrımsa-	sifonla-	susa-
sekile-	siftahla-	südre-
selametle-	sigortala-	sülfürle-
selamla-	sikkele-	süngüle-
semerle-	sikleme-	sünnetle-
semizle-	silahla-	sürdürümle-
sendele-	silikatla-	sürgüle-

sürmele-	şışele-	tasarla-
sürükle-	şışle-	tasdikle-
süsle-	şışmanla-	tasımla-
sütrelle-	şorla-	tasla-
süzgeçle-	şutla-	tasnifle-
şakırda-	şükreyle-	taşla-
şakla-	tabakala-	tavla-
şakra-	tabakla-	tavsa-
şakulle-	takırda-	tayla-
şamandıralla-	takozla-	tazele-
şamarla-	talana-	tebeşirle-
şampuanla-	talaşla-	tedarikle-
şandelle-	tamamla-	tekerle-
şangırda-	tamla-	tekese-
şapırda-	tamponla-	tekle-
şapla-	tanele-	tekmele-
şarılda-	tangırda-	tekmille-
şarla-	tanıkla-	tekrarla-
şartla-	tanıla-	telala-
şaşala-	tanımla-	telle-
şavulla-	tanıtla-	tembihle-
şeddele-	tanla-	temizle-
şekerle-	tapala-	tenekele-
şerbetle-	tapanla-	tepele-
şeritle-	tapıkla-	tepile-
şıkırda-	tapırda-	tepirle-
şingırda-	tapışla-	terasla-
şıpırda-	tapula-	terazile-
şırıl-da-	tarakla-	terbiyele-
şırıngala-	tara-	terle-
şır-la-	taraşla-	tersle-
şifle-	tarazla-	tertiple-
şifrele-	tartakla-	testerele-
şinikle-	tasarımla-	tetikle-

tevekle-	tokurda-	ucuzla-
teyelle-	tomarla-	uukla-
tezg�hla-	tomrukla-	ufala-
tezle-	topakla-	ufla-
tıkala-	topalla-	uğrala-
tıka-	toparla-	uğra-
tıkırda-	topla-	uğrula-
tıkla-	toplum dışıla-	uğulda-
tımarla-	toprakla-	uğurla-
tingıl da-	topukla-	uğursa-
tingırda-	torbala-	ula-
tınla-	tornala-	ulula-
tıpala-	torpille-	umursa-
tıpırda-	tosla-	unla-
tıpışla-	t�kezele-	uslamla-
tıraşla-	t�rp�le-	uyarla-
tırıl la-	tunla-	uygula-
tırkazla-	turala-	uyukla-
tırmala-	turfala-	uzaksa-
tırmıkla-	turla-	uza-
tırnakla-	tuşla-	�le-
tırpanla-	tutamla-	�fle-
tırtıkla-	tutkalla-	�nle-
tısla-	tutukla-	�re-
tipile-	tuzakla-	�stele-
tiple-	tuzla-	�st�nse-
tirele-	t�k�r�kle-	�st�p�le-
tiril de-	t�mle-	�t�le-
titre-	t�nekle-	�zengile-
titremle-	t�ne-	vakla-
tohumla-	t�ple-	vakumla-
tokala-	t�re-	vakvakla-
tokatla-	t�rk�le-	varakla-
tokmakla-	t�ts�le-	vazelinle-

vekâleten ata-	yansıla-	ye-
vergile-	yanşa-	yemle-
vernikle-	yarala-	yenile-
vıcıkla-	yara-	yestehle-
vıcırdı-	yargıla-	yıka-
vınla-	yarıla-	yıldıra-
vırılđı-	yarımla-	yıldızla-
vırıla-	yarlıga-	yılla-
vızılđı-	yarmala-	yıpra-
vızla-	yasakla-	yırıla-
vidala-	yasa-	yinele-
vitrinle-	yasla-	yivle-
viyakla-	yassıla-	yoğurtla-
vurgula-	yasta-	yokla-
yabala-	yastıkla-	yokumsa-
yabancıla-	yaşa-	yolcula-
yadırğa-	yaşmakla-	yolla-
yaftala-	yavaşıla-	yongala-
yağla-	yavrula-	yorda-
yağmala-	yavukla-	yorgala-
yağmurla-	yayıkla-	yorumla-
yakala-	yayımla-	yudumla-
yakınsa-	yayla-	yuhala-
yala-	yazla-	yumakla-
yalanla-	yedekle-	yumrukla-
yalazla-	yeğle-	yumurtla-
yaldızla-	yeğnile-	yumuşa-
yalpala-	yeğnise-	yurtsa-
yamala-	yelekle-	yuvala-
yama-	yelkenle-	yucarla-
yanıtla-	yelle-	yuvgula-
yankıla-	yelpazele-	yükle-
yankılatla-	yelpirde-	yükseltge-
yanla-	yelse-	yüzle-

zağla-	zenginle-	zırla-
zamanla-	zihla-	zırvala-
zamkla-	zimbala-	ziftle-
zangırda-	zımparala-	zimmetle-
zanneyile-	zingılda-	zincirle-
zarfla-	zingırda-	zonkla-
zayıfla-	zıpkınla-	zorla-
zedele-	zıpla-	zumla-
zehirle-	zırılma-	züğürtle-

3.1.7 Sesteş kelimeler

Türkçedeki madde başı ve madde içi yapılarının toplamı 92.292'dir. Bu yapıların içerisinde sesteş kelimeler de bulunmaktadır. Sesteş kelimeler aynı türden olabildiği gibi farklı türlerden de olabilmektedir. Bu kelimelerden akıllara ilk gelen “yüz” kelimesidir. Bu kelimenin iki tane isim anlamı, iki tane de fiil anlamı bulunmaktadır. Yani bu kelime hem türdeş bir sesteşliğe hem de Turan (1998: 259)'ın fiil ve isim benzerliğinden oluşan sesteşlik için fiil-isimler adını kullandığı benzerliğe örnektir. İsim anlamının ilkinde dört alt anlam, ikincisinde on bir alt anlam; fiil anlamının ilkinde altı, ikincisinde iki anlam bulunmaktadır. Bu anlamlar kısaca şu şekildedir:

“yüz (I) a.

1. Doksan dokuzdan sonra gelen sayının adı.
2. Bu sayıyı gösteren 100 ve C rakamlarının adı.
3. sf. On kere on, doksan dokuzsan bir artık.
4. Kere, kat vb. kelimeler ile birlikte kullanılarak yapılan işin çokluğunu abartılı bir biçimde anlatan söz.” (*Türkçe Sözlük*, 2011: 2630).

“yüz (II) a.

1. Başta, alın, göz, burun, ağız, yanak ve çehrenin bulunduğu ön bölüm, sima, çehre, surat.
2. Yüzey.
3. Kesici araçlarda ağız.
4. Bir kumaşın dikiş sırasında dışa getirilen gösterişli bölümü.

5. Yorgana veya yastığa geçirilen kılıf.
6. Bir şeyin görünen bölümünde kullanılan kumaş.
7. Birinin görülegelen veya umulan hoşgörülüğüne güvenilerek gösterilen cüret.
8. Nedeniyle, sebebiyle.
9. Yan taraf.
10. Bir yapının dışa bakan düşey yüzeylerinin her biri.
11. *mec. Utanma.*” (*Türkçe Sözlük*, 2011: 2630).

Yukarıda da verilen on bir anlamın içerisinde bu anlama bağlı olarak oluşturulan yapıların farklı kullanımları yer almaktadır. Örneğin on birinci anlamdaki utanma anlamıyla oluşturulan **yüz kızartmak** yapısının sıkılarak yalvarmak ve utandırmak gibi anlamları bulunmaktadır.

Yüz kelimesinin fiil anlamının da iki farklı anlamı bulunmaktadır. İlk kelimenin altı, ikinci kelimenin ise iki alt anlamı vardır. Bunlar:

“yüzmek, -er (I) (nsz)

1. Kol, bacak, yüzgeç vb. organların özel hareketleriyle su yüzeyinde veya su içinde ilerlemek, durmak.
2. Yüzme sporu yapmak.
3. Bir sıvının yüzeyinde batmadan durmak.
4. herhangi bir durumun en aşırı derecesinde olmak.
5. *mec.* Dalgalanmak.
6. *mec.* Herhangi bir şeyle üzeri kaplanmak, bir şeye bulanmak.” (*Türkçe Sözlük*, 2011: 2635).

“yüzmek, -er (II) (i)

1. Derisini çıkarmak.
2. *hlk.* Çok para istemek.” (*Türkçe Sözlük*, 2011: 2635).

Sadece yüzey yapıda var olan söz varlığını *Türkçe Sözlük*’te yer alan madde başı ve madde içi yapılarla eşleşme durumuna göre bulan KARSın Yeterlilik Programı, kelimelerin anlamlarına göre bir sıralama yapmamaktadır. *Türkçe Sözlük*’te yinelenen toplam 2645 madde başı bulunmuştur. Yinelenen değer arasındaki kelimelerden aynı türden olanlar ayrıştırıcı özelliği “anlam” olduğu için tek bir şekli esas alınmıştır. Örneğin sözlükte yukarıda belirtildiği gibi madde başında iki tane “yüz” kelimesi, iki tane de “yüzmek” fiili bulunmaktadır. Bu iki kelime kendi içinde farklı anlamlara sahiptir. KARSın sadece yapıların yüzey yapıdaki hâli üzerinden bir arama yaptığı için iki tane “yüz” kelimesinden bir, iki tane “yüzmek” kelimesinden bir tane kalacak

şekilde silinmiştir. Geriye bir tane “yüz” ve “yüzmek” kelimeleri kalmıştır. Fiillerin mastarları silindikten sonra biri isim, biri fiil olan “yüz” şeklinde iki kelime kalmıştır. İsim olan “yüz” kelimesi olduğu şekliyle aramaya dâhil edilirken fiil olan “yüz” kelimesi ise bazı zaman ekleri eklenerek aramaya dâhil edilmiştir.

3.1.7.1 Fiil-isim türünde olan sesteş kelimeler

Turan’ın fiil-isim olarak tanımladığı ve bu türün fiil grubuna dâhil olan kelimeler KARsın veri tabanında bildirme kiplerinden (şimdiki zaman (-I/Uyor), geniş zaman, gelecek zaman, belirli/di’li/öğrenilen geçmiş zaman, belirsiz/miş’li/duyulan geçmiş zaman) eki; tasarlama kipinden gereklilik kipi (-mAII), istek/şart kipi (-sA) almış şekilleriyle taranmıştır. Fiilin yalın hâli ile oluşan emir şekli, tasvir fiilleri (yeterlik (-Abil), tezlik (I/Uver), sürerlilik (-I/U, -A, -I/Up + dur, gel, kal, gör, koy), yaklaşma (-A yaz)) eki eklenmemiştir. Tasvir fiillerine fiil çekiminde yer verilmemesinin sebebi *Türkçe Sözlük*’te yer alan bazı fiillerin tasvir fiilleri eklenmiş hâlinin bulunmasıdır. Fiilin yalın hâline yer verilmemesinin sebebi ise isim şekliyle karışmasını önlemektir. İsim-fiil türünde olan kelimeler aratma esnasında çekimli hâlleri ile aratılırken sonuçta yalın hâl şekli görülecektir. Yine isim şekliyle karışmaması için fiil olduğunu gösteren kısa çizgi eklenmiştir. Yani aramada “yüzecek, yüzmeli, yüzüyor” vb. şekilleri aratılırken sonuçta “yüz-” şeklinde görülecektir.

Sesteş kelimelerde sadece isim türü bulunan sesteş kelimeler 486 tane, sadece fiil türü bulunan sesteş kelimeler 42 tane hem isim hem de fiil türü bulunan yani fiil-isim olanlar ise 405 tanedir. Fiil-isim türünde olan kelimeler şunlardır:

abra	alış	atıl
acı	an	atış
aç	andırış	ayık
ada	apış	ayırt
ağ	ara	ayla
ak	ardıl	ayrılış
akış	art	azış
aklan	asıl	bağda
aktar	aş	bağdaş
alın	ata	bağır

bağrış	bun	dalan
bakış	burcu	dalaş
balkı	bük	damla
ban	bükün	danış
barış	bürün	dayanış
bas	büyü	dayatış
bat	büz	değın
bavlı	çağ	değış
bay	çağla	denet
bayatsı	çakıl	devir
baylan	çakış	dik
benzeş	çalar	dikel
bez	çalış	dil
beze	çap	din
bezen	çapla	diren
bıkış	çarpış	diril
bırakış	çatış	diz
bildirış	çav	doku
bile	çavlan	doluş
bilet	çekış	don
bilış	çığır	dönel
bin	çıkar	dönüş
biniş	çıkış	dövüş
birikiş	çırpış	duy
bit	çiçeksi	dürtüş
bitiş	çile	düş
boya	çim	düşün
boz	çise	düz
bozuş	çit	düze
böğür	çökel	eğın
bölüş	çöküş	eğır
bul	çöz	ek
bula	çözüş	ekşi
buluş	dal	em

emiş	hayret	karın
ergi	hisset	karış
erin	ıh	kas
eriş	ıra	kaşan
eser	ısın	kat
esir	iç	kay
eski	il	kayır
eş	iletiş	kayıt
et	imren	kayşa
etki	in	kaz
fıkra	inan	kazı
geç	indirgen	kazıl
geçiş	it	kep
gelin	itiş	kes
geliş	kaç	kesiş
genel	kaçış	kıl
gerek	kak	kına
gez	kakış	kır
gider	kal	kırk
gidiş	kalın	kırpış
giriş	kalkış	kısırgan
göç	kan	kışla
göçer	kana	kıyın
gönder	kanat	kıyış
görüş	kanık	kız
göze	kap	kızıl
gül	kapan	kızış
gülüş	kapış	koca
güreş	kaplan	kok
güven	kar	kokuş
hamla	kara	konuş
hasret	karar	koru
hayda	karı	korun
haykırış	karık	koşul

kov	ötüş	sol
koy	öze	soru
köhne	özen	soruş
kösnül	polar	soy
kumla	pufla	sövüş
kur	pus	sürtüş
kuru	pusula	sürü
kurul	saç	süs
kurut	sağ	şış
kükre	sakın	tak
küs	sal	tanı
kütle	san	taniş
maşala	sancı	tanıt
meleş	sap	tart
ol	sarılış	tartıl
oluş	sarkıt	tartış
on	sası	taş
ona	sav	taşıt
onar	savaş	tavla
onat	savla	tepiş
oranla	say	tepki
oturuş	sayış	tık
oy	sek	tın
oydaş	ser	tomarla
oynaş	seviş	topla
oyulga	sığ	toz
öğür	sıgın	tutuş
öğüt	sık	tün
ökse	sırtar	türe
ölçer	sırtlan	tüy
ölçün	sıva	uç
ölçüş	sik	uçuş
öpüş	sin	uğra
örtüş	sokuş	uğraş

ulan	yariş	zorla
ulu	yas	zulmet
ut	yasa	al
üleş	yaşa	as
üre	yat	at
üvey	yatır	ay
var	yatış	az
vidala	yayla	belen
vuruş	yaz	çak
yabansı	yazış	çal
yağ	yel	çat
yak	yen	çek
yakın	yer	er
yakış	yığılış	es
yalan	yığış	gönen
yama	yıkış	kargı
yaman	yıl	kartal
yan	yoğurt	kazan
yansı	yol	kesin
yapış	yont	küre
yar	yükün	tat
yara	yüz	tuzla
yaraş	zamanla	yay

3.1.7.2 Sadece isim türü olan sesteş kelimeler

aba	alaylı	arı
ad	alfa	arık
ağıl	algı	arılık
ağız	alpaka	arış
akar	altıncı	arifane
akça	altıparmak	arş
akın	anık	arz
akide	apaz	asar
alay	arak	asma

atak	bot	çöğür
atik	boy	çökertme
atlas	boyar	dağ
aval	bozuk	dağlı
aynaz	brik	daldırma
ayni	bunsuz	dalya
azap	burç	dam
babalı	büvet	damsız
bağ	cağ	dar
bahar	camı	dayak
bar	car	dayaklık
barbunya	carcur	değ
bardan	cebel	değme
basar	cebir	dek
baş	cıngıl	dem
beher	cırt	dengeşizce
bek	cihat	denk
bel	cin	denli
belleme	cönk	deri
bellenme	akır	despot
belli	angal	develik
ben	apak	devre
bengi	apar	didon
bere	atıcı	dil yarası
beşer	elik	dinlenme
bey	çığa	diyet
biçim	ılbır	dokunma
binit	ırçır	dokunuş
bir bir	ıl	dolu
biz	çileci	dürü
blöf	çileli	eda
bodoslama	ilesiz	eğ
bol	çinko	eğrice
bomba	çizme	ekspres

el	güç	kadir
elli	güllabi	kalkan
en	günlük	kalp
enam	hal	kamet
engin	halk	kanepe
erce	hap	kanun
erg	har	kanuncu
erim	hara	kanuni
esrar	haraza	kapanca
esrarlı	hav	kapık
eşkin	havas	kaplıca
fantazya	hayat	kaput
far	hayır	karaca
fena	hezaren	karağı
ferah	hırsız	karakulak
ferik	hıyar	karakuş
filiz	hisar	karga
fit	horozibiği	kariyer
floş	hoyrat	kart
font	humus	kartel
fora	ırak	kartlık
frengi	ıskarmoz	kaşe
ful	ihtisas	kaşkaval
gam	ihtiyar	katı
gaz	ikibuçukluk	katil
gazel	ilahi	kav
gebre	ilik	kavara
geçe	izam	kayın
gen	kabala	kayınlık
geri	kabalacı	kayış
gerici	kabalacılık	kazayağı
gezi	kabalak	kefe
giz	kaban	kepenek
gözleme	kaçamak	kese

kesin	kuruş	mest
keş	kül	met
kıran	küp	mey
kırık	kür	meyan
kısas	küt	mincık
kısır	laka	mil
kış	lal	mim
kıyıcı	lama	mis
kızan	lata	misket
kim	lavta	murabba
kivi	lento	muta
kola	levent	müşir
kolacı	link	müştak
kolluk	lop	namlı
kolofan	lök	nefis
kolon	lüks	nesi
koma	mahsus	net
kon	maki	om
konut	mama	ongun
kot	manda	onlar
kotra	mandal	ortanca
koyun	manga	öd
kök	mâni	öküzgözü
kötek	manti	öz
krep	mastar	pala
kuka	mat	palamut
kulak	matiz	palas
kundak	maya	papara
kup	mayıs	parti
kupa	mazı	pas
kurs	meç	pasta
kurum	meke	pat
kurumlan	merdane	patpat
kurumlu	mermer	patron

pazı	seki	sürücü
pelesenk	seküler	şah
pes	sele	şak
peş	sem	şan
pik	sema	şap
pike	semen	şart
pikolo	seri	şerif
pinpon	set	şık
pirinç	sevap	şişe
pişi	sır	şişlik
pist	sırlı	tab
pota	sırsız	tabak
puf	sıvalı	tabaka
put	siğil	tabaklık
pür	sikke	taban
rahim	sili	tabi
rast	sim	tabilik
rate	sinik	taç
reşme	sirke	tahmis
saba	slip	taksi
saf	soket	tambur
safra	soluk	tartma
sagu	som	tavlacı
saika	somun	tavşan
sak	soyka	tay
saka	sör	tek
salta	söve	tel
sam	spor	telsiz
sandal	sten	tenkit
sarılı	step	terbiye
satır	su	ters
sayımlama	susta	teshir
saz	sümsük	tetik
sedir	sürme	tez

tığ	uğur	yağma
tımar	ula	yakalı
tımarcı	ulaş	yakınma
tımarlı	ulus	yalın
tırtıl	umur	yapıncak
toka	usul	yaş
tombik	uşak	yaşlı
ton	uyuş	yazın
tor	uyuşma	yazma
toto	uz	yenici
toy	üs	yenik
tuş	üstün	yenil
tutam	üvez	yöre
tüm	üzümlü	zamir
uca	vaziyet	zar
uçuk	vokal	zeyrek
uğrunda	ya	zil

3.1.7.3 Sadece fiil türü olan sesteş kelimeler

asıver-	kakala-	tellen-
atlan-	kakalan-	tersle-
basıl-	katıl-	tuşla-
belle-	kırlaş-	uyuştur-
bellen-	koş-	uyuşturul-
cavla-	kökle-	üt-
çak-	oyala-	yaslan-
dikil-	parla-	yor-
dinlen-	paralan-	yordur-
dokun-	sağla-	yorul-
durul-	sıvan-	yut-
ele-	sor-	yuttur-
eştir-	şapla-	yutturul-
horla-	telle-	yüzdür-

3.1.7.4 Özel isimler sebebiyle sesteş duruma düşenler

KARsın Yeterlilik Programı büyük küçük harf ayrımı yapmamaktadır. Ancak bu ayrımın yapılması durumunda cümle başındaki kelimeler büyük yazıldığı için sınavı veya kitapları taratmadan önce bu kelimelerin özel isimlerden ayrıştırılması için küçük harfe çevrilmesi gerekmektedir. Veri tabanında yer alan kitapların bu duruma uygun olarak düzenlenmesi sınav taraması sırasında programın akışı için problem yaratmasa dahi programa her yüklenen sınav sorularına böyle bir işlemin uygulanması sınavın kontrol sürecini uzatacaktır. Bu da KARsın'ın oluşturulma amacına aykırı bir tutumdur.

Her dilin içerisinde özel isimlerin olması olası durumlardandır. Ancak bir öğrencinin özel isim bilgisiyle dil seviyesini ölçmek doğru değildir. Üstelik dili - özelde Türkçeyi- bilen bir öğrenci özel ismin içinde bulunduğu cümle veya paragraftaki diğer kelimelerin anlamlarından o kelime(ler)nin bir özel isim durumunda olduğunu ve özel ismin nesne veya kişi niteliğini anlamalıdır. Örneğin “Nasrettin Hoca'nın fıkraları insanları güldürürken aynı zamanda düşündüren bir yapıya sahiptir.” cümlesinde Nasrettin Hoca'nın kişiyi ifade eden bir özel isim niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır. Nasrettin Hoca'yı bilen kişilerde bu ismin imgesel bir karşılığı bulunmakta ve aklına hemen bilinen Nasrettin Hoca figürleri gelmektedir. Ancak yüzey yapı için Nasrettin Hoca yerine Nazım, Ali, Ayşe vb. gibi bir isim yazıldığında yüzey yapının türünde değişim yaşanmamaktadır. Değişim derin yapıda yani cümlenin anlam boyutunda meydana gelmektedir. Bu anlam değişimi de özel isim üzerinde bir etkiye sahip olmakla birlikte cümlenin yapısı aynı kalmaktadır. Bu sebeple özel isimler aramaya dâhil edilmemiştir.

Özel isimlerin aramaya dâhil edilmemesinin bir diğer sebebi ise bazı özel isimlerin diğer kelimelerle sesteş durumda olmasıdır. Yinelenenlerin içerisinde özel isimlerin olması yinelenen kelime sayısının yükselmesine sebep olmuştur. “Ağrı” kelimesi bu duruma örnek verilebilir. “Başımda iki gündür geçmeyen bir ağrı var.” ile “Ağrı, kültürel miras bakımından önemli şehirlerimizden biridir.” Cümlelerine bakıldığında ana dili Türkçe olan kişiler de bu kelimeleri paragraftaki veya cümledeki anlamından ayırt etmektedir. Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenen bireylerden de beklenen özel isimlerin anlamını bilmesi dahi cümlenin gidişatından bu kelime(ler)nin neyi ifade ettiğini anlamasıdır. Dolayısıyla “Ağrı, kültürel miras bakımından önemli

şehirlerimizden biridir.” cümlesi “ağrı, kültürel miras bakımından önemli şehirlerimizden biridir.” şeklinde yazılsa ve bu yanlış bir yazım olsa dahi kelimenin ayırt ediciliği kaybolmamaktadır. Şehir anlamında kullanıldığı cümledeki diğer kelimelerden anlaşılmaktadır.

Türkçe Sözlük’te toplamda 2654 özel isim bulunmaktadır. Özel isim olup başka bir kelimeyle sesteş durumdaki kelimeler ise 318 tanedir. Özel isimler sebebiyle sesteş durumunda olan isim sayısı 290, fiil sayısı ise 28’dir.

Bu fiiller:

ağın-	çat-	korkut-
ağrı-	çek-	küre-
al-	çıldır-	romanlaş-
as-	eğil-	savur-
at-	er-	tat-
ay-	es-	tut-
az-	gönen-	tuzla-
belen-	güdül-	yay-
burdur-	kartal-	
çal-	kazan-	

Bu isimler:

abdal	ahlat	amentü
acar	akkuş	ar
acem	akrep	araban
adaklı	aksu	araç
âdem	al	aralık
ağlama duvarı	alaca	arap
ağlı	alaçam	ari
ağrı	ali	as
ağrılı	allah	aslan
ağrılılık	allahsız	at
ahi	allahsızlık	atabey
ahilik	am	avcı

ay	bulanık	dikmen
aydın	bulgurlu	dimyat
aydıncık	cebbar	dinar
ayrancı	çal	divanhane
ayvalık	çan	doğu
az	çanakçı	durağan
aziziye	çandır	düldül
bahçe	çardak	dünya
baklan	çardaklı	düzce
balık	çarşamba	edi
balya	çat	ekvator
bandırma	çatak	ekvatorial
başak	çay	enez
başmakçı	çayırılı	er
batı	çaykara	erdemli
bâtını	çek	eros
batman	celebi	es
bayat	çeltik	eşme
bayındır	çeltikçi	evren
bayraklı	çermik	fars
be	çeşme	fatih
beberuhi	çıfit	fe
bedevi	çıfıtlık	garp
bedevilik	çınar	genç
belen	çiftlik	gölcük
besni	çorlu	gönen
bodrum	çubuk	göynük
boğa	çukurca	güneş
bor	deccal	güney
bozdoğan	delice	ha
bozkır	demirci	habeş
bozkurt	derbent	hadim
bucak	derince	hak
bulancak	dikili	hamur

han	kazan	meşrutiyet
hani	keloğlan	mevla
hassa	kemer	mısır
havza	kepez	millî mücadele
haymana	keskin	mors
hayrat	kiraz	moskof
hayta	koç	moskofluk
hazar	konak	mucur
he	kova	muş
hendek	köprübaşı	mut
horasan	körfez	müşteri
hu	köse	ne
ılgın	köşk	nilüfer
ılıca	kula	o
ır	kulp	of
idil	kumlu	oğlak
ihlas	kumru	oğuz
ilah	kurşunlu	olur
inhisar	kurt	ordu
ispir	küre	orta
kale	kürtün	palandöken
kangal	la	pazar
karagöz	leh	perşembe
karaman	lehçe	pınarbaşı
karasu	maden	polonez
kargı	mağrip	re
kargın	mahmudiye	roman
kartal	maltız	romanlaş
karun	manav	romanlaşma
kaş	mars	rumi
kavak	menderes	samsun
kavuklu	menemen	sandıklı
kaynarca	meram	saray
kazak	mersin	sarıçam

se	tanrı	tuba
selim	tanrısız	tutak
seretan	tanzimat	tuzla
si	taraklı	tuzluca
soma	tat	vize
sorgun	tatar	yakut
söğüt	te	yalvaç
söğütlü	tepebaşı	yapraklı
sur	terazi	yatağan
susuz	termal	yay
şaman	terme	yengeç
şaphane	ti	yenice
şark	ticani	yeşilli
şebiarus	ticanilik	yıldırak
şile	tire	yıldırım
ta	tokat	yumurtalık
tahtacı	torbalı	yunak

Avar, Bayat, Bayındır, Dodurga, Karamanlı, Kınık, Mağribî, Osmanlıca, Selçuklu, Sivaslı özel isimleri de kendi içinde sesteş özellik gösteren kelimelerdir. Madde içinde oluşan sesteşlikte aynı türden birden fazla sesteş kelimenin silinmesi; sesteş olan özel isimler ve özel isimler dolayısıyla sesteş duruma düşen kelimelerin çıkarılmasıyla yinelenen değer sayısı 1301'e düşmüştür.

Tek kelimedenden veya içerdiği bütün kelime büyük harfle başlayan madde başları silinmesine rağmen iki veya daha fazla kelimedenden oluşan yapılardan sadece biri özel isim niteliğinde ise bu yapı özel isim olarak değerlendirilmemiştir. Kelimenin özel isim niteliğinde olması için kelimenin büyük ile başlaması, iki veya daha fazla kelimedenden oluşuyorsa kelimelerin hepsinin büyük harfle başlaması gerektiği göz önüne alınmıştır. İki veya daha fazla kelimedenden oluşuyor ve kelimelerden biri küçük harfle başlıyorsa o kelime özel isim olarak değerlendirilip silinmemiştir. Bu madde başı yapıları şunlardır:

Abaza peyniri

Ahbaz peyniri

Acem halayı

Acem işi	Ankara taşı	Cezayir menekşesi
Acem kılıcı	Ankara tavşanı	Çerkez peyniri
Acem lalesi	Antep fıstığı	Çigan müziği
Acem pilavı	Antep fıstığıgiller	Çin anasonu
Adana kebabı	Antep işi	Çin çamı
Âdem baba	Arabistan defnesi	Çingene ahtapotu
Afrika çekirgesi	Arap alfabesi	Çingene palamudu
Afrika domuzu	Arap rakamları	Çingene pavuryası
Afrika menekşesi	Arap tavşanı	Çingene pembesi
Afyon kaymağı	Arap zankı	Çin gülü
Akçaabat köftesi	Ari dil	Çin lahanası
Akdeniz humması	Arnavut biberi	Çin leylağı
Akdeniz iklimi	Arnavut kaldırımı	dalgacı Mahmut
Akdeniz mavisı	Asya koyunu	Danimarka kırmızısı
Allah aşkına	Aşil kırışı	Değirmendere fındığı
Allah taksimi	Aşil tendonu	doğrucu Davut
Allah vergisi	Aşil topuğu	Doğu bilimci
Allah yapısı	Avrupa kayını	Doğu bilimi
Alman gümüşü	Avustralya karatavuşu	düttürü Leylâ
Alman papatyası	Ay tutulması	Ebucehil karpuzu
Alman usulü	Azerbaycan dili	erkek Fatma
Amasya elması	Baltık dilleri	Eskişehir taşı
Amerikan armudu	Beç tavuşu	Ezine peyniri
Amerikan bademi	Behçet hastalığı	Fin hamamı
Amerikan bar	Bektaşî babası	Finike portakalı
Amerikan bezi	Bektaşî dedesi	Flaman atı
Amerikan elması	Bektaşî sırrı	Flaman kuşu
Amerikan İngilizcesi	Bektaşî üzümü	Frenk asması
Amerikan salatası	Beypazarı kurusu	Frenk çileği
Amerikan üzümü	Bitlis köftesi	Frenk gömleği
Amerika tavşanı	Bizans oyunu	Frenk inciri
Ankara çiğdemi	Bornova misketi	Frenk lahanası
Ankara keçisi	Brüksel lahanası	Frenk maydanozu
Ankara kedisi	Cermen dilleri	Frenk menekşesi

Frenk üzümü	Hint hurması	İskandinav dilleri
Gerze tavuğu	Hint inciri	İskoçya ipliği
Girit kekiği	Hint ipeği	İslam gizemciliği
Gotik harfler	Hint irmiği	İslam gizemcisi
Gotik sanat	Hint kamışı	İslam hukuku
Göktürk harfleri	Hint keneviri	İspanyol dansı
Güneş ışınlımı	Hint kertenkelesi	İspanyol müziği
Güneş lekeleri	Hint kestanesi	İspanyol nezlesi
Güneş sistemi	Hint kirazı	İspanyol paça
Güneş tacı	Hint kobrası	İstanbul efendisi
Güneş tekeri	Hint kumaşı	İstanbul kekiği
Güneş tutulması	Hint leylağı	İstanbul lalesi
Hacıbektaş taşı	Hint mandası	İzmir köftesi
Hak dini	Hint pamuğu	Japon armudu
Halep çıbanı	Hint pirinci	Japon balığı
Hamburg misketi	Hint safranı	Japon bezi
Harezmi yolu	Hint sarısı	Japon elması
Harput köftesi	Hint tavuğu	Japon eriği
Hasandede üzümü	Hint yağı	Japon gülü
Hasanpaşa köftesi	Hint yağı ağacı	Japon hurması
Hindistan cevizi	Hollanda kavağı	Japon kaktüsü
Hint armudu	Honda çeliği	Japon sarmaşığı
Hint bademi	Hristo teyeli	Kadıköy taşı
Hint baklası	Isparta gülü	Kafkas tavuğu
Hint bezelyesi	Isparta halısı	Kanada geyiği
Hint biberi	İdris ağacı	Kanada kavağı
Hint çiçeği	İdris otu	Kangal köpeği
Hint darısı	İnegöl köftesi	Karamürsel sepeti
Hint domuzu	İngiliz anahtarı	Kazak çömelmesi
Hint fıstığı	İngiliz ipi	Kemalpaşa tatlısı
Hint fulü	İngiliz sicimi	kesik Kerem
Hint gergedanı	İngiliz siyaseti	Kırkağaç kavunu
Hint güreşi	İngiliz tuzu	Kiril alfabesi
Hint hıyarı	İshak kuşu	Koch basili

küçük Hindistan cevizi	Moskof toprağı	Şavak peyniri
Latin çiçeğı	Muş lalesi	Şile bezi
Latin çiçeğıgiller	Müslüman adam	Tanrı kayrası
Latin dilleri	Necef taşı	Tanrı misafiri
Latin halkları	Noel ağacı	Tanrı vergisi
Latin harfleri	Noel baba	Tatar böreğı
Latin yelkeni	Oltu kebabı	Tatar çorbası
L demiri	Oltu otu	tatlısu Frengi
Macar biberi	Oltu taşı	T cetveli
Macar ineğı	Oltu tozu	Tibet öküzü
Macar salamı	Osmanlı kadını	Tibet sığırı
Malta eriğı	Osmanlı lalesi	Tokat kebabı
Malta humması	Osmanlı tokadı	Tonya yağı
Malta palamudu	Özbek pilavı	Trabzon hurması
Malta taşı	Parkinson hastalığı	Trabzon yağı
Maltız keçisi	Pekin ördeğı	Türk aksağı
Manisa kebabı	Ren geyiğı	Türk biberi
Manisa lalesi	Rihter ölçeğı	Türk eli
Maraş dondurması	Romen dilleri	Türk kahvesi
Maraş işi	Romen rakamları	Türklük bilgisi
Marmara çırası	Rum ateşi	Türklük bilimi
Medine kurdu	Rumi takvim	Türk meşesi
Meksika dalgası	Rus ruleti	U dönüşü
Mevlevi pilavı	Rus salatası	Ural dilleri
Mısır anasonu	Seylan taşı	Urfa çıbanı
Mısır baklası	Siirt battaniyesi	Urfa kebabı
Mısır fulü	Siyam ikizi	Urfa peyniri
Mısır turnası	Siyam ikizleri	Uygur harfleri
Mısır yasemini	Siyam kedisi	uykucu Mahmut
Mihaliççık peyniri	Sudan tavuğı	Van kedisi
Mohs ölçeğı	Sultaniye üzümü	V yaka
Mors alfabesi	Şam fıstığı	Yafa portakalı
Moskof camı	Şark çıbanı	Yahudi baklası
Moskof gâvuru	Şark kurnazlığı	Yahudi ebeğümeci

Yahudi pazarlığı	Yalova misketi	yeni Platonculuk
Yahudi takvimi	Yeni Dünya aslanı	yeni Türk harfleri
Yahudi tapınağı	yeni Eflatuncu	Yörük çadırı
Yahudi tavlasi	yeni Eflatunculuk	Yuva kavunu
Yalova kaymakamı	yeni Platoncu	Zekeriya sofrası

3.1.7.5 Ekler sonucunda sesteş duruma düşenler

Fiil-isimleri arama sırasında birbirinden ayırt etmek için bu yapıdan fiil türünde olanlar zaman ekleriyle çekimlenmiştir. Çekimli şekiller üzerinden yapılan arama sonucunda bulunan kelime fiil şekliyle sonuca yansıtılmıştır. Böylelikle fiilin kökü bir isimle benzerlik gösterse dahi yapılan zaman çekimleriyle bu benzerlik ortadan kaldırılmıştır. Ancak Türkçenin eklemeli bir dil olması sebebiyle bir kelime aldığı ek sonucunda başka bir kelimeyle sesteş duruma düşebilmektedir. Sıfat-fiil, zarf-fiil, çatı, tasvir, çekim ve yapım eklerinin eklenmesi sonucunda başka kelimelerle benzerlik gösteren yapılar KARsın'ın uzundan kısaya şeklindeki işleyişi sebebiyle fiil+ek olarak değil otomatik olarak sesteş duruma düştüğü kelime olarak kabul edilmiş ve sonuca yansıtılmıştır. Bu kelimelere örnek olarak şunlar verilebilir:

iç- fiili + gelecek zaman eki > içecek ile “meşrubat” anlamındaki içecek;
ye- fiili + gelecek zaman > yiyecek ile “yenmeye elverişli olan her şey” anlamındaki yiyecek;
giy- fiili + gelecek zaman > giyecek ile “giysi” anlamındaki giyecek;
bak- fiili + sıfat-fiil eki > bakan ile “hükümet işlerinden birini yöneten yetkili” anlamındaki bakan;
dik- fiili + sıfat-fiil eki > diken ile “bazı bitkilerde bulunan ucu sivri çıkıntı” anlamındaki diken;
ek- fiili + zarf-fiil eki > ekip ile “takım” anlamındaki ekip;
ad ismi + birinci tekil şahıs iyelik eki > adım ile “yürümek için yapılan ayak atışlarının her biri” anlamındaki adım;
bey ismi + II. Tekil şahıs iyelik eki > beyin ile “dimağ” anlamındaki beyin;
ol fiili + geniş zaman eki > olur ile “Erzurum iline bağlı ilçelerden biri” anlamındaki Olur vb.

Salacak, sıkacak, tutacak, açacak, alacak verecek, çalacak, çıkacak, çezecek, kıracak, koyacak, oturacak, olacak, çekecek, delecek, ekecek, gelecek, yakacak, silecek, verecek, alın, kalan, buluş, görüş, vb.

3.1.8 İle/ise sorunu

Türkçe Sözlük içerisinde yle/yla ve sa/se (ile, ise) ile oluşturulan yapılar bulunmaktadır. İle/ise hem kelime olarak hem de ek olarak cümle içerisinde yer alabilmektedir. İle, sözcüğü edat grubunun içine dâhil edildiği gibi (Eker, 2016: 365 ve Vural ve Böler, 2015: 255) bağlama grubuna da dâhil edilmiştir (2016: 368 ve 2015: 258). İse, kelimesi ve -sa eki de pekiştirme bağlaçları içerisinde yer almaktadır (Vural ve Böler, 2015: 259). Bu iki sözcüğün hem ek hem de kelime olarak dilde yer alması bu kelimelere çift yönlü bakılması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. *Türkçe Sözlük* içerisinde yer alan madde başı ve madde içi yapılarında bu iki kelimenin ek şekli ve kelime şekli kullanımları bulunmaktadır. Madde başı ve madde içinde bu yapıların diğer şekline de yer verilmiştir. Böylelikle bu kelimelerin ek veya kelime şeklinde yazılması KARsın'ın sonuçlarına olumsuz şekilde yansımamaktadır. Madde başında toplamda 58 tane olup şunlardır:

acıısıyla tatlıısıyla	gündüz gözüyle	kanalıyla
adıyla sanıyla	hakkıyla	layıkıyla
adlı adıyla	hâliyle	marifetiyle
ağız tadıyla	hasebiyle	münasebetiyle
ana hatlarıyla	hatasıyla sevabıyla	nasılsa
aracılığıyla	haysiyetiyle	nedeniyle
aynıyla	her nasılsa	nedense
bütün çıplaklığıyla	her nedense	neredeyse
can havliyle	her ne hikmetse	neyse
cihetiyle	her neyse	öyleyse
dişiyle tırnağıyla	heyetiyle	sebebiyle
dolayısıyla	hususuyla	sırasıyla
eğrisiyle doğrusuyla	ismiyle cismiyle	sidik zoruyla
eliyle	itibarıyla	suretiyle
el yordamıyla	itinayla	tabiatıyla
fazlasıyla	iyisiyle kötüsüyle	tamamıyla

tam anlamıyla	var gücüyle	yoluyla
tam manasıyla	var hızıyla	ziyadesiyle
tatlısıyla tuzlusuyla	var kuvvetiyle	
vaktiyle	vasıtasıyla	

3.2 Madde İçi Aramalarında Dikkat Edilen Hususlar

3.2.1 Mastarların silinmesi

Madde içinde atasözleri, deyimler, kalıp sözler, birleşik fiiller vb. yapılar bulunmaktadır. Bu yapılar içerisinde cümleler olduğu gibi fiil ile biten yapılar da yer almaktadır. Bu durum da tıpkı madde başında fiillerin mastarlarının silinmesi zorunluluğunu ortaya çıkardığı gibi madde içindeki mastarların silinmesi zorunluluğunu çıkarmaktadır. Madde başında yapıldığı gibi madde içindeki yapıların sonundaki mastarlar silinmiştir. Madde içinde mastar eklerinin silinmesinden dolayı oluşan fiil-isim sorunu madde içi yapılarının birden fazla kelimeyi içermesi sebebiyle ortadan kalkmaktadır. Bu sebeple bu fiillerin zaman eki eklenmiş hâlleri eklenmemiştir.

Türkçede sonu e/a ile biten fiillerde görülen daralma olayı madde başı kelimelerinde bir karışıklığa sebebiyet vermemesi için zaman ekleriyle çekimlenirken madde içi yapıları birden fazla kelimeyi içerdiği için bu husustaki hata oranı azalmaktadır. Örneğin madde başında “ada” fiili “ada-, adayacak, adıyor, adamalı, adamış, adadı, adar, adasa” şeklinde yer alırken bu fiilin madde içinde geçtiği bir yapı “adak ada ve adak ad” şeklinde yer almaktadır. Madde içi yapıları birden fazla kelime içerdiği için farklı bir yapı ile benzerliği en aza indirgenmiştir. Bu sebeple madde içinde sonu e/a ile biten fiillerin şahıs çekimleri yapılmamış, sondaki e/a ses birimlerinin mastarlarla birlikte silinmesi yeterli görülmüştür. Ancak bu durumun dışında tutulan iki fiil bulunmaktadır. Bu fiiller “ye-, de-” fiilleridir. Bu fiiller şimdiki zaman (-I/U(yor) veya gelecek zaman (-y(AcAk)) eki aldığı son ses birimi değişime uğramaktadır. Diğer madde içi kelimelerinde sondaki e/a sesi silinerek bir çözüm sağlanırken bu iki fiilde sondaki /e/ ses birim silinmemiş ve “yi, di” şeklindeki varyantları eklenmiştir. Örneğin “yemek ye” madde içi yapısında “yemek ye ve yemek yi” varyantları yer almaktadır.

Madde başındaki kelimelerin son ses biriminin eklenme sonucunda değişikliğe uğraması kısmi olarak madde içinde de bulunmaktadır. Cümle şeklinde olan yapılarda bu tarz değişim görülmese dahi sonu “git-, et-, tat-, dit-, güt-” fiillerinden biri ile biten yapılarda fiilin sonundaki ses birim sebebiyle değişim yaşanabilmektedir. Bu fiiller şimdiki zaman, geniş zaman veya gelecek zaman eki aldığında fiilin sonundaki /t/ ses birim /d/ ye dönüşmektedir. Bu durum göz önüne alınarak sonu bu fiillerle biten madde içi yapılarının dönüştüğü şekli de KARsın’ın veri tabanına bu yapının varyantı olarak eklenmiştir.

3.2.2 İyelik ekleri

Madde içinde kelime grupları, atasözleri, deyim, kalıp ifadeler gibi yapılar bulunduğu için bu yapıların içinde iyelik eklerinin olmaması düşünülemez. Örneğin “düşüncesini okumak” deyiminde iyelik + zamir n’si + belirtme eki bulunmaktadır. Sadece bu şekilde bir arama yaptırıldığında diğer iyelik kullanımları yok sayılmış olacaktır. Ancak bu ve benzeri yapıların altı şeklinin çekimi yapılmış ve hepsi ayrı ayrı aramaya tabii tutulmuştur. Yani bu deyim “düşüncemi oku-, düşünceni oku-, düşüncesini oku-, düşüncemizi oku-, düşüncenizi oku- ve düşüncelerini oku-” şekillerinin hepsi aranmakta ve listelenmektedir. Sonu ünsüz harfle biten kelimelere iyelik eki + hâl eki eklenmesi durumunda 2. tekil ve 3. tekil şahıs iyelik ekleri şekil olarak aynıdır. Örneğin “belini doğrultmak” deyim “belimi doğrultmak, belini doğrultmak, belini doğrultmak, belimizi doğrultmak, belinizi doğrultmak, bellerini doğrultmak” şeklinde dir. KARsın Yeterlilik Programı anlam ayırıcı bir tutum sergilemediği için bu durum sonuca etki etmemektedir.

İyelik + hâl eki alan yapıları içerisinde iyelik alması gereken başka yapı(lar)nın olması durumunda diğer iyeliklerin ilk iyelikle uyumuna bakılmıştır. İyelikler birbirini tamamlayıcı nitelikte ise iyelik + hâl yapısıyla birlikte diğer kelime(ler)e eklenecek iyelik eki eklenmiştir. Ayrı bir şekilde ele alınmamıştır. Bu duruma “bileğinde altın bileziği olmak” yapısı örnek verilebilir. Hem bilek hem de bilezik kelimelerinde iyelik eki bulunmaktadır. Bu iyelikler birbirini tamamlayıcı nitelikte olduğu için aynı yapı içinde kullanılmıştır.

bileğimde altın bileziğim olmak/ bileğinde altın bileziğin olmak/ bileğinde altın bileziği olmak/ bileğimizde altın bileziğimiz olmak/ bileğinizde altın bileziğiniz olmak/ bileklerinde altın bilezikleri olmak

İkileme veya aynı göreve sahip kelimelerdeki iyelik ekleri ayrı ayrı değil aynı yapı içinde ele alınmıştır.

boyum posum devrilsin/ boyun posun devrilsin/ boyu posu devrilsin/ boyumuz posumuz devrilsin/ boyunuz posunuz devrilsin/ boyları posları devrilsin

boyum posum yerinde/ boyun posun yerinde/ boyu posu yerinde/ boyumuz posumuz yerinde/ boyunuz posunuz yerinde/ boyları posları yerinde

Madde içi aramalarında içinde iyelik+ yönelme/ bulunma/ ayrılma/ belirtme/ tamlayan/ vasıta hâli eki olan madde içi verilerinin yanında sadece iyelik eki alan yapıların da altı şahısta çekimleri yapılmıştır. Ancak dönüşlülük içeren yapıların tekil çekimleri yapılmamıştır.

birbirimize düşmek/ birbirinize düşmek/ birbirlerine düşmek
birbirimize girmek/ birbirinize girmek/ birbirlerine girmek
birbirimize katmak/ birbirinize katmak/ birbirlerine katmak

3.1.3 Vasıta eki

Vasıta hâli ve şart ekinin hem ek şeklinin hem de kelime şeklinin olması sebebiyle bunların geçtiği yapıların iki farklı varyantına yer verilmiştir. Bu şekilde bunların yazımından kaynaklanabilecek hata ortadan kaldırılmıştır. Buna benzer farklı bir yapı da “ve, ile” yapısıdır. İle kelimesi bazı durumlarda anlam olarak “ve” bağlacının yerini tutmaktadır. Bu sebeple “ve” bağlacının geçtiği madde içi yapıların “ile” şekli, “ile” kelimesinin “ve” bağlacı yerine kullanıldığı yapıların “ve” şekli varyant olarak veri tabanına eklenmiştir.

3.1.4 Çokluk eki

Madde içinde iyelik eki almamasına veya TDK’ye göre farklı varyantları olmamasına rağmen bazı yapılara varyant eklenmiştir. Çokluk ekinin varlığı bu duruma sebebiyet vermiştir. Varyantı eklenen yapılara o, bu, şu kelimelerini içeren yapıların tamamı örnek verilebileceği gibi farklı kelimeler de örnek verilebilir. Orijinal şeklinde çokluk eki olan madde içi yapılarından çokluk eki silinerek veya orijinal şeklinde çokluk eki olmayıp çokluk eki eklenmek suretiyle yeni bir varyant eklenen yapılarından bazıları şunlardır:

Buna değdi buna değmedi demek

yerde sürünmek

Bunda bir iş var

yere geçmek

yere kadar eğilmek

yeri süpürmek

Bundan daha iyisi can sağlığı

Bula bula bunu bulmak

paçayı sıvamak

pergeli açmak

perisi bağdaşmak

perisi hoşlanmamak

Denizde kum, onda para

İki kardeş savaşı, ebleh buna
inanmış

Mal sahibi mülk sahibi, hani bunun ilk
sahibi

Şundan bundan konuşmak

sevinç yaşı dökmek

Şunu bunu

Şunu bunu bilmemek

şimşeği üstüne çekmek

şöhret kapısı açılmak

3.2.5 Şahıs ekleri

Madde içinde varyantının bulunması zorunluluğunu ortaya çıkaran başka bir yapı da şahıs ekleridir. Atasözleri ve kalıp sözlerin cümle yapısında olduğu, atasözleri ve kalıp sözlerin madde içi verisinde yer aldığı düşünüldüğünde bu husus göz ardı edilememektedir. Şahıs eki alan yapıların aşağıda bazı örnekleri verildiği gibi altı şahısta çekimleri yapılmıştır.

ne dedim de/ ne dedin de/ ne dedi de/ ne dedik de/ ne dediniz de/ ne dediler de

ne desem beğenirsin/ ne desen beğenirsin/ ne dese beğenirsin/ ne desek beğenirsin/ ne deseniz beğenirsin/ ne deseler beğenirsin

ne ekersem onu biçirim/ ne ekersen onu biçersin/ ne ekerse onu biçer/ ne ekersek onu biçeriz/ ne ekerseniz onu biçersiniz/ ne ekerlerse onu biçerler

ne haddime/ ne haddine/ ne haddine/ ne haddimize/ ne haddinize/ ne hadlerine

ne söylüyorum/ ne söylüyorsun/ ne söylüyor/ ne söylüyoruz/ ne söylüyorsunuz/ ne söylüyorlar

ne yaparım ki/ ne yaparsın ki/ ne yapar ki/ ne yaparız ki/ ne yaparsınız ki/ ne yaparlar ki

Yapılara uygun şahıs ekleri eklenirken zamirler de göz önüne alınmış ve zamirlerin bulunduğu yapıların şahıs çekimi bölümünde uygun formları eklenmiştir.

büyüklik bende kalsın/ büyüklik sende kalsın/ büyüklik onda kalsın/ büyüklik bizde kalsın/ büyüklik sizde kalsın / büyüklik onlarda kalsın

3.3 Noktalama İşaretleri

Noktalama işaretleri yazılı olarak ifade edilmek istenen düşüncenin doğru ve etkili şekilde aktarılmasında önemli rol oynayan işaretlerdir. Uluslararası öğrencilere Türkçe öğretmek için hazırlanan kitaplarda ve bu öğrencilerin Türkçe seviyelerini ölçmek için kullanılan STS’lerde de bu işaretler bulunmaktadır. Bu işaretler arasında nokta, ünlem, soru işareti gibi yargının bittiğini gösteren işaretler olduğu gibi virgül, noktalı virgül gibi anlamın doğru ve anlaşılır olmasını sağlayan işaretler de bulunmaktadır. Nokta, soru işareti, ünlem gibi yargının sonunda yer alan noktalama işaretleri KARSın’dan çıkacak sonuçları etkilemeyeceği için silinmesine gerek yoktur. Ancak cümle içindeki kelime ve yapıları ayırabilecek virgül, noktalı virgül, çift tırnak gibi noktalamalar silinmelidir. Programın veri tabanındaki madde içi verilerinde sadece cümle içinde yer alan noktalamalar değil cümle sonunda yer alan noktalamalar herhangi bir hataya sebebiyet vermemesi için silinmiştir. Ancak madde içinde yer alan “aza sormuşlar: nereye? çoğun yanına demiş” şeklindeki yapıların içindeki diyalog şeklindeki noktalamalar ve allem et... kallem et... gibi içeriğinde birden fazla değişkenin olduğu yapılardan üç nokta silinmemiştir. KARSın Yeterlilik Programı virgül (,) noktalı virgül (;), çift tırnak("), eğik çizgi (/), yıldız (*), alt tire (_), ayraçlar ([], (), {}), eşittir (=), ve işareti (&), artı (+) işaretlerini yüklenen sorulardan ve kitaplardan otomatik olarak silmektedir. KARSın’da aranan kelimelerin başlangıcı olarak boşluk karakteri varsayılmıştır. Bu sebeple kelimelerden önce kullanılan herhangi bir noktalama işaretinden sonra boşluk bırakılmalıdır. Aksi hâlde bu yapıların geçtiği veriler noktalama işaretlerinden kaynaklı olarak yanlış veya eksik veri çıkışına sebep olacaktır. KARSın’a yüklenecek sorularda bu hususlar göz ardı edilmemelidir.

4. BULGULAR

4.1 Kitaplardaki Söz Varlıklarının Kurların İçinde Yer Alma Oranları

Yabancılar Türkçe Öğretiminde hangi kelimenin hangi kura ait olduğu kesin olarak belli olmadığı için bu alanda kullanılan kaynak kitaplardaki söz varlıkları referans olarak kullanılmıştır. Kaynak kitapları hazırlayan kişilerin kelime ve kur uyumuna dikkat ettiği varsayılmıştır. Ancak kitapları hazırlayan kişiler kelime ve kur uyumuna dikkat etmese dahi Türkçeyi bilmeyen ve öğrenmek isteyen bir kişi bu kitaplardan birini kullanacak ve bu öğrenim süresi sonunda bir sınava tabii tutulacaktır. Bu sebeple sınav ve kitap uyumunun olması gerekmektedir.

Dildeki bütün kelime ve yapıları tam anlamıyla öğrenmek ve tamamen bitti kabul etmek dilin değişken bir özelliğe sahip olması sebebiyle söylenmesi mümkün olmayan bir durumdur. Bir dilin bütün yapı ve kelimelerini öğrenciye verilen hazırlık süresinde tam olarak öğrenmek veya öğretmek mümkün değildir. Yine öğrenciye gösterilmeyen bir bilginin sınavda karşısına çıkarılması etik kurallarına uygun bir davranış değildir. Bu sebeple öğrenciye dili öğrendiği kaynak kitap dışındaki bir bilginin sınavda sorulmaması gerekmektedir. Yine kitapların sınırlı bilgi içerebilmesi göz önüne alınarak kelimelerin kuru belirlenirken kaynak kitapta geçen kelimenin tekrar sayısına bakılmamıştır. Kelimenin kaynak kitapta bir kez yer alması yeterli görülmüştür. Kelime ilk olarak hangi kurda geçiyorsa o kurun kelimesi kabul edilmiştir. A1 kitabında geçen bütün söz varlığı A1'e ait olarak kabul edilmiştir. Ancak her kurun içinde sadece kendi kelimesinin olmadığı ve diğer kurların kelimelerini de içerebileceği göz ardı edilmemiştir. Bu kelimeleri bulmak için A2 içerisindeki A1 söz varlıkları silinmiş ve geriye kalan bütün söz varlığı A2 olarak kabul edilmiştir. Bu şekilde alt kurlardaki kelimeler mevcut kurdan silinerek önceki kurlarda kullanılmayan söz varlıkları bırakılmış ve bu kelimeler mevcut kurun söz varlığı olarak kabul edilmiştir. Kitaplardaki kurların söz varlığı KARsın'ın veri tabanına eklenmiştir.

<i>Ak Başat</i>	A1	A2	B1	B2	Kurun Kendi Oranı
A2	%59,45				%40,55
<i>Gazi</i>	A1	A2	B1	B2	Kurun Kendi Oranı
A2	%50,98				%49,02

B1	%35,97	%16,42			%47,61
B2	%29,26	%13,65	%16,01		%41,08
C1	%27,02	%12,74	%15,47	%11,37	%33,4
Yedi İklim	A1	A2	B1	B2	Kurun Kendi Oranı
A2	%45,93				%54,07
B1	%41,25	%20,87			%37,88
B2	%34,92	%20,29	%10,87		%33,92
C1	%30,52	%17,69	%10,78	%8,31	%32,7

Tablo 1: Kitaplardaki Söz Varlıklarının Kurların İçinde Yer Alma Oranları.

Tablo 1’de kitaplardaki söz varlıklarının kurların içinde yer alma oranları verilmiştir. Tablo 1’e göre *Ak Başat* A2’nin içindeki A1 oranı %59,45’tir.

Gazi A2’nin içindeki A1 oranı %50,98; B1’in içindeki A1 oranı %35,97, B1’in içindeki A2 oranı %16,42; B2’nin içindeki A1 oranı %29,26, B2’nin içindeki A2 oranı %13,65, B2’nin içindeki B1 oranı %16,01; C1’in içindeki A1 oranı %27,02, C1’in içindeki A2 oranı %12,74, C1’in içindeki B1 oranı %15,47, C1’in içindeki B2 oranı %11,37’dir.

Yedi iklim A2’nin içindeki A1 oranı %45,93; B1’in içindeki A1 oranı %41,25, B1’in içindeki A2 oranı %20,87; B2’nin içindeki A1 oranı %34,92, B2’nin içindeki A2 oranı %20,29, B2’nin içindeki B1 oranı %10,87; C1’in içindeki A1 oranı % 30,52, C1’in içindeki A2 oranı %17,69, C1’in içindeki B1 oranı %10,78, C1’in içindeki B2 oranı %8,31’dir.

KARsın’dan elde edilen yukarıdaki oranlar doğrultusunda bir kurun içindeki diğer kurların söz varlığı tespit edilebilmektedir. Bu oranlar kullanılarak kurun kendi oranları da çıkarılabilmektedir. “Kurun Kendi Oranları” başlığı altında bu oranlara yer verilmiştir. Buna göre; *Ak Başat* A2 kitabının içindeki A2 söz varlığının oranı %40,55; *Gazi* A2’nin içindeki A2 oranı %49,02, B1’in içindeki B1 oranı %47,61, B2’nin içindeki B2 oranı %41,08, C1’in içindeki C1 oranı %33,4; *Yedi İklim* A2’nin içindeki A2 oranı 54,07, B1’in içindeki B1 oranı 37,88, B2’nin içindeki B2 oranı 33,92, C1’in içindeki C1 oranı 32,7’dir.

Kurların kendi oranlarına bakıldığında her kitap dâhil olduğu kurun söz varlığını yüzde otuzun üzerinde içermektedir. Tablo 1’de verilen oranlar sınavın kitaplardaki söz varlığı ile uyumu incelenirken sınavın kuru hakkında nesnel bir değerlendirme yapmak için önemlidir.

4.2 Yunus Emre Enstitüsü Örnek Sınav KARsın Yeterlilik Programı Sonuçları

4.2.1 C1 soruları (49-60) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları

<i>Ak Başat</i>	Madde Başı	Madde içi	Toplam
A1	%54,74	%0,88	%55,61
A2	%6,67	%0,88	%7,54
Gazi			
A1	%48,77	%0,53	%49,30
A2	%13,86	%0,88	%14,74
B1	%14,21	%1,23	%15,44
B2	%7,19	%0,35	%7,54
C1	%2,11	%0,35	%2,46
Yedi İklim			
A1	%54,04	%1,05	%55,09
A2	%17,19	%0,88	%18,07
B1	%7,37	%1,23	%8,60
B2	%4,21	%0,00	%4,21
C1	%3,68	%0,35	%4,04

Tablo 2: C1 Soruları (49-60) Sonuçları.

Tablo 2’de YEE’nin örnek sınavından alınan C1 kuru sorularının sonuçları yer almaktadır. On iki sorudan oluşan C1 kuru sonuçları madde içi ve madde başı yüzdelere ayrı ayrı görülebilirken toplam verisine de ulaşılabilir.

Tablo 2’ye göre C1 sorularında geçen söz varlığı *Ak Başat* kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %54,74, madde içi söz varlığıyla %0,88 olmak üzere toplamda %55,61; A2 madde başı söz varlığıyla %6,67, madde içi söz varlığıyla %0,88, toplamda %7,54 uyumludur.

Gazi kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %48,77, madde içi söz varlığıyla %0,53, toplamda %49,30; A2 madde başı söz varlığıyla %13,86, madde içi söz varlığıyla %0,88, toplamda %14,74; B1 madde başı söz varlığıyla %14,21, madde içi söz varlığıyla %1,23, toplamda %15,44; B2 madde başı söz varlığıyla %7,19, madde içi söz varlığıyla %0,35, toplamda %7,54; C1 madde başı söz varlığıyla %2,11, madde içi söz varlığıyla %0,35, toplamda %2,46 benzerlik göstermektedir.

Yedi İklim A1 madde başı söz varlığıyla %54,04, madde içi söz varlığıyla %1,05, toplamda %55,09; A2 madde başı söz varlığıyla %17,19, madde içi söz varlığıyla %0,88, toplamda %18,07; B1 madde başı söz varlığıyla %7,37, madde içi söz varlığıyla %1,23, toplamda %8,60; B2 madde başı söz varlığıyla %4,21, madde içi söz varlığıyla %0,00, toplamda %4,21; C1 madde başı söz varlığıyla %3,68, madde içi söz varlığıyla %0,35, toplamda %4,04 aynıdır.

Yine C1 sorularının KARsın üzerinden yüzdeleri elde edilen söz varlıklarına madde içi ve madde başı verisi olarak ayrı ayrı ulaşılabilmektedir. Ayrıca sorularda olan ancak kitapların hiçbirinde bulunmayan söz varlıkları diğerleri olarak listenin sonunda yer almaktadır. Diğerleri kısmındaki veriler kitapta yer almadığı için öğrencinin öğrenim hayatında görmediği bilgiler olarak görülmektedir. Öğretimde yer almayan verilerin sorularda yer alması ölçmedeki hata olarak görülebilir.

Hangi söz varlığının hangi kura ait olduğu bilgisi ve kurların içerisinde kendine ait söz varlığı oranının ne seviyede olması gerektiği bilgisinin kesin olarak bilinmemesinden dolayı bu iki veriye de bu alanda kullanılan kaynak kitaplar üzerinden ulaşmak istenmiştir. Tablo 1’de bu çalışma için belirlenen kaynak kitapların içerisindeki diğer kurların söz varlığı oranı verilmiştir. Tablo 1’e bakıldığında her kur ait olduğu kurun söz varlığını %30’un üzerinde içermektedir. Bu veriyle paralel olarak soruların içerisindeki C1 verilerinin bu oranla uyumlu olması beklenmektedir. Ancak C1 soruları olarak kabul edilen bu soruların % 30’un üzerinde benzerlik gösterdiği tek kur A1 kurudur. Bu sebeple bu soruların söz varlığı bakımından KARsın Yeterlilik Programı’ndan elde edilen bilgiler doğrultusunda A1 seviyesinde olduğu söylenebilir.

C1 soruları için KARsın programından elde edilen söz varlığı verileri şu şekildedir:

4.2.1.1 Ak Başat verileri

Ak Başat A1 madde başı ile eşleşenler:

her zaman	çocukla-	birçok
pek çok	de-	bunlar
bir an	der	devlet
ya da	dünyada	doldur
genellikle	düşünce	enerji
güzellikle	ekonomi	gazete
tarafından	geç-	göster
televizyon	geçmiş	götürü
ayla-	geçer	hafıza
geliş-	gelecek	herkes
kalabalık	görebil	iç-
kazan-	hangisi	içer
öğrenebil	hareket	içinde
özellikle	madalya	il-
yaşa-	nereden	ilgili
yerleştir	pencere	ilginç
birlikte	seçenek	karşıt
çocukluk	sıradan	kullan
karşılık	sinirli	kurtul
kullanıl	sonuçla-	mevsim
şüphesiz	tiyatro	miktar
toprakla-	üzerine	mutsuz
üzerinde	var-	neresi
araştır	yağ-	nereye
arkadaş	yapılan	ol-
art-	yaz-	olmuş
aslında	yazar	oldu
bakarak	yerinde	olumlu
birbiri	anlatı	oy-
böylece	ayrıca	oysa
çek-	başarı	önemli

pahalı	değer	konuş
rağmen	değil	kulak
rastla-	deniz	küçük
sırala-	diğer	nişan
söylem	dilin	ödeme
söylen	dinle-	parça
sözcük	doğan	pazar
üretim	dönme	radio
yağmur	duyul	rahat
yapılı	dünya	resim
yerine	etraf	roman
yetmiş	fazla	sağla-
yukarı	fiyat	sanki
yüksek	garip	saray
doğru	geçen	sesle-
altın	görev	sevgi
ancak	gözle-	sınıf
anlam	günle-	sonra
aşağı	güzel	sorun
bahçe	hafif	söyle-
başka	hatta	sözle-
başla-	hayat	süreç
bırak	henüz	süsle-
biçim	insan	şekil
biraz	işlen	şifre
bitir	kablo	tabii
boyun	kabul	tarih
bugün	kadar	temiz
bulun	kapak	uygun
buluş	kazan	üçgen
büyük	kendi	vakit
cümle	kışın	verdi
çanak	kimse	veril
çarşı	kitap	yapıl

yaşam	iste-	gel
yavaş	izle-	gök
yazma	kısa	göl
ye-	kişi	gör
yer	konu	göz
yılla-	kutu	gül
yüzey	önce	gün
zafer	para	hâl
ağır	sayı	hem
aile	sene	her
alan	sert	ile
altı	sıra	ilk
anla-	sula-	iyi
arka	süre	kez
ayır	şiiir	kış
bile	taşı	kim
buna-	ucuz	kuş
daha	usta	met
dişi	utan	nur
doğa	ülke	oku
dost	veya	sağ
duru	yapı	tat
eski	yeni	tut
eşya	yine	tuz
etki	git-	tüm
gece	ama	tür
genç	ara	üst
geri	baş	var
gibi	ben	ver
göre	bir	yaz
günü	biz	yok
hâlâ	bun	yol
için	çok	ah
inan	dış	bu

da	ki	ön
en	ne	sı
ev	nü	üç
ip	ol	ve
is	on	o

Ak Başat A1 madde içi ile eşleşenler:

ziyaret et	bir var	hem de
takip et	o kadar	

Ak Başat A2 madde başı ile eşleşenler:

araştırmacı	yıl-	metal
değerlendir	karşın	sakla-
böylelikle	kültür	sarıl
çağla-	seneye	sonuç
çağlar	bilin	yaşat
sayesinde	çıkır	amaç
teknoloji	değiş	oluş
yaşar	dönem	anı
anlatıl	geliş	doğ
değerli	kapat	kur
koşulla-	kesin	pek
nadiren	konum	söz
onlarca	mesaj	

Ak Başat A2 madde içi ile eşleşenler:

neden var	ait var	söz ver
tercih et	daha da	

4.2.1.2 Gazi verileri

Gazi A1 madde başı ile eşleşenler:

her zaman	televizyon	teknoloji
pek çok	ayla-	yaşa-
bir an	kalabalık	yerleştir
değerlendir	özellikle	birlikte
genellikle	sırasıyla	karşılık

kullanıl	yaz-	söylen
mükemmel	yazar	sözcük
paragraf	yıl-	teknik
üzerinde	anlatı	ulaşıl
ambalaj	ayrıca	üretil
anlamalı	başlık	üretim
araştır	birçok	yağmur
arkadaş	bunlar	yazıcı
birbiri	çizili	yerine
boşaltı	devlet	yetmiş
çek-	doldur	yukarı
çocukla-	gazete	yüksek
de-	göster	doğru
der	herkes	altın
geç-	iç-	ancak
geçmiş	içer	anlam
geçer	içinde	aşağı
gelecek	il-	bahçe
hangisi	ilgili	başka
hareket	ilginç	başla-
nadiren	işaret	bırak
nereden	karşıt	biraz
örneğin	kullan	boyun
pencere	mevsim	bugün
seçenek	neresi	bulun
sıradan	nereye	buluş
simgele-	ol-	büyük
sinirli	oldu	cümle
tamamen	olumlu	çanak
tiyatro	önemli	çıkar
üzerine	pahalı	değil
var-	seneye	deniz
yağ-	sırala-	diğer
yağar	söylem	dinle-

dönem	sevgi	eski
dönme	sınıf	eşya
etraf	sonra	gece
fazla	sorun	genç
fiyat	söyle-	geri
geçen	sözle-	gibi
görev	süslü	göre
gözle-	şekil	günü
günle-	şifre	hâlâ
güzel	tabii	için
hayat	tarih	iste-
henüz	temiz	izle-
insan	uygun	kısa
kadar	vakit	kişi
kapat	verdi	konu
kazan	veril	kutu
kendi	yapıl	önce
kışın	yaşam	özel
kimse	yavaş	para
kitap	yazma	sene
konuş	ye-	sıra
kulak	yer	sula-
küçük	yılla-	süre
mekân	aile	tabi
mesaj	alan	ucuz
ödeme	altı	usta
pazar	anla-	utan
rahat	araç	ülke
resim	arka	veya
sağla-	ayır	yapı
sakla-	bile	yeni
sanat	daha	yine
sanki	dişi	git-
saray	duru	ait

ama	hem	yaz
ana	her	yok
ara	ile	yol
baş	ilk	ah
ben	iyi	bu
bir	kez	da
biz	kış	en
bol	kim	ev
bun	met	is
çok	oku	ki
dış	sağ	ne
doğ	söz	nü
gel	tat	ol
gök	tut	on
göl	tuz	ön
gör	tüm	sı
göz	tür	üç
gül	üst	ve
gün	var	o
hâl	ver	

Gazi A1 madde içi ile eşleşenler:

ziyaret et	tercih et	hem de
------------	-----------	--------

Gazi A2 madde başı ile eşleşenler:

ya da	sayesinde	düşünce
araştırmacı	yaşar	ekonomi
dikdörtgen	gösterim	görebil
gereksinim	yazarlık	ilgilen
güzellikle	art-	kılavuz
tarafından	aslında	kolayca
geliş-	belirti	koşulla-
gerçekleş	böylece	madalya
kazan-	değerli	oldukça
öğrenebil	dünyada	sonuçla-

ticaret	kapak	inan
yapabil	kısım	kare
başarı	nişan	okur
borçlu	parça	oluş
karşın	radyo	sayı
kültür	roman	sert
olmuş	sesle-	şiiir
rağmen	sonuç	anı
yapılı	süreç	kur
bitir	temel	kuş
çarşı	zafer	mal
dünya	ağır	nur
gümüş	amaç	pek
hafif	buna-	tip
hatta	doğa	ip
inanç	etki	
kabul	icat	

Gazi A2 madde içi ile eşleşenler:

neden var	takip et	daha da
sahip var	bir var	

Gazi B1 madde başı ile eşleşenler:

ana düşünce	vatandaş	sihirli
değişkenlik	vurgulan	testere
oluşturabil	yerleşik	yapılan
sağlayabil	anlaşı	yerinde
gelişmiş	anlatıl	yeryüzü
geometrik	biçimle-	yetkili
medeniyet	coğrafi	dokuma
binlerce	gelenek	enerji
çocukluk	gelişim	götürü
derinlik	hesapla-	kavram
sanatsal	krallık	kurtul
sonuçlan	özetlen	kurulu
toprakla-	sıradağ	miktar

mutsuz	değiş	taran
mümkün	doğan	taşla-
oy-	elmas	üçgen
oysa	garip	yaşat
rastla-	geliş	yayıl
zikzak	gönül	zemin
ayrım	isten	açıt
baskı	kapsa-	dahi
biçim	katkı	dene-
bilin	kesin	dost
birim	kilim	halt
çokça	motif	içim
dalga	süsle-	ölüm
değer	tanrı	taşı

Gazi B1 madde içi ile eşleşenler:

ihtiyaç duy	önem ver	söz var
temsil et	ait var	
haber al	o kadar	

Gazi B2 madde başı ile eşleşenler:

iletişim araçları	şüphesiz	tabaka
bir bakıma	çeker	unutul
bir boy	çizecek	bölme
okuryazarlık	kalıntı	dilin
adlandırıl	parçala-	duyul
böylelikle	vurgula-	işlen
çağla-	yurttaş	kapla-
çağlar	açıkça	kavra-
geliştiril	beceri	konum
saptanabil	hafıza	maden
farklılık	oluşum	piyes
genişlet	ölçülü	sabit
kalınlık	öyküle-	sarıl
ortalama	saptan	

Gazi B2 madde içi ile eşleşenler:

dört bir taraf

hizmet et

Gazi C1 madde başı ile eşleşenler:

sessiz sedasız	öfkelenir	karışım
kilometrekare	karamsar	yarıla-
cezalandırıl	bakarak	sikke
işlevsellik	doğruca	türkü

Gazi C1 madde içi ile eşleşenler:

iş bitir

söz ver

4.2.1.3 Yedi İklim verileri**Yedi İklim A1 madde başı ile eşleşenler:**

iletişim araçları	yerleştir	değerli
pek çok	birlikte	dünyada
ya da	çocukluk	geç-
santimetrelik	karamsar	geçmiş
değerlendir	karşılık	gelecek
oluşturabil	kullanıl	hangisi
genellikle	ortalama	hareket
santimetre	üzerinde	kolayca
televizyon	araştır	madalya
ayla-	arkadaş	nadiren
geliş-	art-	nereden
kalabalık	aslında	oldukça
kazan-	birbiri	örneğin
medeniyet	böylece	pencere
özellikle	çek-	seçenek
sayesinde	çocukla-	sinirli
sırasıyla	de-	sonuçla-
yaşa-	der	tamamen

tiyatro	mevsim	büyük
var-	miktar	cümle
yağ-	mümkün	çarşı
yapabil	neresi	çıkart
yaz-	nereye	değil
yazar	ol-	deniz
yerinde	oldu	diğert
yetkili	önemli	dilin
yıl-	pahalı	dinle-
açıkça	rastla-	doğan
alfabe	sırala-	dönem
anlatı	söylem	dönme
ayrıca	sözcük	dünya
başarı	yağmur	etraf
beceri	yapılı	fazla
birçok	yazıcı	fiyat
bunlar	yetmiş	geçen
devlet	yukarı	gönül
doldur	yüksek	görev
gazete	doğru	gözle-
göster	altın	gümüş
götürü	anlam	günle-
herkes	aşığı	güzel
iç-	bahçe	hafif
içer	başka	hatta
içinde	başla-	hayat
il-	bilin	henüz
ilgili	biraz	insan
ilginç	bitir	kablo
işaret	boyun	kadar
karşıt	bölme	kapak
kavram	bugün	kapat
kullan	bulun	kapla-
kültür	buluş	katkı

kazan	temel	iste-
kendi	temiz	kısa
kısım	uygun	kişi
kışın	verdi	konu
kimse	yaşam	kutu
kitap	yavaş	önce
konuş	yazma	özel
kulak	ye-	para
küçük	yer	sayı
mekân	yılla-	sıra
mesaj	zemin	sula-
ödeme	ağır	süre
pazar	aile	ucuz
radio	alan	usta
rahat	altı	ülke
resim	anla-	veya
roman	araç	yapı
sanat	arka	yeni
saray	buna-	yine
sarıl	daha	git-
sesle-	doğa	ait
sevgi	dost	ama
sınıf	duru	ana
sonra	eski	anı
sonuç	eşya	ara
sorun	gece	baş
söyle-	genç	ben
sözle-	geri	bir
süreç	gibi	biz
süsle-	göre	bol
şekil	günü	bun
şifre	hâlâ	çok
tabii	içim	dış
tarih	için	doğ

gel	kuş	bu
gök	met	da
göl	oku	en
gör	pek	ev
göz	sağ	ip
gül	söz	is
gün	tat	ki
hâl	tut	ne
hem	tuz	nü
her	tür	ol
ile	üst	on
ilk	var	ön
iyi	ver	sı
kez	yaz	üç
kış	yok	ve
kim	yol	o
kur	ah	

***Yedi İklim* A1 madde içi ile eşleşenler:**

ziyaret et	önem ver	daha da
tercih et	takip et	hem de

***Yedi İklim* A2 madde başı ile eşleşenler:**

her zaman	mükemmel	gelenek
bir an	paragraf	gelişim
araştırmacı	aklımda	görebil
dikdörtgen	anlatıl	hesapla-
güzellikle	bakarak	ilgilen
gelişmiş	biçimle-	karışım
gerçekleş	çabucak	kılavuz
teknoloji	çeker	koşulla-
yaşar	çizecek	onlarca
akıllıca	düşünce	sıradan
binlerce	ekonomi	simgele-
genişlet	geçer	ticaret

üzerine	bırak	bile
yağar	biçim	dahi
başlık	çanak	dene-
borçlu	dalga	etki
çıkart	değer	halt
dokuma	değiş	inan
enerji	garip	izle-
hafıza	geliş	kare
kabart	kabul	okur
karşın	kapsa-	oluş
kurtul	parça	onca
mutsuz	sabit	sene
olmuş	sağla-	sert
olumlu	sakla-	şiiir
söylen	türkü	tabi
teknik	vakit	taşı
ulaşıl	veril	utan
unutul	yapıl	nur
üretim	yayıl	tip
yerine	amaç	tüm
ancak	ayır	

Yedi İklim A2 madde içi ile eşleşenler:

dört bir taraf	hizmet et	o kadar
ihtiyaç duy	temsil et	

Yedi İklim B1 madde başı ile eşleşenler:

ana düşünce	tarafından	parçala-
ana konu	farklılık	sihirli
kilometrekare	öğrenebil	yapılan
adlandırıl	kalınlık	yaşanıl
çağla-	sonuçlan	yeryüzü
çağlar	toprakla-	çizili
geliştiril	vatandaş	kurulu
sağlayabil	dokunul	öyküle-

baskı	kesin	yaşat
duyul	konum	zafer
hüzün	maden	dişi
inanç	sanki	icat
ipucu	taran	ölüm
isten	taşla-	mal

Yedi İklim B1 madde içi ile eşleşenler:

neden var	ait var	söz ver
sahip var	bir var	
haber al	söz var	

Yedi İklim B2 madde başı ile eşleşenler:

bağlantılı	anlaşıl	rağmen
gereksinim	barışık	üretil
bakımdan	belirti	yumuşa-
sanatsal	coğrafi	ayrım
şüphesiz	vurgula-	işlen
vurgulan	oy-	tanrı
yazarlık	oysa	ürper
anamlı	ölçülü	yüzey

Yedi İklim C1 madde başı ile eşleşenler:

bir bakıma	derinlik	birim
bir boy	yerleşik	çokça
cezalandırıl	ambalaj	elmas
seslendiril	doğruca	kavra-
böylelikle	kalıntı	metal
geometrik	oluşum	açıt
yaygınlık	saptan	elem

Yedi İklim C1 madde içi ile eşleşenler:

sözü edil
yeter ki

4.2.1.4 Kitaplarda olmayanlar

Diğerleri madde başı:

çocuk bahçesi	taşınabil	sikkele-
arkası yarın	dolandır	hırçın
buharlaşıma	simgesel	kartuş
kaplan-	yalınlık	mihnet
saklanabil	biricik	eksil
numaralan	nişanla-	perva
ölçüsüzce	seriver	arma

Diğerleri madde içi:

söz	gümüşse	sükût	iç içe gir	hükmü geç
altındır			pırlanta gibi	para bas
güvence altına al			içine dokun	yere ser
söz sözü aç			tesadüf et	yan tut

4.2.2 B2 soruları (37-48) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları

<i>Ak Başat</i>	<i>Madde Başı</i>	<i>Madde içi</i>	<i>Toplam</i>
A1	%63,48	%2,06	%65,54
A2	%5,99	%0,75	%6,74
Gazi			
A1	%54,87	%1,69	%56,55
A2	%14,79	%0,75	%15,54
B1	%11,61	%1,12	%12,73
B2	%6,18	%0,75	%6,93
C1	%0,75	%0,00	%0,75
Yedi İklim			
A1	%58,61	%1,69	%60,30
A2	%17,60	%0,94	%18,54
B1	%6,55	%0,37	%6,93
B2	%2,62	%0,75	%3,37

C1	%2,43	%0,56	%3,00
-----------	-------	-------	-------

Tablo 3: B2 Soruları (37-48) Sonuçları.

Tablo 3'te YEE'nin örnek sınavından alınan B2 kuru sorularının KARsın'dan çıkan sonuçları yer almaktadır.

Tablo 3'e göre B2 sorularında geçen söz varlığı *Ak Başat* kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %63,48, madde içi söz varlığıyla %2,06 olmak üzere toplamda %65,54; A2 madde başı söz varlığıyla %5,99, madde içi söz varlığıyla %0,75, toplamda %6,74 uyumludur.

Gazi kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %54,87, madde içi söz varlığıyla %1,69, toplamda %56,55; A2 madde başı söz varlığıyla %14,79, madde içi söz varlığıyla %0,75, toplamda %15,54; B1 madde başı söz varlığıyla %11,61, madde içi söz varlığıyla %1,12, toplamda %12,73; B2 madde başı söz varlığıyla %6,18, madde içi söz varlığıyla %0,75, toplamda %6,93; C1 madde başı söz varlığıyla %0,75, madde içi söz varlığıyla %0,00, toplamda %0,75 benzerlik göstermektedir.

Yedi İklim A1 madde başı söz varlığıyla %58,61, madde içi söz varlığıyla %1,69, toplamda %60,30; A2 madde başı söz varlığıyla %17,60, madde içi söz varlığıyla %0,94, toplamda %18,54; B1 madde başı söz varlığıyla %6,55, madde içi söz varlığıyla %0,37 toplamda %6,93; B2 madde başı söz varlığıyla %2,62, madde içi söz varlığıyla %0,75, toplamda %3,37; C1 madde başı söz varlığıyla %2,43, madde içi söz varlığıyla %0,56, toplamda %3,00 aynıdır.

Tablo 1'deki verilere bakıldığında B2 sorularının bu kura ait söz varlığı ile benzerlik oranının %30'un üzerinde olması beklenmektedir. Ancak C1 sorularında olduğu gibi B2 kuru sorularında da benzerlik oranının %30'un üzerinde olduğu tek kur bütün kitaplar dâhilinde A1 kurudur. Tablo 3'te verileri yer alan B2 sorularının söz varlığı bakımından bağlı olduğu kur A1 seviyesidir.

B2 sorularının KARsın'dan elde edilen söz varlığı verileriyle kitapların benzerliği şu şekildedir:

4.2.2.1 *Ak Başat* verileri

***Ak Başat* A1 madde başı ile eşleşenler:**

çizgi film

her zaman

pek çok

zamanla-	birbiri	iç-
güzellikle	böylece	içer
tarafından	çocukla-	içinde
topla-	de-	ilgili
yeterlilik	der	kullan
çalış-	düş-	kurtul
düşün-	hangisi	lastik
gerek-	hayalle-	lezzet
kazan-	hazırla-	makine
konuş-	indirim	mektup
kurul-	kaç-	mutfak
özellikle	kaçar	nereye
tanış-	malzeme	ol-
yaşa-	müşteri	oldu
ara-	olumsuz	olabil
bambaşka	önceden	olumlu
başarılı	problem	oy-
birlikte	sonraki	oysa
davranış	üzerine	önemli
güvenlik	var-	sadece
iletişim	yaz-	saklan
karşılaş	yazar	sevinç
kitaplık	al-	söylen
kullanıl	anlatı	takılı
lezzetli	başarı	tırman
mutluluk	bunlar	ulaşım
oluş-	deneme	üçüncü
sıcaklık	dikkat	yağmur
sinirlen	düşman	yalnız
üstünlük	farklı	yukarı
üzerinde	getiri	zengin
araştır	göster	doğru
art-	hayvan	adres
aslında	hikâye	altın

anlat	fayda	nokta
araba	fazla	onlar
artık	fiyat	orada
asker	gelir	orman
aşağı	getir	öğren
başka	gizli	öğret
başla-	görül	parça
beniz	güneş	pazar
bırak	hangi	rahat
biçim	hayal	sağla-
bilgi	hayat	sahip
bölüm	hazır	saray
böyle	hemen	saygı
bulun	hepsi	sefer
buluş	hızlı	selim
bütün	insan	sever
büyük	kadar	soğuk
cümle	kahve	sorun
çevre	karlı	şaşır
çocuk	karşı	şekil
çünkü	kaygı	şimdi
değil	kazan	taşıt
deniz	kendi	tatil
diğer	kitap	tatlı
dinle-	kolay	temiz
doğan	konut	uygun
durum	korku	üzere
duvar	marka	veril
duygu	masal	yapıl
düğme	merak	yapma
dünya	metin	yaşam
düşün	model	yavuz
erken	müdür	ye-
fakat	neden	yer

yemek	iste-	baş
yeşil	işle-	ben
yılla-	izle-	bık
yönel	kara	bil
zafer	kimi	bir
zayıf	kişi	biz
açıl-	konu	bun
adet	kuru	can
aile	mavi	çok
alan	menü	dış
arzu	okul	göz
aynı	olay	gün
bazı	otel	hem
bile	otur	hep
biri	öfke	her
buna-	ölçü	iki
bura	önce	ile
daha	rüya	kaç
defa	sayı	kal
diye	spor	kış
doğa	süre	kız
duyu	şube	kop
fark	tane	mah
film	ucuz	met
gibi	usta	oku
gidi	uyar	ona
göre	uzak	ruh
grup	uzun	saç
günü	ürün	seç
hava	yeni	sev
ısır	git-	siz
için	açı	son
ilgi	ama	şey
isim	ara	tat

tüm	zor	is
tür	an	iş
var	az	ki
yap	bu	la
yaş	da	me
yıl	ek	ne
yok	en	ol
yol	er	on
yor	ev	ve
yön	in	o

Ak Başat A1 madde içi ile eşleşenler:

dışarı çık	dikkat et	bir de
şikâyet et	bana bak	hem de
bir tanem	devam et	yer al
cevap ver	o kadar	

Ak Başat A2 madde başı ile eşleşenler:

çoğunlukla	yeniden	hesap
uzaklaştır	etkile-	keyif
gider-	fincan	kulüp
konusur	gerçek	takma
teknoloji	mağara	amaç
kullanım	servis	dair
başvuru	dayan	oluş
düşünül	deyim	sunu
komutan	dönem	ata
sürükle-	geliş	pek
uzaklaş	gözde	

Ak Başat A2 madde içi ile eşleşenler:

bir şey yap	tekrar et
bir iş var	çok şey

4.2.2.2 Gazi verileri

Gazi A1 madde başı ile eşleşenler:

kahve makinesi	bas-	getiri
herhangi bir	başvuru	göster
her zaman	birbiri	iç-
pek çok	çocukla-	içer
zamanla-	dalgalı	içinde
rezervasyon	de-	ilgili
çoğunlukla	der	kullan
söylenebil	değişik	lezzet
çalış-	hangisi	makine
gerek-	hazırla-	mutfak
konuş-	indirim	nereye
konuşur	kaç-	ol-
özellikle	malzeme	oldu
tanış-	müşteri	olumlu
teknoloji	olumsuz	önemli
yaşa-	problem	sadece
ara-	sonraki	servis
başarılı	üzerine	sevinç
birlikte	var-	söylen
güvenlik	yaz-	sözlük
iletişim	yazar	tırman
kıvırcık	yeniden	ulaşıl
kullanıl	al-	üçüncü
kullanım	anlatı	üretil
lezzetli	bunlar	yağmur
mutluluk	deneme	yalnız
oluş-	dikkat	yukarı
sinirlen	dökülü	doğru
üzerinde	farklı	adres
araştır	fincan	altın

araba	hangi	soğuk
artık	hayal	sorun
aşağı	hayat	şaşır
başka	hazır	şekil
başla-	hemen	şimdi
bırak	hepsi	takma
bilgi	hızlı	taşıt
bölüm	insan	tatil
böyle	kadar	tatlı
bulun	kahve	temiz
buluş	karlı	türlü
bütün	karşı	uygun
büyük	kazan	üzere
cümle	kendi	veril
çevre	kitap	yapıl
çocuk	kolay	yapma
çünkü	marka	yaşam
damak	mekân	yavuz
değil	metin	ye-
deniz	neden	yer
deyim	nokta	yemek
diğer	onlar	yeşil
dinle-	orada	yılla-
dönem	orman	zayıf
durum	öğren	açıl-
duvar	pazar	adet
duygu	rahat	aile
düğme	sağla-	alan
erken	sahip	arzu
fakat	saray	aynı
fazla	satış	bazı
fiyat	savaş	bile
gelir	sefer	biri
getir	sever	bura

daha	uzak	siz
film	uzun	son
gibi	ürün	şey
gidi	yeni	tat
göre	git-	tüm
grup	ama	tür
günü	ara	var
hava	ata	yap
için	baş	yaş
isim	ben	yıl
iste-	bil	yok
işle-	bir	yol
izle-	biz	yor
kimi	bun	yön
kişi	can	zor
konu	çok	an
kuru	dış	az
mavi	göz	bu
menü	gün	da
okul	hem	en
ordu	hep	er
otel	her	ev
otur	iki	in
önce	ile	is
önem	kaç	iş
özel	kal	ki
rüya	kış	la
spor	kız	me
süre	met	ne
şube	oku	ol
tane	ona	on
ucuz	saç	ve
usta	seç	o
uyar	sev	

Gazi A1 madde içi ile eşleşenler:

dışarı ık	bana bak	bir de
bir tanem	devam et	hem de
tekrar et	tam gel	yer al

Gazi A2 madde başı ile eşleşenler:

geleneksel	eleman	kulüp
güzellikle	etkile-	merak
ilköğretim	gerçek	model
kolaylıkla	hayvan	müdür
performans	kalite	parça
tarafından	kaybet	saygı
topla-	mağara	yönet
yeterlilik	mektup	zafer
düşün-	reklam	amaç
gider-	şiddet	buna-
kazan-	takılı	defa
kurul-	tercih	diye
bambaşka	ulaşım	doğa
dağcılık	yöntem	fark
karşılaş	zengin	ilgi
kitaplık	anlat	kara
sıcaklık	beniz	olay
yayımlan	çubuk	oluş
art-	dünya	sayı
aslında	düşün	sunu
böylece	göröl	zevk
düş-	gözde	aı
felsefe	güneş	mah
oldukça	hesap	pek
önceden	keyif	ek
başarı	konut	
buğday	korku	

Gazi A2 madde içi ile eşleşenler:

cevap ver	sahip var
dikkat et	çok şey

Gazi B1 madde başı ile eşleşenler:

bununla birlikte	geçebil	dayan
bir arada	hayalle-	doğan
dış dünya	kaçar	eşsiz
kolaylaştır	karınca	fayda
oluşturabil	kişisel	geliş
teknolojik	sahnele-	gizli
uzaklaştır	san-	isten
ümitsizlik	sürükle-	masal
gerçeklik	tecrübe	öğret
manzaralı	hikâye	taran
sebebiyle	ilişki	yönel
beklenti	kurtul	aday
davranış	oy-	adlı
eğlendir	oysa	dair
eksiklik	öğreti	dene-
gerçekle-	saklan	içim
gönderil	sembol	öfke
kahraman	tehdit	alp
uygarlık	adına	kop
yayınevi	asker	ruh
düşünül	biçim	

Gazi B1 madde içi ile eşleşenler:

kara kara düşün	gün geç	arz et
şikâyet et	o kadar	hiç de

Gazi B2 madde başı ile eşleşenler:

söz konusu	fazlasıyla	görsellik
yanı sıra	alışılmış	özellikli
zenginleştir	eğlendir	sağlamlık

bütünlük	düşman	kaygı
genişlet	ısıtıl	koşul
ortalama	lastik	selim
üstünlük	olabil	sıkça
dayanış	bedel	duyu
kariyer	bozma	hale
kavrama	demir	ısır
uzaklaş	gücün	kil

Gazi B2 madde içi ile eşleşenler:

göz önünde tut	göz ardı et
bir şey yap	bir tek

Gazi C1 madde başı ile eşleşenler:

çoğu kez	uyanık	koyun (kollar arası-
yansı-	ölçü	kucak)

4.2.2.3 Yedi İklim verileri

Yedi İklim A1 madde başı ile eşleşenler:

herhangi bir	başarılı	uygarlık
pek çok	birlikte	üstünlük
zamanla-	dağcılık	üzerinde
oluşturabil	güvenlik	araştır
geleneksel	iletişim	art-
teknolojik	kahraman	aslında
topla-	karşılaş	başvuru
çalış-	kıvırcık	birbiri
düşün-	kitaplık	böylece
gerek-	kullanıl	çocukla-
kazan-	kullanım	de-
konuş-	mutluluk	der
özellikle	oluş-	değişik
tanış-	ortalama	düş-
yaşa-	sıcaklık	felsefe
ara-	sinirlen	hangisi

hazırla-	mutfak	çünkü
indirim	nereye	dayan
kaç-	ol-	değil
kişisel	oldu	deniz
müşteri	önemli	diğer
oldukça	sadece	dinle-
önceden	sevinç	doğan
sonraki	sözlük	dönem
sürücöl	tercih	durum
var-	ulaşım	duvar
yaz-	üüncöl	duygu
yazar	yağmur	dünya
al-	yalnız	düşün
anlatı	yukarı	erken
başarı	doğru	eşsiz
bunlar	adres	fayda
dikkat	altın	fazla
etkile-	anlat	fiyat
farklı	araba	gelir
fincan	artık	getir
gerçek	asker	gözde
getiri	aşaağı	güneş
göster	başka	hangi
hayvan	başla-	hayal
hikâye	bilgi	hayat
i-	bölüm	hazır
içer	böyle	hemen
içinde	bulun	hepsi
ilgili	buluş	hesap
ilişki	bütün	hızlı
kaybet	büyük	insan
kullan	cümle	kadar
makine	evre	kahve
mektup	ocuk	karlı

karşı	tatlı	için
kazan	temiz	ilgi
kendi	türlü	isim
keyif	uygun	iste-
kitap	üzere	işle-
kolay	yapma	kara
konut	yaşam	kimi
kulüp	ye-	kişi
mekân	yer	konu
merak	yemek	kuru
metin	yeşil	mavi
müdür	yılla-	okşa-
neden	yönet	okul
nefis	zayıf	ordu
nokta	açıl-	otel
onlar	aday	otur
orada	adet	önce
orman	aile	önem
öğren	alan	özel
pazar	aynı	sayı
rahat	bazı	spor
sahip	biri	süre
saray	buna-	tane
savaş	bura	ucuz
saygı	daha	usta
sefer	defa	uzak
selim	doğa	uzun
soğuk	film	ürün
sorun	gibi	yeni
şekil	gidi	git-
şimdi	göre	açı
takma	günü	ama
taşıt	hava	ara
tatil	içim	ata

baş	met	an
ben	oku	az
bil	ona	bu
bir	pek	da
biz	saç	ek
bun	seç	en
can	sev	er
çok	siz	ev
dış	son	in
göz	şey	is
gün	tat	iş
hem	tür	ki
hep	var	la
her	yap	me
iki	yaş	ne
ile	yıl	ol
kaç	yok	on
kal	yol	ve
kış	yor	o
kız	yön	
mah	zor	

Yedi İklim A1 madde içi ile eşleşenler:

dışarı çık	tekrar et	çok şey
şikâyet et	bana bak	bir de
cevap ver	devam et	hem de

Yedi İklim A2 madde başı ile eşleşenler:

bir arada	sebebiyle	kaçar
her zaman	teknoloji	karınca
kolaylaştır	bütünlük	kariyer
rezervasyon	genişlet	malzeme
güzellikle	lezzetli	olumsuz
gider-	pozisyon	problem
konuşur	bas-	san-

tecrübe	bırak	bile
uzaklaş	biçim	dair
üzerine	bozma	dene-
yeniden	demir	diye
buğday	düğme	fark
deneme	fakat	grup
düşman	geliş	hale
eleman	gücün	ısır
kalite	kaygı	izle-
kurtul	korku	menü
lastik	masal	olay
lezzet	model	oluş
mağara	öğret	öfke
olumlu	parça	ölçü
öğreti	sağla-	rüya
reklam	satış	sunu
riskli	sever	şube
saklan	sıkça	uyar
servis	şaşır	zevk
söylen	veril	alp
şiddet	yapıl	bık
tırman	yavuz	kop
ulaşıl	yönel	tüm
zengin	adlı	
beniz	amaç	

Yedi İklim A2 madde içi ile eşleşenler:

sırasına göre	bir tek	yer al
dikkat et	o kadar	

Yedi İklim B1 madde başı ile eşleşenler:

yanı sıra	tarafından	beklenti
baş başa	uzaklaştır	davranış
ilköğretim	kurul-	eğlendir
performans	bambaşka	eksiklik

gerçekle-	yöntem	taran
gönderil	adına	zafer
yayımlan	bedel	arzu
basar	deyim	duyu
düşünül	gizli	koyun (kollar arası-
hayalle-	görül	kucak)
sahnele-	isten	ruh
yatırıl	koşul	
sembol	marka	

Yedi İklim B1 madde içi ile eşleşenler:

göz önünde tut
sahip var

Yedi İklim B2 madde başı ile eşleşenler:

cesaretlen	gözlem	takılı
çoğunlukla	ısıtıl	ürettil
kolaylıkla	olabil	aroma
dayanış	oy-	dolan
sürükle-	oysa	

Yedi İklim B2 madde içi ile eşleşenler:

bir şey yap	arz et
gün geç	hiç de

Yedi İklim C1 madde başı ile eşleşenler:

bununla birlikte	gerçeklik	tehdit
söz konusu	geçebil	çubuk
söylenebil	istenil	kil
şimdilerde	kavrama	
yansı-	dökülü	

Yedi İklim C1 madde içi ile eşleşenler:

göz ardı et
açıklığa kavuş
tam gel

4.2.2.4 Kitaplarda olmayanlar

Diğerleri madde başı:

tam otomatik	yetkinlik	makbuz
ilan panosu	kamaştır	ufalan
kış dönemi	başboş	bunal
yöneticilik	sertlik	yudum
yüreklendir	varabil	

Diğerleri madde içi:

cesaretini topla	yüzüne bakma	el çek
yolunu değiştir	biçim ver	

4.2.3 B1 soruları (25-36) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları

<i>Ak Başat</i>	<i>Madde Başı</i>	<i>Madde içi</i>	<i>Toplam</i>
A1	%64,27	%2,18	%66,45
A2	%7,84	%0,44	%8,28
<i>Gazi</i>			
A1	%59,26	%1,09	%60,35
A2	%15,69	%1,53	%17,21
B1	%8,06	%1,09	%9,15
B2	%5,45	%1,09	%6,54
C1	%1,74	%0,22	%1,96
<i>Yedi İklim</i>			
A1	%66,23	%1,53	%67,76
A2	%15,47	%1,09	%16,56
B1	%5,23	%1,09	%6,32
B2	%2,61	%0,65	%3,27
C1	%1,09	%0,44	%1,53

Tablo 4: B1 Soruları (25-36) Sonuçları.

Tablo 4’te B1 kuru sorularının KARsın’dan çıkan sonuçları verilmiştir. Tablo 4’e göre B1 sorularında geçen söz varlığı *Ak Başat* kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %64,27, madde içi söz varlığıyla %2,18 olmak üzere toplamda %66,45; A2

madde başı söz varlığıyla %7,84, madde içi söz varlığıyla %0,44, toplamda %8,28 uyumludur.

Gazi kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %59,26, madde içi söz varlığıyla %1,09, toplamda %60,35; A2 madde başı söz varlığıyla %15,69, madde içi söz varlığıyla %1,53, toplamda %17,21; B1 madde başı söz varlığıyla %8,06, madde içi söz varlığıyla %1,09, toplamda %9,15; B2 madde başı söz varlığıyla %5,45, madde içi söz varlığıyla %1,09, toplamda %6,54; C1 madde başı söz varlığıyla %1,74, madde içi söz varlığıyla %0,22, toplamda %1,96 benzerlik göstermektedir.

Yedi İklim A1 madde başı söz varlığıyla %66,23, madde içi söz varlığıyla %1,53, toplamda %67,76; A2 madde başı söz varlığıyla %15,47, madde içi söz varlığıyla %1,09, toplamda %16,56; B1 madde başı söz varlığıyla %5,23, madde içi söz varlığıyla %1,09, toplamda %6,32; B2 madde başı söz varlığıyla %2,61, madde içi söz varlığıyla %0,65, toplamda %3,27; C1 madde başı söz varlığıyla %1,09, madde içi söz varlığıyla %0,44, toplamda %1,53 aynıdır.

B1 kurunun soruları olarak taranan soruların Tablo 4'teki verilerine bakıldığında C1 ve B1 kuruyla benzer sonuçlar görülmektedir. Kur benzerliği olarak %30 un üzerindeki tek veri A1 kitaplarına aittir. Bu sonuca bakıldığında bu soruların da söz varlığı bakımından A1 kuruna ait olduğu söylenebilir.

4.2.3.1 Ak Başat verileri

Ak Başat A1 madde başı ile eşleşenler:

aynı zamanda	gerek-	inan-
bir yandan	nedeniyle	kültürel
hafta sonu	özellikle	mutluluk
hafta içi	sabahları	numaralı
bu arada	tehlikeli	sağlıklı
rahatsızlık	yaşa-	araştır
güzellikle	zamanında	art-
üniversite	ara-	belgele-
belirtili	çocukluk	bin-
düşün-	ekonomik	bindi
eğlenceli	hazırlık	boyunca

çalışma	burası	bebek
çocukla-	dakika	beden
de-	eğitim	bekle-
der	farklı	bence
ekonomi	galiba	bilgi
eskiden	getiri	biraz
fabrika	harika	bölüm
fakülte	herkes	bulma
geç-	ilgili	bütün
hangisi	in-	büyük
heyecan	indi	canlı
iktisat	kullan	çanta
kal-	lezzet	çevre
koy-	mektup	çıktı
olumsuz	nerede	çözüm
öğrenci	ol-	çünkü
problem	oldu	değil
sevgili	önemli	deniz
sınıfla-	rağmen	dünya
sonuçla-	rüzgâr	düzen
yapılan	sadece	erken
yaz-	sağlık	fazla
yazar	sözcük	gelin
yanlış	toprak	gerek
aç-	trafik	görün
akraba	yağmur	görüş
al-	yaklaş	gözle-
ayrıca	yukarı	güneş
bayram	adres	güzel
beslen	ancak	haber
birçok	anlam	hangi
boşluk	artık	hayat
bunlar	aslan	hepsi
burada	aşığı	hızlı

insan	uzman	inan
istem	ücret	isim
kadar	üzere	iste-
kadir	yapıl	kara
kendi	yapma	kaza
kirli	yaşam	kilo
komşu	ye-	kişi
konuş	yer	konu
konut	yemek	kötü
metro	yirmi	kurs
neden	zaman	lira
öğren	adet	okul
özlem	aile	olay
parça	alan	oyna-
polis	bana	para
sabah	bazı	saat
saygı	biri	sana
sebeP	bura	sayı
sevgi	daha	sevi
sıcak	dört	sine
sınav	ekin	spor
sofra	eski	ulaş
soğuk	evin	unut
sokak	gece	uyar
sonra	geçe	uyku
sorun	genç	uzak
süreç	gibi	ülke
süsle-	gidi	ünlü
şehir	göre	yaşa
şirin	grup	yeme
tamam	günü	git-
tarih	hata	ama
tatlı	hoca	ara
tören	için	ben

bir	not	at
bun	oku	bu
can	ölü	da
çok	ruh	ek
dem	sağ	en
dil	sen	er
geç	son	ev
gel	şey	is
gir	tam	iz
gör	tat	ol
gün	ten	ön
her	tür	su
iki	var	te
ile	yaş	ün
ilk	yıl	ve
kar	yok	ya
kez	zor	e
köy	aç	o
met	al	
ney	an	

Ak Başat A1 madde içi ile eşleşenler:

kontrol et	mutlu var	içi yan
ortaya çık	tatil var	bir de
sınava gir	devam et	
dikkat et	geç kal	

Ak Başat A2 madde başı ile eşleşenler:

dengeli beslenme	dostluk	boşalt
çevre kirliliği	düzenli	isteri
tek başına	fırtına	kaynak
dikkatli	mazeret	kurtar
hastalık	ramazan	kültür
sessizce	tehlike	sağlan
dilekçe	yıl-	taksit

toplan	giriş	oluş
aylık	sonuç	acı
çıkar	telaş	kay
dosya	yoğun	yet
dünkü	bina	öl

Ak Başat A2 madde içi ile eşleşenler:

bir başka

uzak dur

Gazi A1 madde başı ile eşleşenler:

aynı zamanda	çocukla-	al-
hafta sonu	de-	ayrıca
hafta içi	der	bayram
bu arada	değişik	birçok
iş yeri	düzenli	boşluk
üniversite	fabrika	bunlar
eğlenceli	fakülte	burada
gerek-	geç-	burası
özellikle	hangisi	dakika
sabahları	kal-	eğitim
sırasıyla	kişilik	farklı
tehlikeli	koy-	galiba
yaşa-	olumsuz	getiri
ara-	öğrenci	harika
dikkatli	problem	herkes
mutluluk	ramazan	ilgili
mükemmel	sevgili	in-
numaralı	tehlike	indi
sağlıklı	yaz-	isteri
araştır	yazar	kimlik
baklava	yıl-	kullan
bin-	yanlış	lezzet
boyunca	aç-	memnun
çalışma	akraba	nerede

ol-	deniz	sonra
oldu	dosya	sorun
önemli	döneç	şehir
sadece	erken	tamam
sağlık	fazla	tarih
samsun	gerek	tatlı
sözcük	giriş	tören
tarihî	görün	ücret
trafik	görüş	üzere
ulaşıl	gözle-	yapıl
yağmur	güzel	yapma
yaklaş	haber	yaşam
yukarı	hangi	ye-
adres	hayat	yer
ancak	hepsi	yemek
anlam	hızlı	yirmi
artık	insan	yoğun
aslan	istem	yolla-
aşağı	kadar	yüzde
aylık	kendi	zaman
beden	kirli	adet
bekle-	komşu	aile
bence	konus	alan
bilgi	mekân	araç
biraz	metro	bana
bölüm	neden	bazı
bütün	öğren	bina
büyük	özlem	biri
çanta	sabah	bura
çevre	sevgi	daha
çıkart	sıcak	dört
çıktı	sınav	eski
çünkü	soğuk	evin
değil	sokak	gazi

gece	ülke	son
geçe	ünlü	şey
genç	yaşa	tam
gibi	git-	tat
gidi	acı	tel
göre	ama	ten
grup	ara	tür
günü	bel	var
hoca	ben	yaş
için	bir	yıl
isim	bun	yok
iste-	can	zor
kilo	çok	aç
kişi	dem	al
konu	dil	an
kötü	geç	at
kurs	gel	bu
lira	gir	da
müze	gör	en
okul	gün	er
oyna-	her	ev
önem	iki	is
para	ile	iz
saat	ilk	ol
sana	kar	ön
sevi	kez	su
sine	köy	te
spor	met	ün
ulaş	ney	ve
unut	not	ya
uyar	oku	e
uyku	sağ	o
uzak	sen	

4.2.3.2 Gazi verileri

Gazi A1 madde içi ile eşleşenler:

kontrol et	devam et	bir de
sınava gir	geç kal	

Gazi A2 madde başı ile eşleşenler:

sağlık raporu	yakalan	parça
ruh sağlığı	bahşiş	polis
tek başına	beslen	saygı
misafirperver	deprem	sebeb
rahatsızlık	kaybet	sofra
güzellikle	kaynak	sonuç
düşün-	kurtar	stres
nedeniyle	kültür	süreç
dekanlık	mektup	uzman
hastalık	rağmen	yağış
hazırlık	şiddet	inan
inan-	taksit	kara
kültürel	yaralı	kaza
şimdilik	yıllık	kent
art-	aşırı	olay
belgele-	canlı	oluş
belirti	düinkü	sayı
bindi	dünya	yeme
ekonomi	eşlik	ege
eskiden	gelin	kay
fırtına	güneş	ölü
heyecan	işlet	av
iktisat	kadir	ek
sonuçla-	konut	öl

Gazi A2 madde içi ile eşleşenler:

meydana gel	mücadele et	dikkat et
-------------	-------------	-----------

fazla var	sahip var
mutlu var	uzak dur

Gazi B1 madde başı ile eşleşenler:

çevre kirliliği	getiril	eşsiz
bir arada	sabırla	hasar
deneyimli	yapılan	kesim
ekonomist	yetkili	süsle-
sebebiyle	belirt	yaşan
zamanında	kuşlar	yıkıl
beklenti	mümkün	hata
çocukluk	toplan	içim
ekonomik	toplum	kriz
kirlilik	toprak	ruh
vatandaş	bulma	yet
dilekçe	çözüm	
dostluk	düzen	

Gazi B1 madde içi ile eşleşenler:

ortaya çık	önem ver	yol a
tehdit et	arz et	

Gazi B2 madde başı ile eşleşenler:

bir yandan	tsunami	höyük
yanı sıra	vurgula-	kayma
arkeoloji	yargıla-	önlen
belirtili	rüzgâr	şirin
kapan-	sağlan	telaş
belirlen	sürücü	ekin
bütünlük	yaşlan	lan
ortalama	bebek	
tedbirli	demet	

Gazi B2 madde içi ile eşleşenler:

altında kal	bir başka	zarar gör
etkili var	tatil var	

Gazi C1 madde başı ile eşleşenler:

son dakika	obezite	çerez
sessizce	zehirli	atık
yağmurla-	hatalı	

Gazi C1 madde içi ile eşleşenler:

içi yan

4.2.3.3 Yedi İklim verileri

Yedi İklim A1 madde başı ile eşleşenler:

eğitim fakültesi	kirlilik	heyecan
aynı zamanda	mutluluk	kal-
bir yandan	numaralı	kişilik
hafta sonu	ortalama	koy-
hafta içi	sağlıklı	öğrenci
bu arada	şimdilik	ramazan
iş yeri	araştır	sevgili
misafirperver	art-	sonuçla-
sıcakkanlı	baklava	sürücül
üniversite	bin-	tehlike
arkeoloji	bindi	yaz-
düşün-	boyunca	yazar
eğlenceli	çalışma	yetkili
gerek-	çocukla-	yıl-
özellikle	de-	zehirli
sırasıyla	der	yanlış
yaşa-	değişik	aç-
zamanında	düzenli	al-
ara-	fabrika	ayrıca
çocukluk	fakülte	bayram
dikkatli	fırtına	birçok
hastalık	geç-	boşluk
hazırlık	hangisi	bunlar

burada	yukarı	güneş
burası	adres	güzel
dakika	anlam	haber
eğitim	artık	hangi
farklı	aslan	hayat
getiri	aşağı	hepsi
harika	bebek	hızlı
herkes	beden	insan
ilgili	bekle-	istem
kaybet	bence	kadar
kullan	bilgi	kendi
kurtar	biraz	komşu
kuşlar	bölüm	konus
kültür	bulma	konut
mektup	bütün	mekân
memnun	büyük	metro
mümkün	çanta	neden
nerede	çevre	öğren
ol-	çıkar	özlem
oldu	çıktı	polis
önemli	çünkü	sabah
rüzgâr	değil	saygı
sadece	demet	sebep
sağlık	deniz	sevgi
samsun	döneç	sıcak
sözcük	dünkü	sınav
sürücü	dünya	soğuk
taksit	erken	sokak
tarihî	eşsiz	sonra
trafik	fazla	sonuç
yağmur	gelin	sorun
yaklaş	giriş	süreç
yaralı	görüş	süsle-
yıllık	gözle-	şehir

şirin	göre	acı
tamam	günü	ama
tarih	hoca	ara
tatlı	içim	bel
ücret	için	ben
üzere	isim	bir
yapma	iste-	bun
yaşam	kara	can
ye-	kaza	çok
yer	kent	dem
yemek	kilo	dil
yirmi	kişi	ege
yoğun	konu	geç
yolla-	kötü	gel
zaman	kurs	gir
adet	lira	gör
aile	müze	gün
alan	okul	her
araç	oyna-	iki
bana	önem	ile
bazı	para	ilk
bina	saat	kar
biri	sana	kay
bura	sayı	kez
daha	sevi	köy
dört	sine	met
eski	spor	ney
evin	ulaş	not
gazi	unut	oku
gece	uyku	sağ
geçe	uzak	sen
genç	ülke	son
gibi	ünlü	şey
gidi	git-	tam

tat	at	öl
ten	av	ön
tür	bu	su
var	da	te
yaş	ek	ün
yıl	en	ve
yok	er	ya
zor	ev	e
aç	is	o
al	iz	
an	ol	

Yedi İklim A1 madde içi ile eşleşenler:

ortaya çık	devam et	bir de
sınava gir	önem ver	
tatil var	geç kal	

Yedi İklim A2 madde başı ile eşleşenler:

çevre kirliliği	eskiden	toplan
tek başına	olumsuz	toplum
bir arada	problem	toprak
rahatsızlık	sınıfla-	ulaşıl
güzellikle	akraba	yaşlan
sabahları	beslen	ancak
sebebiyle	boşalt	aşırı
tehlikeli	depren	aylık
bütünlük	galiba	canlı
ekonomik	in-	dosya
inan-	indi	düzen
işsizlik	isteri	gerek
kültürel	kaynak	görün
mükemmel	kimlik	işlet
sessizce	lezzet	kadir
tedbirli	sağlan	kirli
ekonomi	şiddet	parça

sofra	yüzde	oluş
stres	atık	uyar
telaş	grup	yaşa
tören	hata	yeme
yağış	inan	ölü
yapıl	kriz	tel
yaşan	olay	

Yedi İklim A2 madde içi ile eşleşenler:

bir başka	mutlu var	uzak dur
dikkat et	zarar gör	

Yedi İklim B1 madde başı ile eşleşenler:

hava şartları	vatandaş	çözüm
son dakika	belgele-	eşlik
yanı sıra	dilekçe	hüzün
deneyimli	getiril	uzman
ekonomist	mazeret	mani
kapan-	yakalan	lan
nedeniyle	yapılan	ruh
beklenti	belirt	yet

Yedi İklim B1 madde içi ile eşleşenler:

meydana gel	fazla var	yol aç
kontrol et	sahip var	

Yedi İklim B2 madde başı ile eşleşenler:

trafik işaretleri	dostluk	rağmen
belirlen	iktisat	hasar
belirti	vurgula-	önlen
dolaşıl	yargıla-	yıkıl

Yedi İklim B2 madde içi ile eşleşenler:

mücadele et
etkili var
arz et

Yedi İklim C1 madde başı ile eşleşenler:

dengeli beslenme yağmurla- kesim
toprak kayması kayma

Yedi İklim C1 madde içi ile eşleşenler:

tehdit et
içi yan

4.2.3.4 Kitaplarda olmayanlar

Diğerleri madde başı:

merkez üs davulcu sahur
bilgilendiril gedikli car
şenlendir şekerle-

4.2.4 A2 soruları (13-24) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları

Ak Başat	Madde Başı	Madde içi	Toplam
A1	%71,56	%2,80	%74,36
A2	%6,99	%0,47	%7,46
Gazi			
A1	%69,46	%2,10	%71,56
A2	%14,69	%1,40	%16,08
B1	%6,99	%0,23	%7,23
B2	%0,70	%0,47	%1,17
C1	%0,47	%0,00	%0,47
Yedi İklim			
A1	%73,66	%1,63	%75,29
A2	%10,96	%1,17	%12,12
B1	%5,59	%0,70	%6,29
B2	%0,23	%0,70	%0,93
C1	%2,10	%0,00	%2,10

Tablo 5: A2 Soruları (13-24) Sonuçları.

Tablo 5'te A2 kuru sorularının KARsın'dan çıkan sonuçları verilmiştir. Tablo 5'e göre A2 sorularında geçen söz varlığı *Ak Başat* kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %71,56, madde içi söz varlığıyla %2,80 olmak üzere toplamda %74,36; A2 madde başı söz varlığıyla %6,99, madde içi söz varlığıyla %0,47, toplamda %7,46 uyumludur.

Gazi kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %69,46, madde içi söz varlığıyla %2,10, toplamda %71,56; A2 madde başı söz varlığıyla %14,69, madde içi söz varlığıyla %1,40, toplamda %16,08; B1 madde başı söz varlığıyla %6,99, madde içi söz varlığıyla %0,23, toplamda %7,23; B2 madde başı söz varlığıyla %0,70, madde içi söz varlığıyla %0,47, toplamda %1,17; C1 madde başı söz varlığıyla %0,47, madde içi söz varlığıyla %0,00, toplamda %0,47 benzerlik göstermektedir.

Yedi İklim A1 madde başı söz varlığıyla %73,66, madde içi söz varlığıyla %1,63, toplamda %75,29; A2 madde başı söz varlığıyla %10,96, madde içi söz varlığıyla %1,17, toplamda %12,12; B1 madde başı söz varlığıyla %5,59, madde içi söz varlığıyla %0,70, toplamda %6,29; B2 madde başı söz varlığıyla %0,23, madde içi söz varlığıyla %0,70, toplamda %0,93; C1 madde başı söz varlığıyla %2,10, madde içi söz varlığıyla %0,00, toplamda %2,10 aynıdır.

KARsın'a yüklenen diğer kur sorularında olduğu gibi bu kurun söz varlığı verileri de A2 kitabından çok A1 kitaplarının söz varlığıyla benzerlik göstermektedir. %30 ve üzeri benzerliğe sahip olamamasından dolayı bu kurun soruları da söz varlığı özelinde A1 kuru düzeyinde değerlendirmek gerekmektedir.

4.2.4.1 *Ak Başat* verileri

Ak Başat A1 madde başı ile eşleşenler:

hafta sonu	basketbol	tanış-
bu yüzden	bile-	uğra-
bir süre	cumartesi	yaşa-
her gün	gerçekten	ara-
pek çok	gerek-	birlikte
ya da	kazan-	düşüncel
zamanla-	özellikle	etkinlik
üniversite	tanı-	fotoğraf

hazırlık	araban	yaklaş
iletişim	ayrıca	doğru
kahvaltı	başarı	adres
karşılaş	bayram	akşam
müسابaka	birisi	altın
toplantı	burada	anlam
üzerinde	dışarı	anlat
yaklaşık	dolayı	araba
yolculuk	farklı	artık
zorlukla	getiri	aşağı
araştır	götürü	başka
arkadaş	hoşlan	başla-
birbiri	ilgili	bekle-
de-	incele-	belge
der	inşaat	bırak
dosyala-	internet	bilge
fakülte	kullan	bilgi
gelecek	lütfen	bölge
gülümse-	macera	bölüm
hangisi	mektup	bugün
indirim	nerede	bulun
kal-	ol-	bütün
madalya	oldu	büyük
olumsuz	olacak	cevap
öğrenci	otobüs	çıkan
saatlik	önemli	çünkü
seçenek	sadece	değil
sevgili	sevinç	diğer
tak-	sinema	dinle-
tamamla-	söylem	durum
tiyatro	şirket	duygu
yaz-	trafik	ekran
yeterli	ulaşım	erken
yanlış	yağmur	getir

götür	söyle-	film
günde	süreç	gidi
güzel	şehir	göre
haber	şifre	grup
hafta	şoför	günü
hangi	tanım	hava
hayat	uyarı	ısır
hemen	yakın	iade
imkân	yanıt	için
insan	yapıl	ilan
karlı	yapma	iste-
karşı	yarın	işle-
kasım	yaşam	işte
kitap	ye-	kala
konuş	yedi	kalk
küçük	yer	kart
metin	yılla-	kaza
mimar	yirmi	kısa
mutlu	zaman	kimî
müdür	adan	kişi
müzik	ağır	konu
nasıl	altı	kötü
neden	anla-	kurs
onlar	arzu	masa
öğren	aynı	okul
parça	bana	otur
sabah	bazı	otuz
sahip	biri	önce
sanki	daha	para
sınav	dört	saat
sınıf	ebru	sana
sonra	eski	sayı
sorul	etki	sevi
sorun	fark	spor

sunu	gök	yüz
şube	gör	ad
ucuz	göz	al
uzak	gün	am
ülke	her	an
veri	hiç	ay
veya	iki	az
yapı	ile	bu
yeni	ilk	da
git-	iyi	en
ama	kar	es
bak	maç	ev
ben	meh	iç
beş	met	is
bey	oda	iş
bir	oku	iz
bit	ona	mı
biz	sen	mi
boş	sin	ne
çık	siz	ol
çok	tuğ	on
dek	tür	un
den	var	üç
dış	ver	ve
dil	yaş	o
gel	yıl	
gir	yok	

Ak Başat A1 madde içi ile eşleşenler:

alışveriş yap	ders çalış	para çek
dikkatli var	sohbet et	takip et
vakit geçir	yardım et	tamir et
ayağa kalk	devam et	geç kal

Ak Başat A2 madde başı ile eşleşenler:

bir araba	koşulla-	güçlü
hiç kimse	tanıtma	işlem
dikkatlice	tehlike	mesaj
değiş-	yavaşça	takın
görüş-	yıl-	yoğun
olimpiyat	etkile-	amaç
alın-	fırsat	doğu
kullanım	geleme	vere
akşamlar-	yüksel	bay
haftaya	giriş	öl

Ak Başat A2 madde içi ile eşleşenler:

devam ettir
neden var

4.2.4.2 Gazi verileri

Gazi A1 madde başı ile eşleşenler:

banka kartı	havaalanı	yolculuk
yabancı dil	indirimli	akşamlar-
hafta sonu	özellikle	araştır
bu yüzden	tanı-	arkadaş
hiç kimse	tanış-	bas-
bir süre	yaşa-	birbiri
her gün	ara-	de-
pek çok	birlikte	der
zamanla-	etkinlik	dosyala-
üniversite	fotoğraf	e-posta
basketbol	iletişim	fakülte
bile-	kahvaltı	garanti
cumartesi	kullanım	gelecek
değiş-	toplantı	haftaya
gerçekten	üzerinde	hangisi
gerek-	voleybol	indirim
görüş-	yaklaşık	kal-

kişilik	söylem	güçlü
olumsuz	şirket	günde
öğrenci	trafik	güzel
seçenek	yağmur	haber
sevgili	yaklaş	hafta
tak-	doğru	hangi
talimat	adres	hayat
tamamla-	akşam	hemen
tehlike	altın	insan
tiyatro	anlam	işlem
yaz-	araba	karlı
yeterli	artık	karşı
yıl-	aşağı	kasım
yanlış	başka	kitap
ayrıca	başla-	konus
bayram	bekle-	küçük
burada	bırak	mesaj
dışarı	bilge	metin
farklı	bilgi	mezun
getiri	bölüm	mimar
hoşlan	bugün	mutlu
ilgili	bulun	müzik
incele-	bütün	nasıl
internet	büyük	neden
kullan	çünkü	onlar
lütfen	değil	öğren
nerede	diğer	sabah
ol-	dinle-	sahip
oldu	durum	sanki
otobüs	duygu	sınav
önemli	ekran	sınıf
sadece	erken	sonra
sevinç	getir	sorul
sinema	giriş	sorun

söyle-	film	ucuz
şehir	gidi	uzak
şifre	göre	ülke
şoför	grup	veri
tanım	günü	veya
uyarı	hava	yağı
yakın	için	yapı
yapıl	iste-	yeni
yapma	işle-	git-
yarın	işte	ama
yaşam	kala	ana
ye-	kalk	bak
yedi	kart	ben
yer	kaya	beş
yılla-	kısa	bey
yirmi	kimi	bir
yoğun	kişi	biz
zaman	konu	boş
adan	kötü	çık
altı	kurs	çok
anla-	masa	dek
araç	okul	den
arzu	otur	dış
aynı	otuz	dil
bana	önce	gel
bazı	özel	gir
biri	para	gök
boks	saat	gör
burs	sana	göz
daha	seçi	gün
dört	sevi	her
ebru	spor	hiç
eski	sunu	iki
ezgi	şube	ile

ilk	var	iç
iyi	ver	is
kar	yaş	iş
maç	yıl	iz
meh	yok	mı
met	yüz	mi
oda	ad	ne
oku	al	ol
ona	an	on
sen	ay	un
sin	az	üç
siz	bu	ve
tuğ	da	o
tuş	en	
tür	ev	

Gazi A1 madde içi ile eşleşenler:

alışveriş yap	hoşça kal	devam et
ders çalış	sohbet et	para çek
para yatır	yardım et	geç kal

Gazi A2 madde başı ile eşleşenler:

masa tenisi	koşulla-	etkile-
bir numara	madalya	fırsat
bir araba	saatlik	geleme
öz geçmiş	selamla-	kaybet
ya da	yapabil	macera
kazan-	yaralan	mektup
olimpiyat	yavaşça	olacak
sertifika	araban	sektör
düşüncel	ay-	ulaşım
gösterim	başarı	yaralı
hazırlık	birisi	anlat
kampanya	broşür	aşırı
karşılaş	eleman	basın

bayan	parça	fark
bölge	süreç	ilan
cevap	takın	kaza
firma	yağış	sayı
gezil	ağır	bit
götür	amaç	san
imkân	doğu	aş
müdür	etki	öl

Gazi A2 madde içi ile eşleşenler:

dikkatli var	vakit geçir	neden var
birinci var	ayağa kalk	takip et

Gazi B1 madde başı ile eşleşenler:

güzel sanatlar	tanıtma	beşer
satın al	tecrübe	çıkan
dolayısıyla	yepyeni	duyur
sebebiyle	yetkili	yanıt
uğra-	yönetim	üçer
alın-	dolayı	vere
zorlukla	götürü	aşı
arızalı	inşaat	tar
gülümse-	yüksel	am
san-	belge	es

Gazi B1 madde içi ile eşleşenler:

devam ettir

Gazi B2 madde başı ile eşleşenler:

söyleyebil

faks

ısır

Gazi B2 madde içi ile eşleşenler:

etkili var

tamir et

Gazi C1 madde başı ile eşleşenler:

yağmurla-

havale

4.2.4.3 Yedi İklim verileri

Yedi İklim A1 madde başı ile eşleşenler:

güzel sanatlar	etkinlik	seçenek
hafta sonu	fotoğraf	sevgili
bir araba	hazırlık	sürücül
bu yüzden	iletişim	talimat
öz geçmiş	kahvaltı	tamamla-
bir süre	karşılaş	tanıtma
satın al	kullanım	tehlike
pek çok	toplantı	tiyatro
ya da	üzerinde	yapabil
zamanla-	yaklaşık	yaz-
söyleyebil	yolculuk	yetkili
üniversite	akşamla-	yıl-
basketbol	araştır	yanlış
bile-	arkadaş	araban
cumartesi	birbiri	ay-
değiş-	de-	ayrıca
gerçekten	der	başarı
gerek-	e-posta	bayram
görüş-	fakülte	burada
havaalanı	gelecek	dışarı
kazan-	hangisi	dolayı
özellikle	indirim	etkile-
tanı-	kal-	farklı
tanış-	kişilik	getiri
yaşa-	madalya	götürü
ara-	öğrenci	hoşlan
birlikte	saatlik	ilgili

incele-	başla-	kitap
internet	bekle-	konuş
kaybet	bilgi	küçük
kullan	bölge	mesaj
lütfen	bölüm	metin
macera	bugün	mezun
mektup	bulun	mimar
nerede	bütün	mutlu
ol-	büyük	müdür
oldu	cevap	müzik
olacak	çünkü	nasıl
otobüs	değil	neden
önemli	diğer	onlar
sadece	dinle-	öğren
sevinç	durum	sabah
sinema	duygu	sahip
söylem	erken	sınav
şirket	firma	sınıf
trafik	getir	sonra
ulaşım	gezil	sorul
yağmur	giriş	sorun
yaklaş	götür	söyle-
yaralı	güçlü	süreç
yüksel	günde	şehir
doğru	güzel	şifre
adres	haber	şoför
akşam	hafta	takın
altın	hangi	tanım
anlam	hayat	yakın
anlat	hemen	yapma
araba	insan	yarın
artık	karlı	yaşam
aşağı	karşı	ye-
başka	kasım	yedi

yer	kimi	bit
yılla-	kişi	biz
yirmi	konu	boş
yoğun	kötü	çık
zaman	kurs	çok
adan	masa	dek
ağır	okul	den
altı	otur	dış
anla-	otuz	dil
araç	önce	gel
aynı	özel	gir
bana	para	gök
bazı	saat	gör
biri	sana	göz
burs	sayı	gün
daha	sevi	her
doğu	spor	hiç
dört	sunu	iki
eski	ucuz	ile
film	uzak	ilk
gidi	ülke	iyi
göre	vere	kar
günü	veri	maç
hava	veya	meh
için	yapı	met
ilan	yeni	oda
iste-	git-	oku
işle-	ama	ona
işte	ana	san
kala	bak	sen
kalk	ben	sin
kart	beş	siz
kaza	bey	tuş
kısa	bir	tür

var	az	mi
ver	bu	ne
yaş	da	ol
yıl	en	on
yok	es	öl
yüz	ev	un
ad	iç	üç
al	is	ve
am	iş	o
an	iz	
ay	mı	

Yedi İklim A1 madde içi ile eşleşenler:

hoşça kal	devam et	geç kal
sohbet et	para çek	
yardım et	takip et	

Yedi İklim A2 madde başı ile eşleşenler:

yabancı dil	tecrübe	parça
her gün	yaralan	uyarı
dolayısıyla	yepyeni	yağış
dikkatlice	yeterli	yapıl
olimpiyat	birisi	amaç
sebebiyle	broşür	ebru
uğra-	eleman	etki
düşüncel	fırsat	fark
müsabaka	geleme	grup
bas-	sektör	ısır
haftaya	aşırı	şube
koşulla-	bayan	yağ
olumsuz	beşer	aşı
san-	bırak	tar
selamla-	ekran	aş
tak-	işlem	

Yedi İklim A2 madde içi ile eşleşenler:

alışveriş yap	ayağa kalk	tamir et
vakit geçir	ders çalış	

Yedi İklim B1 madde başı ile eşleşenler:

hava şartları	garanti	imkân
hiç kimse	gülümse-	sanki
alın-	inşaat	yanıt
kampanya	basın	arzu
voleybol	belge	faks
zorlukla	bilge	iade
arızalı	çıkan	kaya
dosyala-	duyur	bay

Yedi İklim B1 madde içi ile eşleşenler:

birinci var
arıza yap
neden var

Yedi İklim B2 madde başı ile eşleşenler:

seçi

Yedi İklim B2 madde içi ile eşleşenler:

dikkatli var
devam ettir
etkili var

Yedi İklim C1 madde başı ile eşleşenler:

çeyrek final	yağmurla-	boks
masa tenisi	yönetim	üçer
sertifika	buzlan	tuğ

4.2.4.4 Kitaplarda olmayanlar

Diğerleri madde başı:

uzun atlama	ders dışı	tecrübeli
-------------	-----------	-----------

basmalı

aşır

Diğerleri madde içi:

garanti et

4.2.5 A1 soruları (1-12) KARsın Yeterlilik Programı sonuçları

<i>Ak Başat</i>	Madde Başı	Madde içi	Toplam
A1	%83,94	%2,29	%86,24
A2	%3,21	%0,46	%3,67
Gazi			
A1	%83,94	%1,83	%85,78
A2	%7,80	%0,46	%8,26
B1	%1,83	%0,00	%1,83
B2	%0,92	%0,00	%0,92
C1	%0,46	%0,46	%0,92
Yedi İklim			
A1	%85,78	%2,29	%88,07
A2	%6,42	%0,92	%7,34
B1	%2,29	%0,00	%2,29
B2	%0,00	%0,00	%0,00
C1	%0,46	%0,00	%0,46

Tablo 6: A1 Soruları (1-12) Sonuçları.

Tablo 6’da A1 kuru sorularının KARsın’dan çıkan sonuçları verilmiştir. Tablo 6’ya göre A1 sorularında geçen söz varlığı *Ak Başat* kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %83,94, madde içi söz varlığıyla %2,29 olmak üzere toplamda %86,24; A2 madde başı söz varlığıyla %3,21, madde içi söz varlığıyla %0,46, toplamda %3,67 uyumludur.

Gazi kitabının A1 madde başı söz varlığıyla %83,94, madde içi söz varlığıyla %1,83, toplamda %85,78; A2 madde başı söz varlığıyla %7,80, madde içi söz varlığıyla %0,46, toplamda %8,26; B1 madde başı söz varlığıyla %1,83, madde içi söz varlığıyla %0,00, toplamda %1,83; B2 madde başı söz varlığıyla %0,92, madde içi söz varlığıyla %0,00, toplamda %0,92; C1 madde başı söz varlığıyla %0,46, madde içi söz varlığıyla %0,46, toplamda %0,92 benzerlik göstermektedir.

Yedi İklim A1 madde başı söz varlığıyla %85,78, madde içi söz varlığıyla %2,29, toplamda %88,07; A2 madde başı söz varlığıyla %6,42, madde içi söz varlığıyla %0,92, toplamda %7,34; B1 madde başı söz varlığıyla %2,29, madde içi söz varlığıyla %0,00, toplamda %2,29; B2 madde başı söz varlığıyla %0,00, madde içi söz varlığıyla %0,00, toplamda %0,00; C1 madde başı söz varlığıyla %0,46, madde içi söz varlığıyla %0,00, toplamda %0,46 aynıdır.

Tablo 6’da A1 sorularının kitaplara göre söz varlığı benzerliğinin sonucu verilmektedir. Bu soruların söz varlığı ile kitaplardan elde edilen söz varlığı %85’in üzerinde benzerlik göstermektedir. Tablo 1’deki sonuçlardan yola çıkılarak bu soruların söz varlığı bakımından A1 seviyesinde olduğu söylenebilir.

4.2.5.1 Ak Başat verileri

Ak Başat A1 madde başı ile eşleşenler:

şehir merkezi	bahçeli	ilgili
hafta sonu	çocukla-	internet
kız kardeş	de-	kardeş
her zaman	der	kelime
pek çok	diyalog	merkez
öğretmenlik	fakülte	meslek
güzellikle	gelecek	mevsim
üniversite	güneşli	nerede
çalış-	hangisi	nereye
kalabalık	kiralık	olacak
yaşa-	merhaba	pahalı
ara-	nereden	sadece
birlikte	öğrenci	yorgun
edebiyat	sevgili	doğru
mühendis	var-	adres
ortaokul	boşluk	akşam
öğretmen	burada	aşağı
toplantı	doktor	banka
ağustos	farklı	bekâr
arkadaş	hoşlan	bilet

bilgi	sorul	sevi
bugün	söyle-	tren
büyük	şehir	ucuz
cevap	şimdi	uzun
cümle	tarih	ülke
çocuk	tatil	ünlü
çünkü	uygun	yapı
daire	ücret	git-
deniz	yakın	ali
erkek	yarın	ama
geniş	ye-	ben
görüŖ	yer	bir
güzel	yemek	biz
hafta	yılla-	çok
hangi	adım	gel
hasta	aile	her
hayır (yok öyle değil)	altı	iki
ifade	anne	ile
insan	baba	iyi
kamer	dört	kar
kayak	evet	kış
küçük	film	kız
metin	gezi	met
murat	giŖe	oda
mutlu	göre	oku
nasıl	için	sel
orada	ilan	sen
orman	kira	sin
parça	lise	tür
polis	okul	var
salon	park	yaş
sevgi	plaj	yıl
sıcak	saat	yok
sınav	sayı	yüz

ad	da	la
ah	er	mı
al	ev	on
an	im	üç
ay	in	ve
be	is	ya
bu	iz	o

Ak Başat A1 madde içi ile eşleşenler:

hayırlı olsun	teşekkür et	evde kal
geçmiş olsun	ziyaret et	

Ak Başat A2 madde başı ile eşleşenler:

aylık	doğu	eş
doğum	doğ	
yoğun	tıp	

Ak Başat A2 madde içi ile eşleşenler:

mezun var

Gazi A1 madde başı ile eşleşenler:

nereden nereye	mühendis	kiralık
şehir merkezi	öğretmen	merhaba
doğum yeri	toplantı	nereden
hafta sonu	ağustos	öğrenci
kız kardeş	arkadaş	sevgili
medeni hâl	bahçeli	var-
her zaman	çocukla-	boşluk
pek çok	de-	burada
üniversite	der	çizili
çalış-	diyalog	doktor
kalabalık	fakülte	farklı
yaşa-	gelecek	hoşlan
ara-	güneşli	ilgili
birlikte	hangisi	internet

kardeş	hangi	aile
kelime	hasta	altı
merkez	hayır (yok öyle değil)	anne
meslek	ifade	baba
mevsim	insan	burs
nerede	kayak	dört
nereye	küçük	evet
pahalı	metin	film
rehber	murat	gazi
sadece	mutlu	gişe
tarihî	nasıl	göre
yorgun	orada	için
doğru	orman	kaya
adres	salon	lise
akşam	sevgi	nere
aşağı	sıcak	okul
aylık	sınav	park
banka	sorul	saat
bekâr	söyle-	sevi
bilet	şehir	tren
bilgi	şimdi	ucuz
bugün	tarih	uzun
büyük	tatil	ülke
cümle	uygun	ünlü
çocuk	ücret	yapı
çünkü	yakın	git-
daire	yarın	ali
deniz	ye-	ama
doğum	yer	ben
erkek	yemek	bir
geniş	yılla-	biz
görüş	yoğun	çok
güzel	adım	doğ
hafta	afiş	gel

her	var	eş
iki	yaş	ev
ile	yıl	im
iyi	yok	in
kar	yüz	is
kış	ad	iz
kız	ah	la
met	al	mı
oda	an	on
oku	ay	üç
sen	bu	ve
sin	da	ya
tür	er	o

4.2.5.2 Gazi verileri

Gazi A1 madde içi ile eşleşenler:

hayırlı olsun
geçmiş olsun
teşekkür et
ziyaret et

Gazi A2 madde başı ile eşleşenler:

öğretmenlik	davet	sayı
güzellikle	parça	san
edebiyat	polis	sel
bankacı	doğu	tıp
olacak	gezi	be
cevap	ilan	

Gazi A2 madde içi ile eşleşenler:

mezun var

Gazi B1 madde başı ile eşleşenler:

hacet
kira

dav

tar

Gazi B2 madde başı ile eşleşenler:

ortaokul

demir

Gazi C1 madde başı ile eşleşenler:

kamer

Gazi C1 madde içi ile eşleşenler:

evde kal

4.2.5.3 Yedi İklim verileri

Yedi İklim A1 madde başı ile eşleşenler:

nereden nereye	arkadaş	ilgili
şehir merkezi	çocukla-	internet
doğum yeri	de-	kardeş
hafta sonu	der	kelime
kız kardeş	diyalog	merkez
iki katlı	fakülte	meslek
pek çok	gelecek	mevsim
öğretmenlik	güneşli	nerede
üniversite	hangisi	nereye
çalış-	kiralık	olacak
kalabalık	merhaba	pahalı
yaşa-	nereden	rehber
ara-	öğrenci	sadece
birlikte	sevgili	tarihî
edebiyat	var-	yorgun
mühendis	boşluk	doğru
ortaokul	burada	adres
öğretmen	doktor	akşam
toplantı	farklı	aşağı
ağustos	hoşlan	banka

bilet	söyle-	saat
bilgi	şehir	sayı
bugün	şimdi	sevi
büyük	tarih	tren
cevap	tatil	ucuz
cümle	uygun	uzun
çocuk	ücret	ülke
çünkü	yakın	ünlü
daire	yarın	yapı
davet	ye-	git-
deniz	yer	ali
erkek	yemek	ama
geniş	yılla-	ben
görüş	yoğun	bir
güzel	adım	biz
hafta	aile	çok
hangi	altı	doğ
hasta	anne	gel
hayır (yok öyle değil)	baba	her
ifade	burs	iki
insan	doğu	ile
küçük	dört	iyi
metin	evet	kar
murat	film	kış
mutlu	gazi	kız
nasıl	gezi	met
orada	göre	oda
orman	için	oku
polis	ilan	san
salon	kira	sel
sevgi	lise	sen
sıcak	nere	sin
sınav	okul	tür
sorul	park	var

yaş	bu	la
yıl	da	mı
yok	er	on
yüz	eş	üç
ad	ev	ve
ah	im	ya
al	in	o
an	is	
ay	iz	

Yedi İklim A1 madde içi ile eşleşenler:

hayırlı olsun	teşekkür et	mezun var
geçmiş olsun	ziyaret et	

Yedi İklim A2 madde başı ile eşleşenler:

her zaman	demir	gişe
güzellikle	doğum	tar
bankacı	kayak	tıp
aylık	parça	be
bekâr	afiş	

Yedi İklim A2 madde içi ile eşleşenler:

kaza geçir
evde kal

Yedi İklim B1 madde başı ile eşleşenler:

bahçeli	fetih	kaya
çizili	hacet	

Yedi İklim C1 madde başı ile eşleşenler:

dav

4.2.5.4 Kitaplarda olmayanlar

Diğerleri madde içi:

acil şifalar dile

5. SONUÇ

Ölçmeye hayatın her alanında başvurulduğu gibi dil öğretiminde de başvurulmaktadır. Öğrencinin dili bilip bilmemesi, biliyorsa ne seviyede bildiğini ölçmek öğretim aşamasının doğru şekilde sürdürülebilmesi için önemlidir. Yabancılar Türkçe Öğretiminde öğrencilerin dil seviyelerini ölçmek için çeşitli ölçüm araçları kullanılmaktadır. Bu ölçüm araçlarından biri de Seviye Tespit Sınavı (STS)'dir. Her ölçek ölçümden önce doğruluk, güvenilirlik, geçerlilik vb. özellikler yönüyle incelenirken bu çalışmada öğrencilerin Türkçe dil seviyesini ölçmek için kullanılan STS'lerin söz varlığı yeterliliği incelenmiştir. İncelemede nesnel, hızlı ve sürerliliği olan bir sonuç elde etmek için KARsın Yeterlilik Programı adında bir bilgisayar yazılımı kullanılmıştır.

KARsın'ın veri tabanını araştırmacıların kendine referans edindiği ve şu an için son baskı olan *Türkçe Sözlük*'ün 11. baskısı oluşturmaktadır. *Türkçe Sözlük*'teki bilgiler madde içi ve madde başı verileri olarak ayrılmaktadır. KARsın veri tabanı da benzer şekilde oluşturulmuştur. Dildeki değişken yapılar göz önüne alınarak madde içi ve madde başı verilerine varyantlar eklenmiştir.

Dil öğretiminde Türkçenin söz varlığını kurlara göre sınıflandırmak için çeşitli çalışmalar yapılsa da ortak bir sınıflandırma konusunda bir uzlaşa bulunmamaktadır. Söz varlığı seçiminde farklılık gösterse de kelime ve kur ilişkisi bakımından bakılacak en doğru kaynak bu alanda kullanılan kaynak kitaplardır. Kitap yazarlarının kitaplardaki söz varlığını belirli bir listeden alması veya herhangi bir unsura bağlı kalınmadan hazırlaması ölçme ve değerlendirmeyi değiştirmemektedir. Ölçme ve değerlendirmeyi değiştiren unsur öğretimdir. Çünkü öğretimde ölçme istenilen sonucunu değil öğretilenin sonucunu yansıtmalıdır. Hiçbir öğrenci kendine gösterilmeyen bir bilgiden ölçme aşamasında sorumlu tutulamaz. STS sınavlarına öğrenci öğrenim sonunda girdiği gibi öğrenime başlamadan önce de dil seviyesini belirlemek için girebilmektedir. Akıllara öğrenimden önce sınava giren kişinin kitaplarla bir ilişkisi olmadığı için buradaki söz varlığının o öğrenci için geçersiz olduğu gelebilir. Ancak dili istenilen seviyede bilmediği tespit edilen bir kişi öğrenimini bu alanda kullanılan kaynak kitapların biriyle sürdürmekte ve tekrar sınava girmektedir. Bu sebeple Yabancılar Türkçe Öğretimindeki kurların söz varlığı,

kitaplardaki söz varlığı üzerinden tespit edilmiş ve sınavlar da bu söz varlığı üzerinden incelenmiştir.

Ak Başat, Gazi ve Yedi İklim kitapları STS'lerin söz varlığı üzerinden kur yeterliliğini saptayan KARsın'ın veri tabanında kullanılmış ve kullanılan kaynak kitaplar söz varlığı bakımından birbirinden bağımsız olarak ele alınmıştır. A1 seviyesinde olan söz varlığı A1 kuruna ait; A2 kitabındaki A1 söz varlığı çıkarıldıktan sonra geriye kalan söz varlığı A2; B1 kitabındaki A1 ve A2 söz varlıkları çıkarıldıktan sonra geriye kalan söz varlığı B1; B2 kitabının içindeki A1, A2 ve B1 söz varlıkları çıkarıldıktan sonra geriye kalan söz varlığı B2; C1 kitabındaki A1, A2, B1 ve B2 söz varlıkları çıkarıldıktan sonra geriye kalan söz varlığı C1 olarak kabul edilmiştir. Elde edilen söz varlığı oranlarından yola çıkılarak bir kurun içinde en az %30 oranında bağlı olduğu kura ait söz varlığının olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Soruların kur düzeyi belirlenirken sorulardaki söz varlığının kitaptaki söz varlığı ile benzerlik oranına bakılmıştır.

Çalışmada örnek sınav olarak 2019 yılında Yunus Emre Enstitüsünün sitesinde bulunan bir STS kullanılmıştır. KARsın'da soruların söz varlığı yeterliliği tek tek, kur kur ve tüm sınav şeklinde elde edilebilirken bu çalışmada veriler kurlar üzerinden yapılmıştır. C1, B2, B1, A2 ve A1 kuru sorularının söz varlığı ile kitapların uyumu ayrı ayrı incelenmiştir. A1'den C1'e doğru gidildiğinde ileri seviyedeki kur oranlarında artış olduğu görülse de C1, B2, B1, A2 kurlarındaki soruların söz varlığı oranları kendi kurunda %30'un üzerine çıkamamıştır. Bu sebeple sınavdaki bütün kurların söz varlığı özelinde A1 seviyesinde olduğu söylenebilir. Ancak Yunus Emre Enstitüsü birçok alanda kendini ispatlamıştır. Gerçek bir sınavın hazırlanma sürecinin uzun ve meşakkatli olduğu ve sadece örnek olarak yayınlandığı için bu sınavın gerçek sınav niteliğinde olmadığı düşünülmektedir. Çalışmadaki amaç herhangi bir STS kullanmak suretiyle KARsın'ın işleyişini açıklamak ve sonraki sınav taramalarına örnek oluşturmaktır. Bu sebeple örnek olarak kullanılan STS'nin niteliğinden ziyade sınav özelinde çıkan sonuçlar önemlidir.

KARsın sınavların yeterliliğini ölçen bir ölçme aracı olarak düşünüldüğünde ölçmede bulunması gereken özelliklerin KARsın'da da bulunması beklenmektedir. Ölçme aracında olması gereken özelliklere bakıldığında KARsın'ın güvenilir, doğru, seçici, kullanışlı, yeterli olması beklenmektedir. KARsın'ın güvenilirliğini ölçmek için

aynı kur soruları ikinci kez yüklenmiştir. Elde edilen veriler birinci sonuçlarla aynı olduğu için KARSın'dan elde edilen sonuçların güvenilir olduğu söylenebilir. Ancak doğruluk ile ilgili KARSın sınavlarda herhangi bir düzenleme yapamamaktadır. Sorularda yazım hataları, noktalama yanlışları gibi unsurların bulunması durumunda ölçümün doğruluğu azalacaktır. KARSın'ın seçicilik özelliğine bakıldığında söz varlıkları standart ölçütlere göre belirlendiği ve bu belirleme esnasında programlama kullanıldığı için bir hata oluşmamaktadır. Kullanılabilirlik ve yeterliliğine bakıldığında bu özelliklerin KARSın'ın ortaya çıkma amaçları arasında olduğu söylenebilir. Nesnel veriye sahip olması, hızlı sonuç vermesi, şu an için herhangi bir ücretlendirmesi bulunmadığı için maliyetsiz olması, alanda ortak olarak kullanılan kaynak kitapların kullanılması gibi unsurlar KARSın'ın kullanılabilirlik ve yeterlilik bakımından geçerli olduğunu göstermektedir.

KARSın'da zaman kısıtlaması sebebiyle kaynak kitapların içeriğindeki özel isimlerin silinmemesinden kaynaklı olarak bu isimlerde geçen anlamlı görünen yapıların alınması, fiil-isim yapısı gibi karışıklığa sebep olacak fiilleri belirtmek için kısa çizgi kullanılsa da diğer fiillerin çoğunluğunda orijinal şekline fiil olduğunu belirten kısa çizginin eklenmemesi, “olmak” şeklinde bulunan yapıların kullanıcıya yansıyan orijinali alanında “var” şekliyle yazılmasından dolayı hatalı gibi görünmesi, kitaplarda olmayan diğerleri bölümünün oranının verilmemesi, hem... hem bağlacında olduğu gibi araya farklı kelimelerin girebildiği yapıların veri aramasının yapılamaması gibi eksikliklerin bulunduğu söylenebilir. Sonucu kısmi şekilde de olsa etkileyecek olan bu eksiklikler ilerleyen süreçte gerek veri tabanı gerekse yazılım aşamasında yapılacak olan yeni düzenlemelerle giderilecek ve eklenecek olan yeni özellikleriyle KARSın gelişimini sürdürecektir. Hâlihazırda KARSın Yeterlilik Programı, Yabancılar Türkçe Öğretiminde kullanılacak olan Seviye Tespit Sınavları, kur sınavları, öğretim aşamasında kullanılacak materyallerin seçimi, metin yazımı vb. birçok alanda kullanılabileceği için gerek dil öğretimindeki ölçmede yeterlilik gerekse öğretimde önemli noktalardan olan neyin öğretileceği konusunda araştırmacılara önemli veriler sunmaktadır. KARSın'ın Yabancılar Türkçe Öğretimi alanında söz varlığı özelinde araştırmacılara kolaylıklar sağlaması ve benzeri çalışma yapmak isteyen araştırmacılara örnek olması en büyük temennimizdir.

KAYNAKÇA

- Aksan, D. (1996). *Türkçenin Sözcük Varlığı*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Aksan, D. (2019). *Türkçenin Gücü*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Altıntaş, N. (2022). “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğreten Öğretim Elemanlarının Sınav hazırlama ve Ölçme Değerlendirme Yeterlilik Algıları”. Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Altmışdört, G. (2010). Yabancı Dil Öğretiminde Nasıl Ölçme-Değerlendirmeye Gerek Vardır. *Kuramsal Eğitim Bilim*, 3 (2), 175-200.
- Arslan, N. (2014). “Yabancılar Türkçe Öğretimi Ders Kitaplarında Söz Varlığı Unsurlarının İncelenmesi”, Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Ateşman, E. (1997). Türkçede Okunabilirliğin Ölçülmesi. *Dil Dergisi*, (58) 71-74.
- Barın, E. (2003). Yabancılar Türkçe Öğretiminde Temel Söz Varlığının Önemi. *TÜBAR-XIII*, 311-317.
- Barthes, R. (1979). *Göstergebilim İlkeleri*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.
- Bayraktar Erten, N. (2017). Türkiye Türkçesinde –ma Ekinin Yapım Eki Olarak İşlevleri, *Journal of History Culture and Art Research*, 6(6), 556-563. doi: <http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v6i6.1273>
- Boylu, E. (2019). Yabancılar Türkçe Öğretiminde Ölçme Değerlendirme Uygulamaları ve Standart Oluşturma. Yayınlanmamış doktora tezi. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Çanakkale.
- Boz, E. (2002). Türkçe Asıllı Kelimelerde Son Ses Ç, K, P, T Ünsüzlerinin Ötümlüleşme veya Ötümsüz Kalma Sorunu. *Türk Dili*, Mayıs 2002, 605: 447-455.
- Bulundu, A. C. (2022). “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Seviyelere Göre Öncelikli Söz Varlığı –Derlem Temelli Bir Uygulama-“. Yayınlanmamış doktora tezi. İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Eker, S. (2016). *Çağdaş Türk Dili*. Ankara: Grafiker Yayınları.
- Gedik, E. (2017). "Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme". Yayınlanmamış yüksek lisans tezi. İstanbul Arel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Göçen, G. & Aydın, E. (2021). Yabancılar için Hazırlanmış Türkçe Okuma Kitaplarındaki Söz Varlığı: Çocuk Hikâyeleri Dizisi A1-A2 Örneği. *Uluslararası Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Dergisi*, 4(1), 94-126.
- Göçen, G. (2016). “Yabancılar İçin Hazırlanan Türkçe Ders Kitaplarındaki Söz Varlığı ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı Anlatımlarındaki Söz Varlığı”. Yayımlanmamış doktora tezi. Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Göz, K. (2022). “Yabancılar Türkçe Öğretimindeki C1 Düzeyi Öğrencilerin Temel Türkçe Bataklığına Düşmesi”. *Türk Dili ve Kültürü Araştırmaları* içinde 44-61. (Ed. Hüseyin Muşmal). Konya: Palet Yayınları.
- Güler, A. (2022). “Yabancılar Türkçe Öğretiminde Orta (B2) ve İleri (C1-C2) Düzeyinde Hikâyelerin Oluşturulması ve İncelenmesi”. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Karaman.
- Işıkoğlu, M. (2015). Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretiminde Kullanılan Yeterlik Sınavlarının Madde Yazımı Bakımından İncelenmesi (Mersin Ve Sakarya Üniversiteleri Örneği). Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bilim Dalı.
- Kaplan, M. (2019). *Kültür ve Dil*. İstanbul: Dergâh Yayınları.
- Kara Özkan, N. (2020). Yabancı Dil Olarak Türkçede Kelime Öğretimi Üzerine Bir Değerlendirme. *BAYTEREK Uluslararası Akademik Araştırmalar Dergisi*. 3(2), 126-139.
- Karahan, L. (2015). *Türkçede Söz Dizimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Karatay, H. (2020). “Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde söz varlığı ve geliştirilmesi”. H. Karatay (Ed.), *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi El Kitabı* (içinde 253-270). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Köse, D. (2008). Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Sınavların Hazırlanması ve Uygulanması. *Dil Dergisi*, (139), 36-47.
- Locke, J. (2013). *İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme*. Çev. Vehbi Hacıkadıroğlu. İstanbul: Kabalcı Yayınları.
- Nuhoğlu, M. M., Başoğlu, N. ve Kayganacıoğlu, S. (2008). *Türkçe Öğretiminde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağılımı.

- Özdemir, S. (2020). “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğreten Üniversitelerin Kur Uygulamaları”, 4. Uluslararası Sınırsız Eğitim ve Araştırma Sempozyumu (USEAS2020), 276-283.
- Sarıgül, K. (2021). *Türkçe A1 Söz Varlığı*. Ankara: Gece Kitaplığı.
- Savran, H. (2009). ‘Derleme Sözlüğü’ndeki Kalıplaşmış Ad-Fiillerin ve Sıfat-Fiillerin Yazı Dilinde Kullanılabilirlik Durumları. *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten*, 57, 51-92.
- Sezer, T. & Sever Sezer, B. TS Corpus: Herkes için Türkçe derlem.
- Tiftik, C. (2021). Teknoloji Temelli Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge) Faaliyetlerinin Genel İstihdam Üzerine Etkisi: Sistematik Derleme Çalışması. *İstanbul Kent Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 2(2), 95-111.
- Turan, F. (1998). Modern Türkçede Fiil Tabanlarıyla Sesteş isim Soylular ve Bir Terim teklifi: Fiil-İsimler. *İlmî Araştırmalar*, 6. 245-261.
- Turgut, M. F. & Baykul, Y. (2015) *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Tüfekçioğlu, B. (2018). “Yabancı Dil Olarak Akademik Türkçe: Sosyal Bilimlerde Akademik ve Teknik Söz Varlığı”. Yayımlanmamış doktora tezi. Hacettepe Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Ankara.
- Türkçe Sözlük*. (2011). Haz. Akalın, Şükrü Halûk vd. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türkiye Maarif Vakfı. (2020). *Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı*. İstanbul: Matsis Matbaa.
- Ustabulut, M. Y. & Kara, M. (2019). Yansıtıcı Düşünme Becerileri Eğitiminin Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğreten Öğretmenlerin Ölçme ve Değerlendirme Sürecinin Gelişimine Etkisi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14 (27), 122-146.
- Üstüner, A. & Şengül, M. (2004). “Çoktan Seçmeli Test Tekniğinin Türkçe Öğretimine Olumsuz Etkileri”. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Cilt: 14 /Sayı: 2. 197-208.
- Vural, H. ve Böler, T. (2015). *Ses ve Şekil Bilgisi*. İstanbul: Kesit Yayınları.
- Vygotsky, L. S. (1998). *Düşünce ve Dil*. İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları.
- Yahşi, Ö. (2020). “Yabancılarla Türkçe Öğretiminde Temel Düzey Söz Varlığını Belirleme: Yabancılar için Hazırlanan Türkçe Ders Kitapları ile Türkçeyi Yabancı Dil Olarak Öğrenenlerin Yazılı ve Sözlü Anlatım Uygulamalarına

- Dayalı Söz Varlığı”. Yayınlanmamış doktora tezi. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü: Sakarya.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zülfikar, H. (1980). *Yabancılar için Türkçe Dilbilgisi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Yunus Emre Enstitüsü Örnek STS, <https://www.yee.org.tr/tr/turkce/seviye-tespit-sinavlari> Erişim Tarihi: 16.07.2019.
- Cibakaya, <https://cevalkaya.com/indir/>
- TS Corpus, <https://tscorpus.com/>

Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Kitapların Kaynakçaları

- Barın, E., Çobanoğlu, Ş., Ateş, Ş., Balcı, M. ve Özdemir, C. (Editörler). (2015). *Yedi İklim Türkçe Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti Ders Kitabı A1*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Barın, E., Çobanoğlu, Ş., Ateş, Ş., Balcı, M. ve Özdemir, C. (Editörler). (2015). *Yedi İklim Türkçe Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti Ders Kitabı A2*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Barın, E., Çobanoğlu, Ş., Ateş, Ş., Balcı, M. ve Özdemir, C. (Editörler). (2015). *Yedi İklim Türkçe Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti Ders Kitabı B1*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Barın, E., Çobanoğlu, Ş., Ateş, Ş., Balcı, M. ve Özdemir, C. (Editörler). (2015). *Yedi İklim Türkçe Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti Ders Kitabı B2*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Barın, E., Çobanoğlu, Ş., Ateş, Ş., Balcı, M. ve Özdemir, C. (Editörler). (2015). *Yedi İklim Türkçe Yunus Emre Enstitüsü Türkçe Öğretim Seti Ders Kitabı C1*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.
- Gazi Üniversitesi TÖMER. (2013). *Yabancılar İçin Türkçe A1*. Ankara.
- Gazi Üniversitesi TÖMER. (2013). *Yabancılar İçin Türkçe A2*. Ankara.
- Gazi Üniversitesi TÖMER. (2013). *Yabancılar İçin Türkçe B1*. Ankara.
- Gazi Üniversitesi TÖMER. (2013). *Yabancılar İçin Türkçe B2*. Ankara.
- Gazi Üniversitesi TÖMER. (2013). *Yabancılar İçin Türkçe C1*. Ankara.

Göz, K., Dökmeci, H., Güler, A. ve Özer, M. Ş. (2020). *Ak Başat Türkçe A1-A2*.
Konya: Güzelış Ofset Matbaacılık.

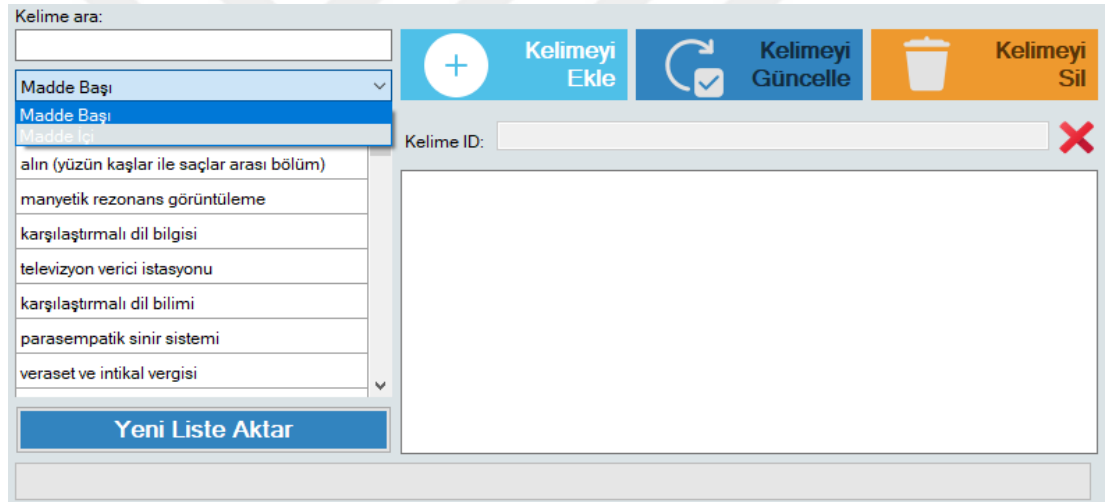
EKLER

EK A:

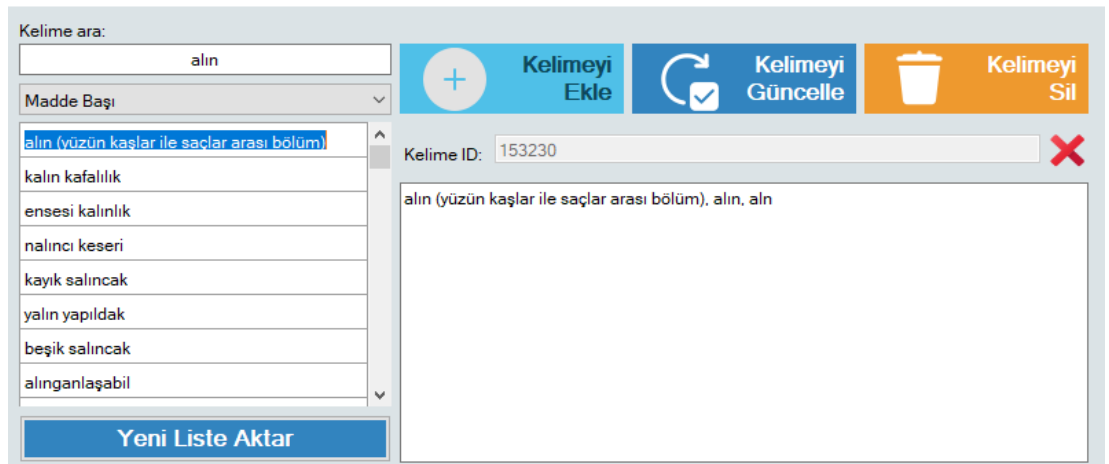
Şekil 1: KARsın Yeterlilik Programı Arayüzü.

Şekil 2: Kelime Havuzu.

Şekil 3: Kelime Havuzu İçerik.

Bulunan Bütün Kelimeler	Tekerrürsüz Kelimeler	Sadece V1
List to TXT	List to TXT	List to TXT

Kıtap Seç ve Bul

Hepsi

Madde Başı

Madde İçi

İsteği Gör	
1.	< < < < < < < <
2.	< < < < < <
3.	< < < < < < <
4.	< < < < < < <
5.	< < < < < < <
6.	< < < < < <
7.	< < < < < < <
8.	< < < < <
9.	< < < < < < < < <
10.	< < < < <
11.	< < < < < < <
12.	< < < < < < <
13.	< < < < < <
14.	< < < vb. < < <
15.	< < < < < < <
16.	< < < < < <

Kitap Seç ve Bul

Hepsi

Şekil 6: Robot Simgesi.

A1	A2	B1	B2	C1
TXT Aktar	TXT Aktar	TXT Aktar	TXT Aktar	TXT Aktar
Kitap Seç ve Bul				

Şekil 7: Soru Havuzu.

Soru Giriniz:		Hafıza:		Diğerleri Madde Başı	
				TXT AI	
				Diğerleri Madde İçİ	
				TXT AI	
Soruyu Sorgula		Soruyu Temizle			
Ak Başat A1 M. Başı	Gazi A1 M. Başı	Gazi A2 M. Başı	Gazi B1 M. Başı	Gazi B2 M. Başı	Gazi C1 M. Başı
TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI
Ak Başat A1 M. İçİ	Gazi A1 M. İçİ	Gazi A2 M. İçİ	Gazi B1 M. İçİ	Gazi B2 M. İçİ	Gazi C1 M. İçİ
TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI
Ak Başat A2 M. Başı	Y. İklim A1 M. Başı	Y. İklim A2 M. Başı	Y. İklim B1 M. Başı	Y. İklim B2 M. Başı	Y. İklim C1 M. Başı
TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI
Ak Başat A2 M. İçİ	Y. İklim A1 M. İçİ	Y. İklim A2 M. İçİ	Y. İklim B1 M. İçİ	Y. İklim B2 M. İçİ	Y. İklim C1 M. İçİ
TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI	TXT AI

EK B:**Tablo 1:** Kitaplardaki Söz Varlıklarının Kurların İçinde Yer Alma Oranları.

<i>Ak Başat</i>	A1	A2	B1	B2	Kurun Kendi Oranı
A2	%59,45				%40,55
<i>Gazi</i>	A1	A2	B1	B2	Kurun Kendi Oranı
A2	%50,98				%49,02
B1	%35,97	%16,42			%47,61
B2	%29,26	%13,65	%16,01		%41,08
C1	%27,02	%12,74	%15,47	%11,37	%33,4
<i>Yedi İklim</i>	A1	A2	B1	B2	Kurun Kendi Oranı
A2	%45,93				%54,07
B1	%41,25	%20,87			%37,88
B2	%34,92	%20,29	%10,87		%33,92
C1	%30,52	%17,69	%10,78	%8,31	%32,7

Tablo 2: C1 Soruları (49-60) Sonuçları.

<i>Ak Başat</i>	Madde Başı	Madde içi	Toplam
A1	%54,74	%0,88	%55,61
A2	%6,67	%0,88	%7,54
<i>Gazi</i>			
A1	%48,77	%0,53	%49,30
A2	%13,86	%0,88	%14,74
B1	%14,21	%1,23	%15,44
B2	%7,19	%0,35	%7,54
C1	%2,11	%0,35	%2,46
<i>Yedi İklim</i>			
A1	%54,04	%1,05	%55,09
A2	%17,19	%0,88	%18,07
B1	%7,37	%1,23	%8,60
B2	%4,21	%0,00	%4,21
C1	%3,68	%0,35	%4,04

Tablo 3: B2 Soruları (37-48) Sonuçları.

<i>Ak Başat</i>	Madde Başı	Madde içi	Toplam
A1	%63,48	%2,06	%65,54
A2	%5,99	%0,75	%6,74
Gazi			
A1	%54,87	%1,69	%56,55
A2	%14,79	%0,75	%15,54
B1	%11,61	%1,12	%12,73
B2	%6,18	%0,75	%6,93
C1	%0,94	%0,00	%0,94
Yedi İklim			
A1	%58,61	%1,69	%60,30
A2	%17,60	%0,94	%18,54
B1	%6,74	%0,37	%7,12
B2	%2,62	%0,75	%3,37
C1	%2,43	%0,56	%3,00

Tablo 4: B1 Soruları (25-36) Sonuçları.

<i>Ak Başat</i>	Madde Başı	Madde içi	Toplam
A1	%64,27	%2,18	%66,45
A2	%7,84	%0,44	%8,28
Gazi			
A1	%59,26	%1,09	%60,35
A2	%15,69	%1,53	%17,21
B1	%8,06	%1,09	%9,15
B2	%5,45	%1,09	%6,54
C1	%1,74	%0,22	%1,96
Yedi İklim			
A1	%66,23	%1,53	%67,76
A2	%15,47	%1,09	%16,56
B1	%5,23	%1,09	%6,32
B2	%2,61	%0,65	%3,27
C1	%1,09	%0,44	%1,53

Tablo 5: A2 Soruları (13-24) Sonuçları.

<i>Ak Başat</i>	Madde Başı	Madde içi	Toplam
A1	%71,56	%2,80	%74,36
A2	%6,99	%0,47	%7,46
Gazi			
A1	%69,46	%2,10	%71,56
A2	%14,69	%1,40	%16,08
B1	%6,99	%0,23	%7,23
B2	%0,70	%0,47	%1,17
C1	%0,47	%0,00	%0,47
Yedi İklim			
A1	%73,66	%1,63	%75,29
A2	%10,96	%1,17	%12,12
B1	%5,59	%0,70	%6,29
B2	%0,23	%0,70	%0,93
C1	%2,10	%0,00	%2,10

Tablo 6: A1 Soruları (1-12) Sonuçları.

<i>Ak Başat</i>	Madde Başı	Madde içi	Toplam
A1	%83,94	%2,29	%86,24
A2	%3,21	%0,46	%3,67
Gazi			
A1	%83,94	%1,83	%85,78
A2	%7,80	%0,46	%8,26
B1	%1,83	%0,00	%1,83
B2	%0,92	%0,00	%0,92
C1	%0,46	%0,46	%0,92
Yedi İklim			
A1	%85,78	%2,29	%88,07
A2	%6,42	%0,92	%7,34
B1	%2,29	%0,00	%2,29
B2	%0,00	%0,00	%0,00
C1	%0,46	%0,00	%0,46

EK C:

Yunus Emre Enstitüsü Örnek Sınav

Bu bölümde okuma becerisini ölçmeye yönelik 60 soru bulunmaktadır. Soruları cevaplamak için verilen süre 90 dakikadır.
Metinleri okuyarak doğru seçeneği cevap kâğıdına işaretleyiniz.

A1

Ben İya, Kamerunluyum. 19 yaşımdayım. Annem mühendis, 42 yaşında; babam doktor, 45 yaşında. Benim iki kardeşim var. Bir kız ve bir erkek. Erkek kardeşim Lawa 15 yaşında, lisede öğrenci. Kız kardeşim Luna 10 yaşında ortaokulda okuyor. Ben üniversitede tıp fakültesinde okuyorum. Biz küçük ve mutlu bir aileyiz.

1. Metinde İya ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yoktur?

- A) Ülkesinin adı
- B) Kardeşinin yaşı
- C) Okulunun adresi
- D) Annesinin mesleği

GEZİ REHBERİ

İstanbul: Kalabalık ve pahalı bir şehirdir. Orada çok farklı ülkelerden insanlar vardır. İstanbul'da pek çok tarihî yer vardır.

Muğla: Yılın her mevsimi güneşli ve sıcaktır. Muğla'nın denizi ve plajları her zaman çok güzeldir.

Bursa: Bursa, tarihî güzellikleriyle ünlüdür. Bursa'da çok geniş omanlar ve büyük bir kayak merkezi vardır.

Erzurum: Türkiye'nin doğusunda küçük bir şehirdir. Orada kış mevsimi çok uzundur ve her mevsim kar vardır.

2. David yüzmekten çok hoşlanıyor. Gezi rehberindeki hangi şehir onun için uygundur?

- A) İstanbul
- B) Muğla
- C) Erzurum
- D) Bursa

Ahmet hafta sonu İstanbul'dan Ankara'ya tren ile gitti.

I II

3. Bu cümlede altı çizili kelimeler aşağıdaki sorulardan hangilerinin cevabıdır?

I

- A) Nereye
- B) Nerede
- C) Nereden
- D) Nereyi

II

- Nereden
- Nerede
- Nereye
- Nereye

Benim adım Johan, 21 yaşımdayım ve İngiliz'im. Türkiye'de Gaziantep Üniversitesinde İktisat Fakültesinde okuyorum. Burada üç arkadaşım ile birlikte küçük bir evde kalıyorum. Türkiye'yi çok seviyorum.

4. Metne göre Johan'la ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

Yaş	Ülke	Üniversite	Meslek
A) 21	Almanya	İstanbul Üniversitesi	Doktor
B) 23	İngiltere	Gazi Üniversitesi	Öğrenci
C) 23	Fransa	Gazi Üniversitesi	Öğretmen
D) 21	İngiltere	Gaziantep Üniversitesi	Öğrenci

FİLM
Fetih 1453
25 Ağustos 2012
10 TL

Sanko Park Salonu Biletler Gişede ve
İnternette

Tarık, davetin için teşekkür ederim ama
yarın sınavım var. Yemeğe gelmiyorum.

Sevgiler Selin

**5. Bu afişte filmle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi
yoktur?**

- A) Yeri
- B) Tarih
- C) Saati
- D) Ücreti

Murat Kaya, 25.05.1968 tarihinde İzmir'de doğdu.
Hacettepe Üniversitesinden 1992 yılında mezun oldu. Bir
lisede edebiyat öğretmenliği yapıyor. Eşi ve çocukları ile
birlikte Ankara'da yaşıyor.

**6. Metinde Murat ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi
yoktur?**

- A) Medeni hâli
- B) Doğum yeri
- C) Çocuk sayısı
- D) Yaşadığı yer

**7. Kaza geçiren bir arkadaşınıza aşağıdaki ifadelerden
hangisini söylersiniz?**

- A) İyi tatiller...
- B) Mutlu yıllar...
- C) Geçmiş olsun!
- D) Hayırlı olsun!

8. Selin yemeğe gitmiyor, çünkü _____

- A) dersi var.
- B) sınavı var.
- C) toplantısı var.
- D) görüşmesi var.

Ahmet: Merhaba Ayşe!

Ayşe: Merhaba.

Ahmet: Nasılsın?

Ayşe: Teşekkür ederim, iyiyim. Sen nasılsın?

Ahmet: Teşekkür ederim. Ben de iyiyim. Ayşe bugün
toplantımız var mı?

Ayşe: _____ Gelecek hafta olacak.

**9. Bu diyalogdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi
uygundur?**

- A) Hayır, toplantı yok.
- B) Evet, toplantı var.
- C) Hayır, toplantı var.
- D) Evet, toplantı yok.

Benim adım Sinan Demir. 02.03.1975 tarihinde Ankara'da doğdum. Üniversiteyi İzmir'de okudum ve 2000 yılında üniversiteden mezun oldum. Şimdi İstanbul'da yaşıyorum ve bir bankada çalışıyorum.

10. Parçaya göre Sinan Demir'le ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?

	DOĞUM YILI	DOĞUM YERİ	MESLEĞİ	YAŞADIĞI ŞEHİR
A)	2000	İzmir	Öğretmen	Ankara
B)	1975	İstanbul	Polis	İzmir
C)	2000	Ankara	Bankacı	İstanbul
D)	1975	Ankara	Bankacı	İstanbul

Ahmet, İstanbul'da öğrenci ve bekârdır. O, küçük ve ucuz bir ev arıyor.

11. Aşağıdaki ilanlardan hangisi Ahmet için uygundur?

- A) İki katlı, bahçeli kiralık ev. Aylık kirası 650 TL.
- B) İki oda bir salon kiralık daire. Aylık kirası 400 TL.
- C) Şehir merkezine yakın dört oda bir salon daire. Aylık kirası 500 TL.
- D) İki oda bir salon kiralık daire. Sadece ailelere. Aylık kirası 300 TL.

Sevgili Arkadaşım Ayşe, acil şifalar diliyorum. Bu akşam seni ziyaret edeceğim.

Ali.

12. Ali, Ayşe'yi ziyaret edecek, çünkü _____.

- A) Ayşe yorgun.
- B) Ayşe hasta.
- C) Ayşe mutlu.
- D) Ayşe yoğun.

A2

Aşın Yağışlar Hayatı Olumsuz Etkiliyor

Aşırı kar ve yağmurlar Türkiye'yi olumsuz etkiliyor. Özellikle Doğu Anadolu Bölgesi'nde yağışlar üç gün daha etkisini devam ettirecek. Yoğun yağışlar sebebiyle Türkiye'nin farklı şehirlerinde 10'un üzerinde kaza oldu. Bu kazalarda yedi kişi yaralandı, dört kişi öldü. Yetkililer yaklaşan bayram dolayısıyla sürücülerini dikkatli olmaları konusunda uyandırıyor.

13. Bu habere göre aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Yağışların etkisi altı gün daha sürecek.
- B) Yağışlardan dolayı beş kişi öldü, yedi kişi yaralandı.
- C) Kötü hava şartları, İç Anadolu Bölgesi'nde etkili olacak.
- D) Kötü hava şartları sebebiyle trafikte dikkatli olmak gerekiyor.

Tuğba, 21 yaşında bir üniversite öğrencisi. Bursa'da okuyor. O, Adanalı. Boş zamanlarında kitap okuyor, müzik dinliyor ve tiyatroya gitmeyi çok seviyor, ayrıca alışveriş yapmaktan ve internette arkadaşlarıyla sohbet etmekten çok hoşlanıyor.

14. Parçaya göre Tuğba ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) İki yıldır Bursa'da yaşıyor.
- B) Macera kitaplarını seviyor.
- C) Her sabah bir saat spor yapıyor.
- D) Tiyatroya gitmekten hoşlanıyor.

"Ebru, bu akşam eve gelemeyeceğim. Yarın çok önemli bir sınavım var. Esra ile birlikte ders çalışacağız onun için bugün onlarda kalacağım."

Yağmur

15. Mesajda aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Yağmur, kiminle ders çalışacak?
- B) Yağmur, bu akşam nerede kalacak?
- C) Yağmur'un sınavı ne zaman olacak?
- D) Yağmur, hangi dersten sınav olacak?

GÖK İNŞAAT

İnşaat sektörünün bir numarası Gök İnşaat yeni elemanlar arıyor.

- * Şirket yönetiminde en az iki yıl tecrübeli
- * Yabancı dil belgesi ya da sertifikası sahibi
- * İletişimi güçlü
- * Üniversite mezunu
- * 30 yaşından küçük

Bay-bayan elemanlar alınacaktır.

Fotoğraflı öz geçmişler için faks: 0312 221 0101

16. İlanda aşağıdakilerden hangisi ile ilgili bilgi yoktur?

- A) Fotoğraflı öz geçmiş
- B) E-posta adresi
- C) Dil sertifikası
- D) İş tecrübesi

İç Anadolu Bölgesi'nde özellikle de Ankara'da cumartesi günü yoğun kar yağışı başladı. Bu karlı hava yaklaşık bir hafta sürecek. Kötü hava koşulları hayatı olumsuz etkiliyor. Sadece Ankara'da ilk günde yirmiye yakın kaza oldu. Bu kazalarda otuz kişi yaralandı. Yaralılardan üçünün durumu ağır. Ayrıca şehirde buzlanma tehlikesi var. Bu nedenle şoförlerin çok dikkatli olması gerekiyor.

17. Haber metninde aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Cumartesi günü Doğu Anadolu Bölgesi'nde yoğun kar yağışı başladı.
- B) Trafik kazalarında çok sayıda insan hayatını kaybetti.
- C) Ankara'daki kazalarda cumartesi günü 33 kişi yaralandı.
- D) Kötü hava koşulları Ankara'da pek çok soruna neden oldu.

Olimpiyatlarda Bugün

Olimpiyatlara basketbol, voleybol, uzun atlama, yüzme, masa tenisi ve boks müsabakalarıyla devam edildi. Yüzmede Amerikalı Michael birinci oldu. Masa tenisinde Çin altın madalya kazandı. Voleybolda Türkiye çeyrek finale yükseldi. Olimpiyatlar, yarın 11.30'da Rusya- Almanya bayan basketbol maçıyla devam edecek.

18. Metinde aşağıdaki bilgilerden hangisi yoktur?

- A) Yüzmede birinci olan kişi
- B) Masa tenisinde birinci olan ülke
- C) Olimpiyatın yapıldığı yer
- D) Voleybolda Türkiye'nin durumu

Sevgili Arzu,

25 Kasım 2012

Sana bu mektubu İstanbul'dan yazıyorum. Yaklaşık üç aydır buradayım. Biliyorsun, Mimar Sinan Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesinde okuyorum. İstanbul'da trafik çok yoğun ve okula uzak bir yerde oturuyorum. Bu yüzden okula gitmek için sabah çok erken kalkıyorum. Kahvaltı, okul hazırlığı ve sonra da otobüsle bir saatlik yolculuk yapıyorum. Okulda arkadaşlarımla çok güzel vakit geçiriyoruz. Hafta sonu bazı akşamlar sinemaya veya tiyatroya gidiyoruz. İstanbul, gerçekten çok güzel bir şehir, burada yaşamak güzel bir duygu. En kısa zamanda seni de burada görmek istiyorum.

İzmir'deki arkadaşlara selamlar...
Hoşça kal.

19. Mektupta Ezgi ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yoktur?

- A) Arzu'nun İstanbul'a gelmesini istiyor.
- B) İstanbul'da ulaşımında bazı zorluklar yaşıyor.
- C) İstanbul'da olmaktan mutludur.
- D) Üç yıldır İstanbul'da okuyor.

Bilge Dil Okulu

Türkçe konuşma kursları başlıyor!

Türkçeyi okuyorsunuz, anlıyorsunuz ama konuşamıyor musunuz? İşte size büyük fırsat!

Bilge Dil Okulu sadece konuşma kursları ile size üç ayda Türkçeyi çok iyi derecede konuşma garantisi veriyor.

- * Beşer kişilik özel konuşma grupları
- * Haftanın her günü üçer saatlik konuşma dersleri
- * Her hafta Türkçe sinema filmleri gösterimi
- * Şehir içi ve şehir dışı geziler
- * Bütün konuşma kurslarımız %50 indirimli

20. Bu broşürde, Türkçe kurslarıyla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Kurslarda 50 TL indirim fırsatı var.
- B) Haftanın her günü konuşma dersleri var.
- C) Kurslarda, ders dışında başka etkinlikler de var.
- D) Kurslarda, başanyı garanti ediyorlar.

Eski arabanızı getirin, yenisini götürün!

Eski bir arabanız var ve artık çok anza yapıyor. Yeni bir araba almak istiyorsunuz ama yeterli paranız yok. Firmamız size büyük bir imkân sunuyor: Eski arabanızı getir, yenisini götür! Eski arabanızı hemen yetkili şubelerimize getirin, onu biz satın alalım ve yepyeni bir arabayı size verelim. Bu kampanyamız altı ay sürecek, lütfen geç kalmayın!

21. Bu ilanının amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Araç değiştirme kampanyasını duyurmak
- B) Bir firmanın eski ve yeni arabaları tanıtmak
- C) Yeni çıkan arabaların eskilerden farkını anlatmak
- D) Anzalı arabaları ucuza tamir etmek

Karşımdaki masaya birisi oturdu. Bir süre bana dikkatlice baktı. Ben de ona baktım. Yavaşça ayağa kalktı. "Tanışıyor muyuz?" dedi. Ben "Sanmıyorum." dedim. "Sizi gözüm bir yerden ısıyor." dedi. Önce anlamadım. "Nasıl?" dedim. "Sanki sizi tanıyorum." dedi. "Adınız ne?" dedim. "Adriyan" dedi. "Aaa! Adriyan! Hiç Türkiye'de bulundun mu?" dedim. "İstanbul'da üniversite okudum on yıl önce." dedi. Ben gülümsedim ve "Sanırım aynı sınıftaydık Adriyan."...

22. Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İki arkadaşın sohbet etmesi
- B) İki arkadaşın yıllar sonra karşılaşması
- C) İki sınıf arkadaşının havaalanında konuşması
- D) İki sınıf arkadaşının birbirini hemen tanınması

Mehmet Sevinç Bey,

Bugün odanıza uğradım. Bir toplantı için dışarıya çıkmışsınız. İşle ilgili dosyaları masanıza bırakıyorum. Lütfen, hemen inceleyin ve bana konuyla ilgili düşüncelerinizi en kısa zamanda söyleyin. Çünkü diğer şirket bizden bir cevap bekliyor.

Tanık Kaya

Araştırma Bölümü Müdürü

23. Tanık Kaya, Mehmet Bey'den dosyaları hemen incelemesini istedi, çünkü _____.

- A) Mehmet Bey odasında değil.
- B) diğer şirket yanıt bekliyor.
- C) Mehmet Bey gelecek hafta toplantıya gidecek.
- D) haftaya konuyla ilgili Tanık Bey'le Mehmet Bey görüşecekler.

Banka kartınızı nasıl kullanacaksınız?

- * Kartınızı önce kart girişine takınız ve şifrenizi giriniz.
- * Ekrandaki "para yatırma", "para çekme", "şifre değiştirme", "havale yapma" ve "bilgi öğrenme" seçeneklerinden birini seçiniz.
- * İşleminizi tamamlamak için ekrandaki talimatları takip ediniz.
- * İşleminiz bitince "kart iade" tuşuna basınız.
- * Hiç kimseye kartınızı vermeyiniz, şifrenizi söylemeyiniz.

24. Bu kullanım talimatına göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Banka kartımızla pek çok işlemi yapabiliriz.
- B) İşlemlerden sonra kart iade tuşuna basmalıyız.
- C) Şifremizi bize yardım edecek birine söyleyebiliriz.
- D) Şifremizi girmeden önce kartımızı kart girişine takmalıyız.

B1

SON DAKİKA

Endonezya'da gece dördü yirmi gece 5.3 şiddetinde bir deprem meydana geldi. Deprem merkez üssünün Açe'nin Sinebang köyü olduğu belirlendi. Deprem nedeniyle yüzden fazla ev ve iş yerinde hasar meydana geldi. Deprem sonrası tsunami oluşmadı, ancak deprem sebebiyle can kaybı yaşandı. Yıkılan binaların altında kalan insanlar için kurtarma çalışmaları devam ediyor.

25. Bu haberde aşağıdaki bilgilerden hangisi yoktur?

- A) Deprem şiddeti
- B) Deprem zamanı
- C) Deprem olduğu şehir
- D) Depremde ölen kişi sayısı

Günümüzde, bence insanların en büyük beklentisi mutlu olmak. Bunun için de en önemli şeyin para olduğuna inanıyorlar. Ama para tek başına mutluluk için yetmez. Bana göre beden ve ruh sağlığı paradan daha önemli. Beden sağlığımız için düzenli spor yapmalıyız. Ruh sağlığımız için de stresten uzak durmalıyız. Bunların yanı sıra beslenmemize ve uyku düzenimize de dikkat etmeliyiz.

26. Yazara göre, insanların mutlu olmaları için en önemli şey _____.

- A) sağlıklı olmaktır.
- B) stresten uzak durmaktır.
- C) çok paraya sahip olmaktır.
- D) olaylara sabırla yaklaşmaktır.

Günümüzün en büyük problemlerinden biri aşın kilo. Yapılan araştırmaya göre toplumun büyük bir _____ obezite hastalığına _____ ortaya çıktı. Uzmanlar, bu sorunun önlenmesi için düzenli spor yapmanın ve dengeli beslenmenin önemini _____ bir yandan da gençlerin bu konuda bilgilendirilmesi gerektiğini belirtti.

27. Parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdaki sözcüklerden hangileri getirilirse anlam bütünlüğü sağlanır?

- A) kesiminin - yakalandığı - vurgularken
- B) bölümü - yakalanması - belirtirken
- C) kesiminin - yakalanırken - vurgularken
- D) bölümünde - yakalandı - belirtilirken

Olumsuz hava şartları Karadeniz'de etkili olmaya devam ediyor. Yoğun yağmurlar sebebiyle Samsun ve Rize'de toprak kaymaları yaşandı. Bu toprak kaymaları sonucunda çok sayıda ev ve iş yeri zarar gördü. Ayrıca çok sayıda yaralı var. Can kaybı sayısı da artıyor. İlk sonuçlara göre 135 yaralı ve 17 ölü var. Yetkililer yağışların iki gün daha süreceğini belirtirken vatandaşları tedbirli olmaları konusunda uyardı.

28. Parçaya göre toprak kaymasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fırtına
- B) Kar
- C) Rüzgâr
- D) Yağmur

YILDIZ DİL KURSU
Deneyimli eğitim kadrosu
15 kişilik sınıflar
Konuşma grupları
Hafta içi 10.00- 17.00
saatleri arası
Aylık ücret 475 TL

TÜRKÇE DÜNYASI DİL KURSU
20 kişilik sınıflar
Konuşma grupları
Hafta içi 09.00- 16.00
arası
Aylık ücret 450 TL

DÜNYA DİL KURSU
Deneyimli eğitim kadrosu
18 kişilik sınıflar
Hafta sonu 10.00-18.00
saatleri arası
Aylık ücret 440 TL

GÜNEŞ DİL KURSU
Alanında uzman hocalar
12 kişilik sınıflar
Hafta içi 08.00-19.00
saatleri arası
Aylık ücret 410 TL

Kendy, Ankara'da üniversite öğrencisi ve Türkçe öğrenmek için bir dil kursuna gitmek istiyor. 450 lirası var. Kursun hafta sonu sabah ve sınıfların 15 kişiden fazla olmasını istemiyor.

29. Bu bilgilere göre Kendy, yukarıdaki kursların hangisine gitmeli?

- A) Güneş Dil Kursu
- B) Dünya Dil Kursu
- C) Türkçe Dünyası Dil Kursu
- D) Yıldız Dil Kursu

T.C.
EGE ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ
DEKANLIĞINA

İZMİR

Fakültenizin İşletme Bölümü 021564789 numaralı öğrencisiyim. 21.06.2012 tarihinde yapılan Ekonomiye Giriş sınavına rahatsızlığım nedeniyle giremedim. Mazeretimle ilgili belgelerim dilekçemin ekindedir. Sınava girebilmem için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Mete ASLAN

Ek: Sağlık Raporu

Adres: Ege Üniversitesi İktisat
Fakültesi İşletme Bölümü / İzmir
Tel: 0530 333 2121

30. Okuduğunuz dilekçede öğrenci ile ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yoktur?

- A) Kimlik bilgileri
- B) Yıllık not ortalaması
- C) Sınava gireceği ders
- D) Sınava girememe sebebi

Sevgili Landers,
Sana Gaziantep'ten yazıyorum. Burası çok büyük olmayan şirin bir şehir. Burada insanlar çok sıcakkanlı ve misafirperver. Gaziantep'te çok değişik bir yemek kültürü var. İnsanlar yemeğe çok önem veriyorlar. Sofralarını adeta bir gelin gibi süslüyorlar. Burada çok değişik tatlar bulmak mümkün. Özellikle acı yemeyi çok seviyorlar. Ayrıca baklava isminde mükemmel bir tatlı var. Bu arada Antep fıstığını da unutmamak gerekir. O da harika bir çerez. Gaziantep'te çok sayıda tarihî ve kültürel yer de var. Bunlardan bazıları, Zeugma (Belkıs), Gedikli Höyük, Arkeoloji Müzesi... Senin de buraya gelip buraları görmeni ve bu lezzetlerden tatmanı çok isterim. Görüşmek üzere...

Sevgiler Carel

31. Bu mektuba göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Landers ve Carel farklı ülkelerdedir.
- B) Carel Gaziantep'te olmaktan memnundur
- C) Gaziantep'te çok farklı yemek türleri bir aradadır.
- D) Gaziantep tarihi ve kültürel mekânların olduğu bir şehirdir.

Çocukluğumun Ramazanları bir başkaydı. Yaşım çok büyük olmamasına rağmen "Galiba ben de yaşılanıyorum! Nerede o eski Ramazanlar." demek geliyor içimden. Eskiden Ramazanlarda komşular birbirlerine yemekler getirir, çocuklar geç saatlere kadar sokaklarda oynardı. Ya o Ramazan davulcuları insanları sahura kaldırmak için her gece sıcak soğuk demeden sokaklara çıkar, eşsiz mani eşliğinde sokakları şenlendirirlerdi. Bayram sabahlarını ise heyecanla beklerdik. Akrabalar dolaşılır, şekerler ve bahşişler toplanırdı. Günümüzde ise bu güzelliklerin hepsinden uzaktayız. Artık herkes kendi evinde kendi Ramazanını sessizce ve biraz hüzünle yaşıyor.

32. Okuduğunuz metne göre yazar en çok neyin özlemini yaşamaktadır?

- A) Eski Ramazanların ve ailesinin
- B) Eski Ramazanların ve bayramların
- C) Eski dostlukların ve Ramazanların
- D) Çocukluğunun ve Ramazanların

Dünyanın en ünlü ekonomistlerine göre Avrupa, önümüzdeki iki yıl boyunca ekonomik krizlerle mücadele edecek. Avrupa ülkeleri ekonomilerindeki sorunlara çözüm arayacak. Bana göre Avrupa'nın en önemli sorunu işsizliktir. Her iki sorunun çözümü de şimdilik zor görünüyor.

33. Okuduğunuz parçada yazara göre Avrupa'nın en büyük sorunu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomi
- B) Çevre kirliliği
- C) Eğitim
- D) İşsizlik

Günümüzde insan sağlığını tehdit eden en önemli sorun _____ kirliliğidir. Fabrikaların _____ atıklarını sukaynaklarına boşaltmaları sadece insan hayatını değil o çevrede yaşayan bütün _____ hayatını tehlikeye atmaktadır.

34. Okuduğunuz parçadaki boşluklara sırasıyla aşağıdaki sözcüklerden hangileri getirilirse anlam bütünlüğü sağlanır?

- A) deniz - kötü - kuşların
- B) çevre - tehlikeli - çocukların
- C) çevre - zehirli - canlıların
- D) şehir - kirli - bebeklerin

Dünkü yoğun kar yağışı nedeniyle Erzurum'daki bütün okullar iki gün tatil oldu. Yollar trafiğe kapandı. Kar yağışı aynı zamanda birçok trafik kazasına yol açtı. Trafik kazalarında can kaybı yok. Ancak çok sayıda yaralı var. Trafik polisleri sürücülerini dikkatli araç kullanmaları konusunda uyardı.

35. Okuduğunuz parçaya göre trafik kazalarının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kar yağışı
- B) Trafik polisleri
- C) Sürücü hataları
- D) Hatalı trafik işaretleri

Sabah çok erken saatte evden çıktım. Trafik çok yoğun. Metroyla okula daha hızlı ulaşacağımı düşündüğüm için taksiden indim ve metroya bindim. Okula tam zamanında ulaştım. Tören için bütün hazırlıklar tamam. Konuşma metnini son kez kontrol etmek için çantamı açtım ve metni koyduğum dosyayı aldım ama metni görünce gözlerime inanamadım, çünkü sabah evden telaşla çıktığım için yanlış metni almışım. Artık her şey için çok geçti. Eve gidip dönecek kadar zamanım yoktu. Benim için kötü bir gündü, ancak tören çok güzel ve eğlenceliydi.

36. Okuduğunuz parçaya göre yazarın gününün kötü geçmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Okula geç kalması
- B) Yanlış metni alması
- C) Çantasını kaybetmesi
- D) Trafiğin çok yoğun olması

B2

(I) Çocukken hayvanları ve doğayı çok severdim, bunun için doğa üzerine araştırma yapmayı ve dağcılık yapmayı çok istedim. (II) O yıllarda felsefeye de bir merakım oldu. (III) Bir gün okuldaki ilan panosundan dağcılık kulübü kurulduğunu öğrendim. (IV) Ben de gidip bu işi öğrenmek istiyordum dedim ve daha sonraki yıllarda uzun süre dağcılık sporuna devam ettim.

37. Yukarıdaki parçada yer alan cümlelerden hangisi parçanın konu bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

4.000 yıl önce Mezopotamya uygarlığında insanlar saçlarına uzun süre dayanacak bir kıvrıcılık kazandırmak için değişik yöntemlere başvururdu. (I) Saçlarının uzun süre kıvrıcık kalması için saçlarına temiz ve yaş kil sürerek biçim verir ve kil kuruyuncaya kadar güneşte oturtulardı. (II) Kuruyunca ufalanan kil, saçlar taranırken dökülürdü. (III) Böylece saç dalgalı bir biçim alırdı. (IV) O dönemde kıvrıcık saç insanlar arasında adeta bir üstünlük sembolüyüdü. (V) Saçlar ısıtılmış çubuğa dolanarak da kıvrıcıklandırılırdı.

38. Okuduğunuz parçada yer alan cümlelerden hangisi konu bütünlüğünü bozmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV

İletişimdeki bazı sorunlar insan ilişkilerini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu sorunların nedeni düşünmeden yaptığımız bazı davranışlardır. En çok karşılaştığım durum: Benim için önemli bir konuyu birine anlatırken karşımdaki kişinin bana bakıp, duyup, anlattıklarımı dinlememesidir. Bu durumda çok sinirlenirim, içimden karşımdakini uyarmak, ona kızmak gelir. Benim karşımdaki böyle konuşurken sinirlenmem diyen kaç kişi var ki içimizde?

39. Okuduğunuz metinde yazar en çok neden şikâyet etmektedir?

- A) İnsanların birbiriyle ilişkilerinin zayıf olmasından
- B) İnsanların konuşurken birbirini dinlememesinden
- C) Kişilerin bazı davranışlarıyla başkalarını etkilemesinden
- D) Konuşurken insanların birbirini yüzüne bakmamasından

Teknolojik buluşlar insan hayatında çok önemli bir yere sahiptir. Buluşlar içinde en önemlilerinden bir tanesi de arabadır. Araba insanın ulaşımını kolaylaştırmasının yanı sıra pek çok alanda hayata kolaylıklar getirmiştir. Teknolojinin gelişmesi arabalara da yansımıştır. Günümüzde çok farklı modellerde ve özelliklilerde arabalar bulunmaktadır. Önceden insanlar araba alırken sadece sağlamlıklarına dikkat ederdi. Şimdilerde ise bunun yanı sıra sahip olduğu özellikler de insanların araba tercihlerini etkilemektedir. Günümüzde o kadar çok marka, model ve farklı özelliklere sahip araba üretiliyor ki insan hangisini seçeceğini şaşıyor.

40. Okuduğunuz metinde arabalarla ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi yoktur?

- A) İnsan hayatını olumlu yönde etkilediği
- B) Ulaşımda büyük kolaylıklar sağladığı
- C) Fiyatlarının son zamanlarda çok arttığı
- D) Gün geçtikçe değişik modellerinin üretildiği

Eşsiz bir tatil için doğru adres Yağmur Otel. Yeşil ve mavinin koynunda gizli, doğanın bütün güzellikleri ile çevreli ve eşsiz deniz manzaralı "Yağmur Otel" 'de rahatınız için her şey düşünüldü. Yağmur Otel göz kamaştıran görselliği, damağınızı okşayan tatları ile beklentilerinize fazlası ile cevap veriyor. Yağmur Otel geleneksel Türk mutfağı ile zenginleştirilmiş menüsünün yanı sıra müşterilerine sağladığı servis ve ürün kalitesi ile de Karadeniz'in en gözde mekânı olmaya aday. Yağmur Otel doğanın koynunda.

Doğayla baş başa bir tatil için Yağmur Otel...

41. Reklam metnine göre, "Yağmur Otel"le ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Erken rezervasyona indirimler olduğu
- B) Türkiye'nin değişik yerlerinde şubeleri olduğu
- C) Dünya mutfaklarından yemekler olduğu
- D) Müşterilerine deniz ve ormanı bir arada sunan bir yer olduğu

Yalnız yaşamının bir tek amacı vardır sanıyorum; o da daha başıboş daha rahat yaşamak. Fakat her zaman, buna hangi yoldan varacağımızı pek bilmiyoruz. Çoğu kez insan dünya işlerini bıraktığını sanır; oysaki bu işlerin yolunu değiştirmekten başka bir şey yapmamıştır. Bir aileyi yönetmek bir devleti yönetmekten hiç de kolay değildir. Ruh nerde bunalırsa bunalsın, hep aynı ruhtur; ev işlerinin az önemli olmaları, daha az yorucu olmalarını gerektirmez. Bundan başka, saraydan ve pazardan el çekmekle hayatımızın baş kaygılarından kurtulmuş olmuyoruz.

42. Okuduğunuz metne göre, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aile yönetmesinin çok zor bir iş olduğu
- B) İnsanların dünya işlerinden istese de uzaklaşmadığı
- C) İnsanın nereye giderse gitsin aynı ruha sahip olduğu
- D) İnsanlardan uzak oldukça problemlerin de uzaklaştığı

Kış dönemine uygun lastik kullanımının yol ve can güvenliği açısından taşıdığı önem çoğunlukla sürücülerce göz ardı ediliyor. Pek çok kişi, kış lastiklerinin sadece karlı havalarda için olduğunu sanıyor. Oysa ortalama hava sıcaklığının +7 derecenin altına düştüğü tüm durumlarda kış lastiği takmak gerekiyor. Çünkü kış lastikleri desen ve malzeme özellikleri ile soğuk havalarda ve her türlü yol koşulunda daha fazla performans ve güvenlik sağlıyor.

43. Okuduğunuz parçaya göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Karlı havalarda dışında da kış lastiği kullanılması gerektiğine
- B) Kış lastiklerinin sağladığı faydalara
- C) Kış lastiklerinin hangi malzemelerden yapıldığına
- D) Hangi sıcaklıklarda kış lastiği kullanılması gerektiğine

Çocukların hemen hepsi, çizgi filmleri sever ve ilgiyle izler. Çünkü bu tür filmler, dış dünyanın gerçekliğini tam olarak kavramamış olan çocuklara hem pek çok şey öğretir hem de onu eğlendirir. Bunlar çocuğun hayal dünyasını genişletir. Bununla birlikte bazı çizgi filmler çocuklar üzerinde olumsuz etkiler oluşturabilir. Sıkça görülmemele birlikte kimi çocuklarda şiddete yönelme, gerçeklikten kopma, dikkat eksikliği, riskli davranışlar gösterme gibi istenmeyen etkiler oluşturur. Bu istenmeyen etkiler en çok 6-11 yaş grubundaki çocuklar için tehdit oluşturmaktadır.

44. Okuduğunuz parçaya göre, çocukların çizgi filmleri sevmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Onları dünyanın gerçeklerinden uzaklaştırması
- B) Çizgi filmlerin şiddet içeren sahnelerinin olması
- C) Çocukların hayal dünyasını genişletmesi
- D) Çocuklara pek çok bilgiyi öğrettiği gibi onları eğlendirmesi

Burak Ataç'ın satış bölümümüzde gösterdiği başanyı göz önünde bulundurduğumuzda, kendisinin bu pozisyonun gerektirdiği tüm yetkinliklere sahip olması sebebiyle kariyer hayatında "satış"la ilgili herhangi bir pozisyonda başanlı olabileceğini düşünüyorum. Bu konuda açıklığa kavuşturmamızı istediğiniz herhangi bir nokta olması durumunda benimle iletişime geçebilirsiniz. Saygılarımla

45. Okuduğunuz parçaya göre, Burak Ataç'la ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Başanlı bir elemandır.
- B) Yöneticilik tecrübesi vardır.
- C) Yeni bir iş başvurusunda bulunacaktır.
- D) Satış alanıyla ilgili yeterliliklere sahiptir.

Büyük bir savaşı kaybetmek üzere olan bir komutan, düşmandan kaçarken bir mağaraya sığınır. Orada, "Bu savaşı artık kazanamayız!" diye kara kara düşünmeye başlar. Derken komutanın gözü mağarada bulunan bir karıncaya takılır. Karınca bir buğday tanesini ısırır ve duvara tırmanmaya çalışır. Fakat her seferinde düşer. Karınca, bıkmadan on iki defa bunu dener ve on üçüncü denemesinde duvara tırmanmayı başarır. Bu olayı gören komutan cesaretlenir ve tüm gücünü ve cesaretini toplayarak mağaradan dışarı çıkar. Ordusunu tekrar etrafına toplar ve askerlerini yüreklendirerek onları yeniden savaşa hazır hale getirir. Bu şekilde savaşa başlayan komutan ve ordusu büyük bir zafer kazanır.

46. Bu hikâyenin kahramanının yaşadığı duygular, aşağıdakilerin hangisinde oluş sırasına göre verilmiştir?

- A) öfke - sevinç - korku - ümitsizlik - zafer
- B) zafer - korku - ümitsizlik - gözlem - cesaretlenme
- C) korku - ümitsizlik - gözlem - cesaretlenme - zafer
- D) mutluluk - öfke - korku - dayanışma

GÜNEŞ YAYINEVİ,
İstanbul

Yayıneviniz tarafından yayımlanmış olan "Çocuklar İçin Masallar" adlı kitabınızdan ve "Deyimler Sözlüğü"nden okul kitaplığımız için 5'er adet gönderilmesini arz ederim.

Alp DEMİR

Atatürk İlköğretim Okulu Müdürü

Adres: Yavuz Selim Mah. Güneş Cad. 68/B9
Yenimahalle / Ankara

Ek: Söz konusu kitapların bedeli olan 275 TL'nin yayıneviniz adına açılmış olan hesaba yatırıldığına dair makbuz.

47. Okuduğunuz iş mektubuna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Okulun adresine
- B) Bir kitabın fiyatına
- C) İstenen kitapların sayısına
- D) İstenilen kitapların isimlerine

Aslında kahve, uyanık kalmanızı sağlar, ama biz, sizi hazırladığı nefis kahveler ile tatlı hayallere sürükleyecek yeni bir kahve makinesi ile tanıştırmak istiyoruz. Çünkü "Lezzet Şimdi" tam otomatik bir kahve makinesidir ve onunla kahve keyfi bambaşkadır. Her fincanda, her yudumda yeni lezzetler arıyorsanız, "Lezzet Şimdi" kahve makinesi bu arzunuz için gerçek bir ustadır. Sadece bir düğmeye basarak, size özel lezzetin keyfine varabilirsiniz. Bu kahve makinesi, kahvenin ölçüsünü, sıcaklığını ve sertliğini her damak zevkine özel olarak hazırlar, size rüyalarınızdan bile zengin aromaya ve tada sahip bir fincan kahve olarak sunar.

Farkı yaşamak için "Lezzet Şimdi" kahve makineleri...

48. Okuduğunuz reklam metnine göre, "Lezzet Şimdi" kahve makinesiyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kahveleri çok hızlı bir şekilde hazırladığı
- B) Diğer kahve makinelerinden daha ucuz olduğu
- C) Kişisel zevklere uygun lezzetli kahveler hazırladığı
- D) Kahve hazırlarken kullandığı ürünlerin alışılmış lezzetlere benzediği

C1

Yazar dediğin sözünü çok fazla dolandırmadan söyler. Ne söylediği açıkça anlaşılır. Bunu da ancak usta yazarlar yapabilir. Bize vermek istediği mesajı kalabalık ve süslü cümlelerin arkasına saklamaz. Söylemek istediğini doğruca gözlerimizin önüne seriverir.

49. Okuduğunuz paragraftan hareketle yazar ile ilgili aşağıdaki sonuçlardan hangisine ulaşılır?

- A) İçerikle değil biçimle ilgilenir.
- B) Dilin güzelliklerini çok iyi kullanır.
- C) Okurun inanması için her yolu dener.
- D) Söylemek istediğini açıkça anlatır.

Paranın tarihte kimler tarafından bulunup kullanıldığı kesin olarak bilinmemekle birlikte ilk olarak Lidyalıların değerli madenlerden para bastıkları ve bunu kullandıkları saptanmıştır. Dünyada ilk kez gümüş ve altın sikke kullananlar ve malların değerini para karşılığı olarak hesaplayanlar Lidyalılardı. Lidya Krallığı tarafından devletin ve sarayın resmi aması ile güvence altına alınan sikkeler, altın ve gümüş karışımından oluşan maden parçalarıydı. Çok hafif olan sikkeler kolayca taşınabiliyor ve saklanabiliyordu. Lidya sikkeleri kısa sürede gelişti, bunu para birimlerinin saptanması izledi. Böylelikle daha kesin bir ödeme biçimi doğdu. Bu da malların sabit fiyatlarının oluşmasını sağladı. Ayrıca bu buluş sonucunda okuryazarlığa gereksinim duyuldu. Böylece herkesin öğrenebileceği bir alfabe geliştirilip yayıldı.

50. Okuduğunuz parçanın konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Paranın icadı ve gelişim süreci
- B) Paranın hayatımızdaki yeri
- C) Paranın işlevselliği ve ekonomideki yeri
- D) Lidyalıların medeniyete katkıları

51. Parçaya göre aşağıdakilerden hangisi paranın icadı ile bağlantılı değildir?

- A) Okuryazarlığa ihtiyaç duyulması
- B) Malların sabit fiyatlarının oluşması
- C) Lidyalıların mallarının değer kazanması
- D) Daha kesin ödeme biçiminin oluşması

Günümüzde madalya ve nişan kavramları birbirinin yerine kullanılabilecek kadar iç içe geçmiştir. Oysa yeryüzünde krallıkların ve yurttaşlar arasında sınıf farklılıklarının olduğu çağlarda nişanlar, özellikle bu ayrımı vurgulamak için üretilmiştir. Belirti, işaret anlamındaki nişan sözcüğü ile adlandırılan bu tip madalyalar eski geleneklerin kalıntılarıdır. Bunların görevi bunu taşıyan kişinin özel bir konumu olduğunu göstermektir. Metalden yapılan ve kabartma baskı tekniği ile işlenen madalyaların yalınlığına karşılık nişanlar genellikle elmas, pırlanta gibi değerli taşlarla süsüdür. Bir olayın, bir zaferin ya da başarının anısını yaşatan madalyalarda o konuyla ilgili simgeler bulunduğu hâlde, nişanlarda genellikle bu tip ipuçları yoktur.

52. Okuduğunuz parçaya göre nişanların yapılmasının temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Süsleme sanatına hizmet etmek
- B) Bir olayla ilgili simgesel gösterimde bulunmak
- C) Vatandaşlar arasındaki sınıf farklılıklarını göstermek
- D) Bunu taşıyan kişinin özel bir konumu olduğunu göstermek

GÜN EKSİLMESİN PENCEREMDEN

Ne doğan güne hükümüm geçer,
Ne halden anlayan bulunur;
Ah! Akıldan ölümüm geçer,
Sonra bu kuş, bu bahçe, bu nur.

Ve gönül Tanrısına der ki:
- Pervam yok verdiğin elemden;
Her mihnet kabulüm, yeter ki
Gün eksilmesin pencereden!

Cahit Sıtkı TARANCI

53. Yukarıdaki şiirin ana konusu hangisidir?

- A) Aile sevgisi
- B) Doğa sevgisi
- C) Yaşam sevgisi
- D) Ülke sevgisi

Dünyanın dört bir tarafından ve birçok ülkeden onlarca araştırmacı Türk kültürü üzerine araştırmalar yapıyor. Örneğin yere serdiğiniz eski Türk kilimlerinin desenleri aslında sıradan geometrik şekiller değil. Kilimlerin üzerindeki her şeklin bir anlamı, hatta şifresi var. Eski Türklerde üçgen, Göktürk'ü temsil ediyordu; üç sayısı gibi. Üçgen, kilimlerde ve diğer dokumalarda çokça kullanılan bir şekildir. Kilimlerde kare, yaşanan mekânı temsil ediyor. Bir boyu simgeleyen motif bir kare veya dikdörtgen zeminin içine dokunmuşsa onun yerleşik hayata geçtiği anlatılmak isteniyor. Yine kilimlerde dokunulan testere dişi- zikzak olarak adlandırılan şekil sıradağları temsil ediyor. Bu zikzakların sayısı ve kilimin neresinde bulunduğu önemli. Bunlara bakarak kilimin ait olduğu boyun nereden geldiği nereye gittiği saptanabilir.

54. Okuduğunuz parçada vurgulanmak istenen ana düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk kiliminde Türk kültürü ile ilgili birçok ipucu vardır.
- B) Türk kilimlerinin sanatsal açıdan değeri oldukça yüksektir.
- C) Türk kilimlerinin ekonomiye katkısı oldukça büyük olmuştur.
- D) Türk kiliminde eski Türk inançları izlerine rastlamak mümkündür.

Gençken içindeki mükemmel yazma enerjisini, ucuz romanlar yazarak bitirdi. İlerleyen yıllarda ise para için yazmaya daha fazla önem verdi. Bir bakıma yazarlığı ticaret gibi görmeye başladı. Çok para kazanacak ve geçmişinden kurtularak kendine yeni bir hayat çizecekti.

55. Okuduğunuz parçada sözü edilen yazarla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yazarlığı sayesinde çok para kazanacağı
- B) Kendisinden ve geçmişinden utandığı
- C) Para kazanmayı yazarlığın önünde tuttuğu
- D) Yazma becerisini çok iyi değerlendiremediği

Ölçülü ya da akıllıca söylenen sözler, karşıdaki insanın yumuşamasını sağlayabilir. Böylece tüm sorunlar olumlu bir biçimde sonuçlanabilir. Buna karşın sert ya da ölçüsüzce söylenen sözler karşıdaki insanı öfkeliendirebilir, konuşan kişinin ağır bir şekilde cezalandırılmasına dahi neden olabilir.

56. Okuduğunuz parçada anlatılmak istenen düşünce aşağıdaki seçeneklerden hangisinde özetlenmiştir?

- A) Söz vardır iş bitirir, söz vardır baş götürür.
- B) Söz verme, söz verdiysen de dönme.
- C) Söz gümüş ise sükût altındır.
- D) Söz sözü açar.

"Çocukluğu yetmişli yıllara tesadüf eden benim için radyo, küçük dünyayı genişleten sihirli bir kutuydu. Aradan geçen onca seneye rağmen, kulaklarımda hâlâ radyo tiyatrolarından, 'arkası yarınlardan, 'çocuk bahçesi' piyeslerinden sesler, hafızamın derinliklerinde gece yanları seslendirilen roman ve öykülerden unutulmaz tatlar duruyor. Bugün de dinlediğim her türkide gözlerim yaşıyor, içimde garip ürpeler oluyorsa, bunu şüphesiz radyonun krallık günlerine borçluyum. Televizyonun evimizi henüz ziyaret etmediği, gazeteyi ancak çarşıdan pazardan gelmiş eşyaya sarılmış olarak gördüğümüz bir dönemdi bu. Nadiren sahip olduğumuz kitapları ise başka bir dünyadan haber alır gibi 'içtiğimiz' günlerde radyo bizim biricik arkadaşımız, dostumuz, gözümüz ve kulağımızdı."

57. Okuduğunuz parçada 1970'li yıllarla ilgili altı çizili cümleyle anlatılmak istenen düşünce aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Televizyon ve gazetenin çok pahalı olduğu
- B) Radyo dışındaki araçların pek tercih edilmediği
- C) Radyo dışındaki iletişim araçlarının henüz yaygınlık kazanmadığı
- D) Çocukların pek çok bakımdan mutsuz bir dönem yaşadıkları

Tuz Gölü, Anadolu topraklarında binlerce yıldır sessiz sedasız duruyor. Yeryüzünün en ilginç coğrafi oluşumlarından olan Tuz Gölü, sular tamamen göl çanağını doldurduğunda 1642 kilometrekarelik, yaz aylarında buharlaşmanın etkisiyle 1100 kilometrekarelik bir alanı kapsıyor. Senelere göre değişmekle birlikte yüzeyi 20-35 santimetre arasında kalınlıkta tuz tabakasıyla kaplanıyor. Ancak Tuz Gölü'nde üretim, ortalama 8 santimetrelilik kısımda yapılıyor. Yetkililer bunun hem temiz üretim hem de gelecek yıllara daha rahat tuz tabakası bırakmak amacıyla yapıldığını belirtiyor. Tabii kullanılan teknoloji de oldukça geri.

58. Parçaya göre Tuz Gölü'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Göldeki tuz miktarının kış aylarında arttığı
- B) Kapladığı alanın mevsimlere göre değişkenlik gösterdiği
- C) Göldeki tuz üretiminin gelişmiş koşullarda gerçekleştiği
- D) Gelecekte Tuz Gölü'nün kapladığı alanın daha da gelişeceği

I. Ön kapağı yan tutma yerinden kavrayınız ve kendinize doğru çekerek çıkarınız.

II. Yazıcıyı kumadan önce etrafını boşaltınız ve kurulum kılavuzundaki sırayı takip ediniz.

III. Ön kapağı çıkarttıktan sonra sırasıyla üst ve sağ kapağı çıkarak kartuşları uygun bölmelere yerleştiriniz.

IV. Yazıcıyı, kabloları ve CD'yi ambalajından çıkarınız.

59. Numaralanmış cümlelerin anlamlı bir paragraf oluşturabilmesi için aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralama verilmiştir?

- A) IV-II-I-III
- B) II-IV-III-I
- C) II-III-I-IV
- D) IV-I-II-III

Kış mevsiminde günler kısadır. Bunun için kışın hayat yavaştır. Günler o kadar kısadır ki kendinize vakit ayıramazsınız. Kış günlerinde insanlar sanki biraz karamsardır. Çok fazla gülmezler. Deniz her zamankinden daha hırçındır, dalgalar sinirlidir sanki. Bol yağmur yağar ve insanlar kendilerini evlerine kapatırlar. Kimseyle hatta kendinizle bile barışık değilsinizdir. Günler çabucak ve hüzünle geçer. Ama her mevsimin kendine ait güzel özellikleri de vardır tabi bunu görebilene...

60. Okuduğunuz metne en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsan ve Kış
- B) Mevsimler ve İnsan
- C) Kış Mevsiminin Özellikleri
- D) Mevsimlerin Hayatımızdaki Yeri

EK D:

YAZILIM DEVİR SÖZLEŞMESİ

MADDE 1. TARAFLAR

1.1 Yazılım Devir Sözleşmesi (bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır)

A. _____ T.C. kimlik nolu, _____
_____ adresinde mukim Salih UYSAL (bundan böyle "Devreden" olarak
anılacaktır)

B. _____ T.C. kimlik nolu, _____
_____ adresinde mukim Sehel KARŞILAYAN (bundan böyle "Devralan" olarak anılacaktır)

arasında aşağıdaki şart ve koşullarda imzalanmıştır.

1.2 İşbu Sözleşme'de Devreden ve Devralan birlikte "Taraflar" olarak anılacaktır.

- I. Devreden "KARsın Yeterlilik Programı" adlı yazılımın sahibidir.
- II. Devreden 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda belirtildiği üzere yazılımın işleme, düzenleme, çoğaltma, yayma, temsil, pay ve temsil haklarının sahibi durumundadır.
- III. Devralan, Devreden'in üzerinde bulunan yazılımın işleme, düzenleme, çoğaltma, yayma, temsil, pay ve temsil haklarını içeren hakların kendi üzerine devrini talep etmektedir.

MADDE 2. SÖZLEŞMENİN KONUSU

2.1. İşbu Sözleşme'nin konusu, Devreden'in "KARsın Yeterlilik Programı" üzerindeki yazılımın işleme, düzenleme, çoğaltma, yayma, temsil, pay ve temsil haklarını işbu Sözleşme'deki hüküm ve şartlarda Devralan'a devretmesidir.

MADDE 3. HÜKÜM VE ŞARTLAR

3.1 İşbu Sözleşme dışında Devreden ile herhangi bir üçüncü kişi arasında "KARsın Yeterlilik Programı" ile ilgili yazılımın bir kısmının veya tamamının devrini içeren herhangi bir sözleşme, düzenleme, taahhüt gibi hükümlülük içeren bir işlem bulunmamaktadır.

3.2 Devreden işbu Sözleşme'de konu edilen "KARsın Yeterlilik Programı" üzerindeki yazılımın işleme, düzenleme, çoğaltma, yayma, temsil, pay ve temsil devrinin herhangi bir süre sınırlaması olmaksızın Devralan'da kalacağını, devir tarihinden

Salih UYSAL

Sehel KARŞILAYAN

sonra Devreden'in veya Devreden'in mirasçılarının yazılı onayına gerek duyulmadan Devralan'ın istediği kişi veya kişilere devretme hakkına sahip olduğunu kabul etmektedir.

3.3 İşbu Sözleşme'nin konusu olan "KARsın Yeterlilik Programı"nın Devreden tarafından yazılan kodlar ve Devralan tarafından yazılan veri tabanının gizliliği sebebiyle Devreden, "KARsın Yeterlilik Programı"nın devrinden sonra ortaya çıkan veya çıkabilecek bir bug olması durumunda sorunun giderilmesi için Devralan'a yardım etmeyi beyan ve taahhüt eder. İşbu destek devir tarihinden itibaren 15 (onbeş) gün boyunca devam eder.

3.4 Devralan işbu Sözleşme kapsamında "KARsın Yeterlilik Programı"nın üzerindeki yazılımın işleme, düzenleme, çoğaltma, yayma, temsil, pay ve temsil hakların devri karşılığında Devreden'e herhangi bir ücret ödemeyecektir.

3.5 Taraflar işbu Sözleşme'de verdiği beyanların doğru ve gerçek olduğunu kabul eder.

İşbu Sözleşme 16.06.2023 tarihinde Taraflarca imzalanmış ve imza tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Devreden

Salih UYSAL

Devralan

Sehel KARŞILAYAN

ÖZGEÇMİŞ

Ad-Soyad : Sehel KARŞILAYAN

E-posta :

Öğrenim Durumu

Lise : Zeytinlibahçe Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Lisans : Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı

Yüksek lisans : Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Türk Dili ve Edebiyatı

Yabancı Dil ve Düzeyi:

İngilizce (YÖKDİL: 53,75)

Akademik Çalışmalar:

Karşıl原因, S. (2021). Anne Çocuk İlişkisi Bağlamında Yabancılar Türkçe Öğretiminde Kullanılan Ezber Yöntemi. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Özel Sayısı, 91-103. <https://doi.org/10.47948/efad.897600>

Karşıl原因, S. (2022). *Ak Başat Türkçe A1-A2* Kitabındaki Metinlerin Okunabilirlik Sayısı ve Metinlerdeki Ses Birimlerin Okumaya Etkisi. *Türk Dünyası ve Türkçe Öğretimi*, 1(1), 1–17. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6774406>